

Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Pedagógiai Program

Újkenéz, 2019. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

PREAMBULUM	4
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	5
AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	6
NEVELÉSI PROGRAM	8
<i>A pedagógiai munka céljai</i>	10
<i>A pedagógiai munka feladatai</i>	10
<i>Az alapfokú művészeti iskola nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai</i> 12	
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	13
<i>A nevelő-oktató munka eszközei</i>	17
<i>Alapfokú művészeti iskola személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatai</i>	17
<i>Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás cél- és feladatrendszere, funkciói</i>	18
A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	19
KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	22
AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOKAT	24
A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	25
<i>Az osztályfőnök feladatai és hatásköre</i>	27
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	28
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSE-OKTATÁSA	28
<i>Sikerkritérium az inkluzív, befogadó iskola kialakítása</i>	32
TEHETSÉGGONDOZÁS	32
<i>A tehetség, képesség-kibontakoztatását segítő tevékenység a művészetoktatásban</i>	34
<i>A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése</i>	36
<i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő vagy tanulási kudarcnak kitett tanulókat segítő pedagógiai tevékenység a művészetoktatásban</i>	37
A GYERMEKEK VÉDELMEÉRŐL ÉS A GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓ.	38
<i>A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek</i>	38
<i>A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek a művészetoktatásban</i>	38
AZ IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA	38
<i>A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok</i>	40
A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	41
<i>A diákönkormányzat működése</i>	41
A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	42
<i>A tanulók tájékoztatási formái</i>	42
<i>A szülők közösségét érintő együttműködési formák</i>	43
<i>A szülők tájékoztatási formái</i>	43
INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATA, FORMÁI	45
<i>A szülő, a tanuló, az iskolai pedagógus együttműködésének formái a művészetoktatásban</i>	46
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA	46
<i>A vizsgaszabályzat hatálya</i>	47
<i>Vizsgára való jelentkezés</i>	49
<i>A vizsgák előkészítése</i>	49
<i>Vizsgaszabályzat</i>	50
A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	56
<i>Alapfokú művészeti iskolába való jelentkezés</i>	58
AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁS	59

HELYI TANTERV	62
<i>Kötelező és szabadon választható órák, óraterv</i>	63
<i>Enyhe értelmi fogyatékos tanulók adaptált kerettanterve</i>	65
A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	69
<i>A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása</i>	71
A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYA	70
A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI, MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI	71
TANTÁRGYI ÉRTÉKELÉS	74
<i>A tantárgyi osztályzatok tartalma</i>	75
<i>A magatartás értékelésének szempontjai</i>	77
<i>A szorgalom értékelésének szempontjai</i>	78
A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI	77
AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	78
<i>Az iskola környezeti nevelési elvei</i>	80
<i>A környezeti nevelés tartalmi elemei</i>	81
A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	82
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FOGYATÉKOSSÁGÁNAK TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ FEJLESZTŐ PROGRAM	84
A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK	96
<i>A tanulók jutalmazásának elvei és formái:</i>	97
<i>Az iskolai fegyelmező eszközök formái:</i>	98
A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	100
AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	101
<i>A házi feladatok célja</i>	101
<i>A házi feladattal szemben támasztott követelmények</i>	102
<i>A házi feladatok ellenőrzése, értékelése</i>	102
<i>A házi feladat kiadásának korlátai</i>	102
AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	102
KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG GRAFIKA –ÉS FESTÉSZET TANSZAK ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI	105
A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI	105
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	108
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK	108
MELLÉKLET	109
KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG	110
TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK ÉS RÉSZLETES VIZSGASZABÁLYZAT	110
GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI	125
GRAFIKA ÉS FESTÉSZET TANSZAK	131

PREAMBULUM

“... a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszereket alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, amely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola több mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptervékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanulók teljes körű támogatást kapnak személyiségük és képességeik kibontakoztatásához.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése. Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni. Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során. Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

A tanítás a következőkre összpontosít:

A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása.

A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére.

Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.

Felkészítés a továbbtanulásra, a társadalomba való sikeres beilleszkedésre.

Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, úgy ahogy az intézmény elvárja

Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.

A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.

A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.

Etikus, világos és nyílt fejlesztési stratégiákat dolgoz ki.

Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.

A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

Elvárások a pedagógusok felé

Újkenézi Általános Iskola és AMI a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy által fenntartott keresztény egyházi intézmény. Küldetését akkor töltheti be, ha szellemiségében, rendjében, megnyilatkozásaiban a Biblia tanításainak követésére törekszik.

Az Iskola minden tanárának és alkalmazottjának vállalása és feladata, hogy magatartásával és cselekedeteivel e tanításokat és ezt a példát hitelesen közvetítse az intézmény külső és belső környezete számára, hogy az iskola hírnevét öregbítse.

A nevelőtestületet (ideértve valamennyi alkalmazottat) a közösen megalkotott és vallott egységes követelmények jellemzik, melyek meghatározó elemei a közös nevelői hatásoknak. Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen. A nevelő személyiségének összhangban kell állnia az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Fontos, hogy minden nevelő pontos, fegyelmet, alapos munkát végezzen.

A pedagógus a szakterületén, a tananyag tartalmában és átadásának metodikájában legyen kreatív és magasan képzett; ezért elengedhetetlen számára a folyamatos önképzés, nyitottság a kultúra minden területe felé, mely szellemi és lelki feltöltődést biztosít a mindennapi munkája végzéséhez.

A nevelő a konfliktusok kezelésében etikusan járjon el, a szülői kapcsolatok terén az őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képviselje, a gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az elfogadás, az adás vágya és az empátia nélkül.

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Az intézmény és környezete

Újkenéz község Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, a Nyírség északkeleti részén, Nyíregyházától 60 km-re, a Tisza-könyök területén, Kisvárdá- Záhony-Vásárosnamény háromszögben helyezkedik el.

A kanyargós Tisza és a Ricsikai Erdő öleli át a települést.

A község jelenlegi helyére 1896-1898 évben települt át a Holt Tisza partjáról. Az áttelepülést a folyó gyakori áradása tette szükségessé. A természeti adottságok (Tisza, erdő) egészséges környezetet teremtenek.

A községi infrastruktúra fokozatosan épült. A közművek közül a vezetékes víz és gáz, szennyvízhálózat, valamint a villamos energia ellátás az egész településen kiépített. A község telefon és internet elérhetőséggel rendelkezik.

Közlekedési szempontból a falu fekvése igen jónak mondható. 3 város is 25 km-es körzeten belül található. A térségi központ Kisvárdá közúton, Záhony és Vásárosnamény városok pedig közúton és vasúton is elérhetők. Sajnos a község több utcáján még nincs szilárd burkolat.

Az iskola épülete a falu fő utcáján található.

2012. szeptember 01. napjától az intézmény fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy (1111 Budapest, Budafoki u. 34/B), aki a közoktatási megállapodás keretében vette át az önkormányzat ezen kötelező feladatát. Iskolánk a Hatvani központú nagyobb intézmény Tagintézményeként működött, majd 2014.09-01.-től 2019.08.31. a Hétvezér Baptista Általános iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola telephelyeként.

2019.09.01-től önálló intézményként kezdjük munkánkat.

Szociológiai jellemzők

A település jelenlegi lakosainak száma 1083 fő. Az elmúlt időszakban a lakosság száma csökkent, annak ellenére, hogy a születések száma valamivel több, mint az elhalálozásoké. A tanulólétszám jelenleg 63 fő, melyet folyamatosan növelni szeretnénk.

A településünkön sok az idős ember, a nyugdíjas, a rokkantnyugdíjas. A foglalkoztatási adatok meglehetősen rossz állapotokat tükröznek. Jelentősen nőtt az eltartottak, inaktívak és munkanélküliek aránya. Az intézménybe járó gyerekek szüleinek nagy része él nehéz anyagi körülmények között: munkanélküli segélyből, foglalkoztatást helyettesítő támogatásból, szociális járadékból. Sok szülőnek a közmunka program nyújt anyagi forrást. A szülők kisebb része él bérből és fizetésből. Jövedelmüket kisebb-nagyobb földterületek megművelésével egészítik ki.

Az aktív korú lakosok számára a közeli városokban, főként Kisvárdán, Vásárosnaményban és Záhonyban adódik munkalehetőség. Az önkormányzat közfoglalkoztatottakat alkalmaz, ezzel is csökkentve a munkanélküliséget. A kisebbség körében még halmozottabban jelentkeznek az anyagi és foglalkoztatási nehézségek.

A családok szociális és kulturális helyzete, igénye nagyban eltér egymástól.

A szülők között kevés a szakképzettséggel vagy magasabb iskolázottsággal rendelkezők száma.

Tanulóink 90%-a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Mindezeket figyelembe véve ehhez kell igazítanunk nevelő-oktató munkánkat.

Az intézmény

A gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítését, a nevelő- oktató munkát nagymértékben befolyásolják a szükségleteket és igényeket kielégítő tárgyi, dologi feltételek, az egészséges, barátságos környezet.

Iskolánk mai állapota két építkezés során jött létre. 1960-ban épült a régi szárny, mely négy tantermet és nevelői szobát tartalmazott. Ebben az épületben 1961-ben kezdődött meg az oktatás. A nyolc évfolyamon, éveken keresztül váltva (délelőtt-délután) jártak iskolába az alsós és felsős tanulók. 1997-ben pályázat útján nyert forrásból megépült az intézmény új része. 3 tanteremmel, 1 technika szaktanteremmel, 1 ebédlővel és új igazgatói, nevelői szobával bővült az intézmény. Az évek során az igényeknek és rendeltetéseknek megfelelően átalakításokra került sor. Jelenleg 8 tanterem (ebből 1 ebédlőként is működik), 1 tornaszoba, egy fejlesztőszoba és 1 számítástechnikai szaktanterem áll a tanulók rendelkezésére.

Tornateremmel és iskolai könyvtárral nem rendelkezünk.

Az iskola régi szárnya teljesen elavult és korszerűtlen. Szükség lenne a nyílászárók, a padlózat cseréjére és a fűtőtestek, világítóberendezések korszerűsítésére. Az e téren benyújtott pályázatok sajnos eddig sikertelenek voltak.

Udvari játékokkal nem rendelkezünk, melyekre nagy szükség lenne a szabadidős programok élményszerű megvalósításához.

Az intézményben a gyermekétkeztetést az önkormányzat fenntartásában működő konyha biztosítja.

A fenntartó Baptista Szeretetszolgálat iskolánkban is sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a roma tanulók felzárkóztatásáért, hátrányaik enyhítéséért, a tehetséges diákok képességeinek fejlesztésért. Kiemelt cél, hogy a tanulók teljes körű támogatást kapjanak személyiségük és képességeik kibontakoztatásához.

NEVELÉSI PROGRAM

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

"Ki művelt emberfő, szabad és gazdag személyiség, felelős polgár, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes ember." (Hankiss Elemér)

Elsődleges célunk a gyerekek tanulásának minőségi fejlesztése a tanterv hatékony és sikeres elvégzésével. A társadalmi és tanulási tapasztalatok széles körét kívánjuk biztosítani diákjaink számára, figyelembe véve életkori sajátosságait, képességeiket és igényeiket. Pedagógusainknak, tanulóinknak és azok szüleinek magas elvárásai, igényei vannak, s ezek megvalósításához minél jobb tanulási stratégiákat akarunk kidolgozni, és a rendelkezésre álló eszközeink állagának megóvásán túl azokat fejleszteni is akarjuk. Kapcsolatainkat az őszinteség, a felelősségérzet irányítja. Iskolánk humánus, gyermekközpontú intézmény, ahol a gyermek személyiségét, egyéni irányultságát messzemenően tiszteletben tartjuk, elismerjük az egyén jogait.

Alapelvünk, hogy az iskolában mindenkinek lehetőséget adjunk arra, hogy tehetségének, képességeinek megfelelően a legtöbbet hozza ki magából. Az iskola életének minden területén folyamatos fejlődésre törekszünk.

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: NAT) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgára legyen,
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatok tartása feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A NAT a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő tanítást. Olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll,

figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is. Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok, alapelvek szolgálatába állított pedagógiai folyamat, eljárás.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket.

A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére.

Az iskolai tanítás, tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében, oktatásában), alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit.

Válják a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségekben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat.

Sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában.

A tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását,

Különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik.

A NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

1–4. évfolyam,

5–8. évfolyam,

A középfokú nevelés-oktatás szakasza:

9–12. évfolyam.

A NAT épít az óvodai nevelés országos alapprogramjára.

Az alsó tagozat (1–4. évfolyam) első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a negyedik évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a

tanulásszervezés a NAT fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít. A NAT az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.

A felső tagozat (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. A NAT a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

A pedagógiai munka céljai

Az iskolánkban folyó pedagógiai munka célja diákjaink felkészítése a középiskolai tanulmányokra. Célunk az egyes szaktárgyak eredményes oktatásával olyan alapvető általános műveltség átadása, amellyel lehetővé válik diákjaink továbbtanulása és beilleszkedése a társadalomba. Az értelmi képességek fejlesztése mellett tanulóink érzelmeire is szeretnénk hatni, így kívánjuk tanulóinkat kiegyensúlyozott személyiséggé formálni.

Befolyásunk, nevelőmunkánk - a szülői házzal összhangban és együttműködve - az emberformálásra irányul. Ezen belül a nevelőtestület megkísérel mintát adni jelenre és jövőre egyaránt egész magatartásával, azzal, amit tanítunk és amilyen színvonalon, tudatossággal tanítunk. Tevékenységünk egészével törekszünk közvetíteni az egyetemes és magyar kultúra és erkölcs általános érvényű, az egyén és társadalom számára egyaránt hasznosnak ítélt értékeit.

A pedagógiai munka feladatai

1-4. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődését és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermekjáték- és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetít, alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszt.

Ez a szakasz a kíváncsiságra és az érdeklődésre épít, és az ez által motivált munkában fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítja érzelmvilágának gazdagodását. Mintákat ad az ismeretszerzéshez a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozza a tanulási szokásokat.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, közreműködik a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésében, amelyek a gyermekek szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Tudatosítja a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, megerősíti a humánus magatartásmintákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését. A pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szabott fejlesztés törekvése áll.

A Fenntartó által az 1. osztályosok számára biztosított tablet segítségével fejlesztjük az IKT kompetenciáit.

5-8. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás második szakasza szervesen folytatja az első szakasz, nevelő-oktató munkáját, a készségek és képességek fejlesztését. Ebben a szakaszban azokat a képességeket, készségeket fejleszti, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét. Gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét. E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösségben. Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert kiterjeszti a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.

Kiemelkedő feladata az iskolának a nemzeti, nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, és ápolásukra való nevelés. Nevelési-oktatói tevékenységével az iskola fejleszti a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, képviseli az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt. Erősíti az Európához tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is készíti más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére. Figyelmet fordít az emberiség közös problémáinak bemutatására is.

A fejlesztés kiemelt területei

1-4. évfolyam

A test és a lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével és a mozgáskultúra megalapozásával; a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítésével az ezt elősegítő szokások alakításával, az érzelmi élet gazdagításával, az önismeret fejlesztésével, a reális önismeret fejlesztésével, a társas kapcsolatok igényének erősítésével.

A szocializáció folyamatainak elősegítése: a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával, a kortárs kapcsolatok megerősítésével, elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával.

Az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

A tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés.

5-8. évfolyam

A test és a lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával, az egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatásával; az érzelmi intelligencia mélyítésével, gazdagításával; az önismeret alakításával, az önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A szocializáció folyamatainak elősegítése: az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával.

Az alapkultúra tovább építése: a differenciálódó tantárgyi rendszerben a mentális képességek céltudatos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, gyakoroltatásával. Az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül. A tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik. A tanulási tevékenységben növekvő szerepet kap a közvetett kommunikáció - írásbeliség, vizuális kommunikáció, számítógépes érintkezés - és megjelenik a nem anyanyelven folyó kapcsolatteremtés. A "tanulás tanulása", az önálló tájékozódás, az informatika alkalmazása, és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is hozzájárul az alapkultúra tovább építéséhez.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása; a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. E szakaszban növekszik az együttműködésre építő (kooperatív-interaktív) tanulási technikák és tanulásszervezési módok szerepe. Növekszik a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok aránya (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). Az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre. Ezért heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínál. Az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a megismerés, a tudás örömehez és erősíti meg önbizalmukat. A tanulási folyamatban értik meg a tanulók a követelmények lényegét és ismerik meg önmaguk teljesítményének értékét.

Az alapfokú művészeti iskola nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógia alapelvek

Alkotó pedagógiai légkör megvalósítására törekszünk, amelyben humanizált viszonyok között tág szellemi autonómiát biztosítva pedagógus, diák közösen munkálkodik céljaik, feladataik megvalósítása érdekében.

Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás, valamint a személyiségének komplex fejlesztésének lehetőségeit. A harmonikus személyiségfejlődés érdekében a gondolkodási képességeket, az érzelmi akarati jellemzőket egyaránt gondozzuk.

Pozitív környezeti hatások biztosításával motiváljuk tanulóinkat, hogy ne passzív befogadói, hanem aktív alkotói legyenek a művészeteknek.

A kreatív képességek fejlesztésével, a reális önismeret és életszemlélet kialakításával, tehetséggondozással segítjük a megfelelő továbbtanulást, a pályaválasztást.

A kommunikáció és viselkedéskultúra elsajátítása érdekében törekszünk a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására, a személyiség tiszteletére, a közösen kialakított rend és fegyelem betartására.

Alapvető értéknek tekintjük a közösséghez (csoport, iskolaközösség, szűkebb és tágabb haza) való kötődést, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, valamint más kultúrák és szokások megismerését.

A nevelőtestület alkotó légkörének, demokratikus gyakorlatának megőrzése, továbbfejlesztése, a pedagógusok szakmai ismeretének folyamatos megújítása biztosítja az intézményünkben folyó oktatás-nevelés magas színvonalát.

Célkitűzések

Célunk, hogy a különböző érdeklődésű, érzelmi és értelmi fejlettségű, motivációjú és szocializáltságú tanulók személyiségét képességüknek és tehetségüknek megfelelően komplex módon fejlesszük a művészeti tevékenységek művelése által (kreativitás, értelmi és érzelmi, akarati, esztétikai stb. képességek, készségek).

Az intellektuális fejlesztés mellett a közösségi életre való nevelés során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét és kommunikációs képességét. Célunk, hogy olyan fiatalokat neveljünk, akiket esztétikai ízlésük, igényességük, műveltségük, nyitott személyiségük, kommunikációs képességük és szociális érzékenységük képessé tesz arra, hogy művészeteket értő és művelő felnőttekké váljanak. Célunk az alapfokú művészetoktatás-nevelés során, hogy elősegítsük a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást.

Feladatok

Nevelő-oktató munkánk középpontjában a személyre szabott fejlesztés, az egyéni képességek kibontakoztatása, a tehetséggondozás áll. Fejlesztjük tanulóink felelősségtudatát és a kitartás képességét. Tudatosítjuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének szabályait. Fogékonyá tesszük a diákokat saját környezetük, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Erősítjük az Európához való tartozás tudatát és bevezetjük a tanulókat más népek kultúrájába. Megismertetjük és ápoljuk népművészeti hagyományainkat, értékeinket.

Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

Tanítványainkat fokozatosan vezetjük át a játékközpontú cselekvésből a tanulás tevékenységeibe. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. Fejlesztjük a diákok kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről. Megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat.

Az egységes Pedagógiai Program megfogalmazott nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei a művészeti iskolára is érvényesek.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Tanulóinknak hirtelen változásokra kell jól reagálniuk, a bizonytalanság érzését el kell tudniuk viselni, váratlan helyzetekben gyorsan és jól kell dönteniük, pályák, lehetőségek,

életformák között kell újra és újra jól választaniuk, mindeközben meg kell őrizniük emberségüket, ki kell bontakoztatniuk képességeiket, meg kell találniuk önmagukat, gazdagon ki kell építeniük közösségeiket.

A nevelés, oktatás tudatosan megtervezett és megszervezett tevékenység. Ennek során ki kell művelni a fiatalok személyiségét, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságaikat, szabadságuk következményeként a felelősséget. Fontos feladat a motiválás. Ki kell alakítani a kötelességek és jogok egyensúlyát úgy, hogy tartsák tiszteletben mások jogait is. A nevelésnek fel kell tárnia az egyén és a közösség egymásrautaltságát.

Iskolánk nevelési és oktatási gyakorlatában az értékek egyensúlyára törekedve egy állampolgári eszménykép körvonalait vázolja fel. Ennek megfelelően az értékek öt csoportját határozzuk meg:

- biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke, stb.),
- az „én” harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önbizalom, önművelés, stb.),
- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség, stb.),
- a humanizált társadalom- és világnézet értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes emberi kultúra értékei, stb.).

Fejlesztési célok

A személyiségfejlesztés általános célja a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes kibontakozásának segítése.

Ebből fakadnak konkrét céljaink:

- az esélyegyenlőség és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés, oktatás,
- olyan iskolai életmód megszervezése és működtetése, amelyben a tanuló a nevelési folyamatoknak nem tárgya, hanem alanya, vagyis amelyben gyermeki, serdülői szükségletei megvalósulnak,
- az egyértelmű elvárások és feladatok a gyermeki, a serdülői személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosuljon,
- a tanulók testi és értelmi, erkölcsi és érzelmi, művészeti esztétikai és gyakorlati képességeinek fejlesztése.

A fejlesztés fő területei

Életmód

Feladatunk: az életmód motívumainak, képességeinek és szokásainak olyan színvonalú elsajátítása, ami lehetővé teszi az eredményes, egészséges és kulturált egyéni, családi életmód, életvitel kialakulását, fenntartását. A változásokhoz való alkalmazkodás az életmód változtatását, fejlesztését követeli meg. Az iskolai életmódnak, nevelésnek segítenie kell a tanulókat abban, hogy nyitott, önfejlesztő személyiséggé váljanak, megalapozza én tudatuk (identitástudatuk) kialakulását, az alapvető összefüggéseknek megfelelően rendezett világnépeink, emberképeink, a reális önismereten alapuló énképeink alakuljon ki.

Képességek, készségek és szokások: az életmóddal kapcsolatos (értékelési és önfejlesztési) képességek a személyiség nyitottságát, önfejlődését, az önkiszolgálási és gondoskodási szokások, készségek és ismeretek pedig az önmagunkról és másokról való gondoskodást szolgálják.

Az önkiszolgálás és a gondoskodás szokásai és készségei közül az alábbiak kapnak kiemelt figyelmet:

- az egészséges életmódra nevelés (öltözködés, tisztálkodás, táplálkozás),
- a szabályos közlekedésre nevelés (gyalogos, tömegközlekedés, kerékpáros),
- a szabadidő hasznos eltöltésére nevelés (sport, kultúra, szórakozás),
- a család szerepének fontosságára nevelés.

Értelem

Alapvető követelmény számunkra a hiteles információnyújtás, az önálló ismeretszerzés, az önművelés képességének kialakítása. Ki kell alakítanunk azokat az alapvető jártasságokat, képességeket, amelyek alkalmassá teszik a tanulókat a különböző ismeretszerzési technikák elsajátítására. A tanulók megtanulnak önállóan tájékozódni, ismereteket szerezni, felhasználni.

Célunk, hogy a különböző csatornákon érkező információkat tanítványaink képesek legyenek beépíteni saját műveltségképükbe.

A tanárközpontú oktatás helyett a gyermekközpontú, önálló ismeretszerzésre, tájékozódásra helyezzük a hangsúlyt.

Tanulási motívumok: nevelésünk és oktatásunk meghatározó jelentőségű feladata, hogy tanítványaink szeressenek iskolába járni, szívesen végezzék az ott elvárt feladatokat, ami a tanulási motívumok folyamatos fejlesztését követeli meg az iskola, az osztály életmódja, légköre, szelleme, a pedagógusok és a tanulók viszonya, a nevelési és tanítási módok által.

Feladataink:

- a kíváncsiság, a játékszeretet, a megoldási késztetés, alkotásvágy ápolása és fejlesztése,
- a gyermek elismerési vágyának, sikerélményének kielégítése, fenntartása, fejlesztése,
- a pedagógus-diák és tanuló-társi kötődések létrejöttének és fenntartásának segítése,
- a tanulási szokások kialakítása,
- a tantárgyi kötődés, az érdeklődés kialakítása,
- a tanulás, mint érték elfogadtatása.

Alapvető feladatunk, hogy a feldolgozott tartalmakat felhasználjuk a tanulók értelmi képességeinek (különösen a megfigyelés, a kódolás, a rendszerezés, a problémamegoldás, a következtetés, az értelmezés, az indoklás) gyakorlására.

Társadalmi felkészültség

Ahhoz, hogy az emberek részt tudjanak venni, és közre tudjanak működni a társadalom életében, és eredményesen tudják érdekeiket képviselni, érvényesíteni, mindenképp fejlett szociális motívumrendszerrel kell rendelkezniük. A motívumok alapján meghozott döntéseik megvalósítása jól fejlett szociális képességek és készségek nélkül lehetetlen.

Szociális motívumok: A társadalmi felkészültség fejlesztésének elsődleges feladata, hogy a felnövekvő nemzedékek képesek legyenek a szűkebb és tágabb közösség, a haza, a társadalom szolgálatára. Az érdekérvényesítés és az együttműködés a tisztesség és a kölcsönös előnyök elvét kövesse. A szociális motívumok fejlődésének az a feltétele, hogy olyan közegben éljen a tanuló, olyan legyen az iskolai életmód, amelyben folyamatosan tapasztalhatja az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit, hiányuk hátrányos következményeit. Olyan közeget kell biztosítanunk számukra, amelyben megélhetik és értékelhetik érdekeinek (motívumainak, érzelmeinek, a pillanatnyi motivációknak) a működését, az érdekütközés, az érdekfüggés, az érdekegyezés, az együttműködés várható és tényleges következményeit, valamint olyan közeget, amely a fenti elvektől eltérő magatartás folyamatos értékelésével, elemzésével, értelmezésével segít beláttatni, hogy a fenti elvek követése végső soron saját érdekeit is szolgálja.

Szociális képességek és készségek: A társadalmi felkészültség fejlesztésének másik alapvető feladata, hogy a tanulók ne csak készek, hanem fejlett szociális képességeik és készségeik birtokában képesek is legyenek a szűkebb és tágabb közösség, a haza, a társadalom szolgálatára és a kölcsönös előnyök, a megegyezésre törekvő konfliktuskezelés elve szerinti cselekvésre. A szociális képességek – az önzetlen segítség, az együttműködés, a demokratikus vezetés és a tisztességes versengés (verseny) – gyakorlása, megismerése, megértése alapján fejlődhetnek a fenti elveknek megfelelően.

Az alapvető szociális képességek a szociális készségek és ismeretek sokaságának elsajátításával fejlődnek. Ezek közül kiemelt figyelmet fordítunk a beleélési készség (empátia), az érdektisztázó készség (amelynek segítségével a konfliktusok többségéről kiderül, hogy nem fontos) elsajátítására. Fontos a visszajelző készség (amelynek fejletlensége miatt a fölöslegesen beavatkozó, a dicsérő, a buzdító, a figyelmeztető, visszajelzéseink gyakran vezetnek társadalmi felkészültségünk hibás működésére), a kötődési készség, a konfliktuskezelő készség, a vitakészség, a szervezőkészség, valamint a versengés (verseny), a demokratikus vezetés, az együttműködés készségének a fejlesztése.

Természeti felkészültség

A mai ember ismeretei eljutottak arra a szintre, hogy képesek megzavarni, veszélyeztetni a saját létfeltételeit képező rendszerek működését. A legutóbbi időkben az ember azt is kezdi megérteni, hogy ezek a rendszerek hogyan viselkednek, működnek, milyen feltételekkel maradnak fenn, milyen hatások zavarhatják meg, veszélyeztethetik dinamikus egyensúlyukat. E tudásnak megfelelő motívumrendszer, cselekvési szabályrendszer és világnézet ma még csak kevesekben alakult ki. E motívumrendszer kialakulását az ökológiai szemléletmódú természettudományos (földrajzi, biológiai, kémiai, fizikai) felkészültség elsajátítása segítheti elő, amely egyúttal az ennek megfelelő gondolkodásmód és képességek elsajátításának, a korszerű természeti világnézet kialakításának eszköze is.

A természeti felkészültség követelményei a természethez való viszonyulás motívumainak, az ökológiai szemléletmódú természettudományos felkészültség, a tudományos gondolkodás, valamint a természeti világnézet elvárt fejlődését írják le.

Technikai felkészültség Feladatunk:

- nyolc év alatt minden tanulóban általános technikai felkészültséget alakítsunk ki,
- megfelelő technika motívumok (reális hasznosság- és veszélytudat, technikai érdeklődés, tettvágy, igényesség) létrejöttét segítsük,
- tanítsuk meg a mindennapi életben szükséges technikai készségeket, ismereteket, hogy az ember otthonában elkerülje a baleseteket, tudatlansága miatt ne okozzon károkat,
- tanulóink használni tudják a köznapi technikai eszközöket, berendezéseket, gépeket, értsék működési elveiket, a legegyszerűbbeket karban tudják tartani,
- a különböző tantárgyak (első sorban a történelem, a fizika, a biológia és a kémia technikai ismeretinek összehangolt tanításával olyan technikai tudatot alapozzon meg, amelynek birtokában a tanuló ismeri és érti a technika szerepét az emberiség fejlődésében, a jelen problémáinak megoldásában, kész és képes fellépni a környezetromboló, az emberi létet veszélyeztető felelőtlen alkalmazások ellen.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink összegzése

Engedjük meg, hogy legyenek ötleteik, legyen érzésük rácsodálkozni a világra, engedjük meg, hogy gondolkodjanak, hogy tévedjenek, s javítsák tévedéseiket! A gyermeknek, tanulóknak joga, hogy adottságainak, képességének, érdeklődésének megfelelő oktatásban részesüljön, képességeihez mértén továbbtanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú

művészetoktatás a művészi kifejezőképességet alapozza meg, illetve felkészít a szakirányú továbbtanulásra. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában.

A nevelő-oktató munka eszközei

Az oktatás eredményességét a motiválás, a felfedezés örömeinek megteremtése, a módszerek sokszínűsége, az egyénre szabott foglalkozás szolgálja.

A nevelőtudat személyes példaadással, magas fokú műveltséggel, igényességgel, derűs humánusával biztosítja, hogy tanulni érdemes és hasznos.

Együttműködés a szülőkkel.

Megismerjük és alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszköztudatát, az IKT kínálja lehetőségeit.

A nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal ötvözzük.

Alapfokú művészeti iskola személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatai

A művészeti nevelésre elengedhetetlenül szükség van, hiszen ez az egyik legalkalmasabb eszköz arra, hogy fejlessze a kreativitást, a problémaérzékenységet, rugalmasságot és eredetiséget.

A művészet motiváló alapot adhat a motorikus és kognitív fejlesztéshez is azzal, hogy lehetőségeket teremt a gyermekeknek sajátos megismerési módjaik, tevékenységeik kiélésére. A versek, mesék és más irodalom, a tánc vagy dráma, a vizuális környezet és műalkotások, a mozgókép és média közös vonása, hogy érték közvetítők és értékőrök lehetnek. Mindezen művészeti ágak (művészeti kultúra összessége) a gyerekeket aktív befogadásra, alkotásra készítik. A gyerekek ezúton élményszerűen megtapasztalják, átélik, megértik az emberi kommunikáció azon sajátos formáit, melyek a művészetekben őrződnek meg és teremődnek újjá. Tehát a művészeti tevékenység - mint minden más tevékenység - magában hordozza a személyiségformálás specifikus, ugyanakkor általános és komplex lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok tarkaságát, valamint azokat a kifejezési formákat, melyek a különböző művészeti ágazatokban ötvöződnek.

Lehetőséget biztosít arra, hogy minden tanuló élje át, élje meg bármely területen a siker élményét, és ezáltal fejlődjön önismerete, és erősödjön egészséges önbizalma. Az átélt élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek az általános műveltség szerves részét képezik.

A művészeti oktatás-nevelés hatását lemérhetjük a közismereti tárgyak mindegyikével, a tanulók magatartásában, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésében, tanuló társakra, közösségekre való hatásrendszerében.

Az emberiség kultúrtörténetének alkotásai révén tanulóink szóbeli, írásbeli kifejezőképessége, nyelvi kultúrája fejlődik.

Mozgáskultúrájuk, test - jelbeszéd kommunikációjuk, metakommunikatív képességeik szintén többszörös koncentrátsággal fejlődnek.

A különböző művészeti ágazatok egyetemes kultúrtörténeti emlékei, alkotásai jobban elmélyítik az általános iskola közismereti és multikulturális tananyagát.

A művészeti iskolába járó gyerekek "szép" iránti elkötelezettsége, igényessége fokozottabban megnyilvánul a munkához való hozzáállásukban, morális - etikai tartozásukban, magatartási - viselkedési kulturáltságukban.

Az alapkú képző- és iparművészeti oktatás cél- és feladatrendszere, funkciói

Az alapkú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapkú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására.

A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata finomítja a kezűgyességet, technikai érzékenységet, valamint erős érzelmi–motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző– és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket.

Az előképző és az alapkú és évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhhetnek jártasságot.

A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző– és iparművészeti ág sajátosságai:

- tevékenységközpontúság – a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- feladattudatosság – egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- alkotói magatartás – amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,

- komplexitás – amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között,
- folyamatszerűség az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképeség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,
- interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- tanulók önkifejezési készségének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrekció megvalósulása révén,
- szociális érzékenység és empátia, az én- tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK MEGVALÓSULÁSA

Az egészségfejlesztés magában foglalja az egészségmegőrzést (promóciót), a betegségek megelőzését (prevenciót), és a betegség mihamarabbi gyógyításához szükséges nevelést, oktatást, így tehát az egészségnevelést is.

A magyar nyelv páratlanul szépen fejezi ki a teljességet és komplexitást az „egészség” elnevezéssel.

Napjainkban egyetértés van abban, hogy az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jólét állapota. Az egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az önségítés feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletválttatás.

Megszilárdításában fontos szerepet játszik az - iskolai és iskolán kívüli nevelés, prevenció, nemekhez igazított pedagógia, pozitív énkép kialakítása, egészséges életstílus-modell megteremtése, hatékony kommunikáció (empátia, tolerancia), demokratikus környezet, „élni tudás” elvének érvényesítése, konfliktuskezelési, illetve tanulás-módszertani ismeretek megléte, felnőttek példamutatása, kortárs oktatók bevonása. Az iskolai egészségfejlesztés történhet:

- osztályfőnöki, környezetismeret, biológia, kémia, technika valamint testnevelésórán történő egészségnevelés,
- alkalmi esemény (sportnap, akció, egészségnap),
- önfejlesztő tréningek,
- kiscsoportos megbeszélések,
- rendszeresen ismétlődő foglalkozás, vagy verseny,
- mindennapos sporttevékenység, testnevelésóra,
- sportkör, szakkör,
- egyéb lehetőségek (előadás, bemutató, filmvetítés, verseny) keretei között. 6-10 éves korig:

- az önellátással kapcsolatos aktuális feladatok
- a testi felépítés megerősítése
- családi életre nevelés 11-14 éves korig:
- a kulturált külső, személyi gondozás, szokások kialakítása
- az egészséges táplálkozás szerepe a pubertáskorban
- a testi átalakulásra való felkészülés
- fizikai állóképesség, erőnlét tovább fejlesztése
- a nemi érés okozta változások tudatosítása
- segítségnyújtási képességek fejlesztése
- önismereti feladatok, polgárvédelmi és önmentési képességek fejlesztése
- egyéb foglalkozások (óraközi szünetekben, vagy tanítás után folyó) egészségnevelő módszerek alkalmazása.

Az egészséges életmódra irányuló kiegészítő tanulói tevékenységek lehetnek, felkészülés és előadás az egészséges életmódra nevelés egyes témaköreiben, az egészségfejlesztéshez-drogmegelőzéshez kapcsolódó témák és szaktárgyak összekapcsolása, a kortárssegítés módszereinek elsajátítása és gyakorlása. Közegészségügyi feladatok, lelki egészség megőrzése, drogprevenációs munka, egészséges napirend kialakítása.

Ellenőrzés, értékelés

Évente kérdőíves módszerrel mérjük a személyi higiénias szokásokat, egészséges életmódot, a családi életre nevelést, „drog szokásokat”, a bűnmegelőzés hatékonyságát, életvezetési ismereteket.

Iskolai egészségmegőrző program

- Az egészséges és produktív felnőtt életre való felkészítésnek az élet minden területét fel kell ölelnie:
- egészséges táplálkozás,
- egészségtudatos testápolási szokások,
- rendszeres testmozgás,
- lelki egészség, harmonikus életvitel,
- függőségre vezető szokások (kávé, cigaretta, alkohol, drog, energiaital) kerülése,
- emberi kapcsolatok ápolása (konfliktuskezelés és kommunikáció),
- családi életre nevelés,
- szándékos és véletlen balesetek megelőzése,
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét,
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében,
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelést,
- a stressz- és feszültségoldás metódusait,
- komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítását és megvalósítását,
- az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.

Intézményen belüli segítők:

- gyermekvédelmi felelős
- DÖK segítő
- testnevelők
- tanítók
- tanárok
- fejlesztőpedagógus

Az iskolai egészségnevelést intézményen kívüli segítők:

- védőnő
- iskolaorvos
- Kisvárdai és Térsége Családsegítő Szolgálat munkatársai
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai
- Rendőrség
- Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).

A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

A napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben a testmozgás különféle formái dominálnak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportkör stb.).

Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulói mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

A tanulmányi kirándulások és egyéb iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkatervben kerül kidolgozásra. Az iskola tanulói fizikai állapotát és edzettségét minden tanévben, egyszeri alkalommal a testnevelést tanító kollegák mérik. A mérés eredményei a mérést végző pedagógus tanulónként és osztályonként rögzíti, majd a testnevelést tanító kollegákkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődési szempontjából szükséges intézkedéseket. A felmérés időpontját az éves munkaterv rögzíti.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Az emberi élet alapja a társas lét. Az ebben való eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik. A társas viselkedés egyéni tanulási színtere a csoport, a közösség (család, iskola, egyház, baráti kör, sportkörök, művészeti csoportok, különböző egyesületek).

Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. Maga a közösség a fejlődés keretét biztosítja, miközben tagjai önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese. Az iskola a különböző törekvéseket, értékeket képviselő heterogén csoportok együttese. A közösség tagjai egyedi, megismételhetetlen, komplex, egymástól eltérő tulajdonságokkal jellemezhetők, akik megismerik, elfogadják egymás sajátosságait, különbözőségeit.

Egy személy több csoport, közösség tagja is lehet. A csoport tagja tetteivel folyamatosan alakítja közössége arculatát, ami visszahat rá és befolyásolja további cselekedeteit; a csoporthoz tartozás alakítja az egyént a csoport iránti elkötelezettségek, a sajátos szabályok és viselkedési módok elsajátítását, gyakorlását, továbbá a csoport szabályainak, értékrendjének kialakítását, másoktól elvárását.

Az iskolánkban folyó közösségi nevelés célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását úgy, hogy azok az életpálya későbbi szakaszaiban is képesek legyenek érdekeiket összhangba hozni a közösségével. Individuumok megőrzése mellett különböző élethelyzetekre szocializálhatóvá váljanak.

A közösségfejlesztés feladatai

- Ismerjék meg a társas együttélés alapvető szabályait, gyakorolják a különböző viselkedésformákat (konstruktív, együttműködő).
- Ismerjék meg népünk és az európai kulturális örökség jellemző sajátosságait.
- Legyen képes felismerni a társadalmi viszonyrendszereket, ismerjék meg és gyakorolják az állampolgári jogokat és kötelességeket.
- Legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsülik meg ezeket.
- Gyakorolják a konfliktuskezelést, utasítsák el az erőszakos megoldásokat, a destruktív viselkedési formákat.
- Bátran alkossanak véleményt, álláspontjukat érvekkel támasszák alá, igyekezzenek elképzéseiknek meggyőzéssel érvényt szerezni.
- Kapjanak kellő támogatást a káros szenvedélyektől való távolságtartásra.
- Legyenek képesek koncepcióváltásra, felnőtt életük során esetleg pályamódosításra.
- Fordítsanak gondot az önellenőrzésre és egymás segítésére.

Mindezen személyiség- és közösségfejlesztő tevékenységekkel célunk, hogy a munkában örömet lelő, fizikailag és lelkileg teherbíró, jó konfliktuskezelő, empátiával rendelkező a társadalomba beilleszkedő fiatalokat neveljünk.

A közösségi nevelés területei:

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:

- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel.

- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással; helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével).
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.

Szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai

Az egyéb foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái, a közösen átélt élmények, az örömet adó munkaformák, a problémamegoldás a közösségfejlesztés kiváló területei. Minden terület sajátos foglalkoztatási formát követel, de valamennyi tevékenyen hozzájárul:

- az egyén közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó-, és vita készségének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Iskolában folyó közösségfejlesztés fő területei

A tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák). A tanórán résztvevő tanulók egy közösség tagjai, az osztályközösségé, amelyet közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és tudat tart össze.

Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:

- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással; helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével),
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, öngazgató képességének fejlesztésével,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny)
- az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzetének erősítésével.

Az egyéb foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái, a közösen átélt élmények, az örömet adó munkaformák, a problémamegoldás a közösségfejlesztés kiváló területei. Iskolai ünnepek, hagyományok.

Egyéb foglalkozások:

- napközi, tanulószoba
- művészeti foglalkozások
- felzárkóztató és tehetséggondozó programok
- szakköri- és csoportfoglalkozások
- iskolai ünnepek, hagyományok
- szabadidős programok (múzeumlátogatás, kiállítások, színházlátogatások stb.)
- kirándulások, erdei iskolák, táborok.

A közösségfejlesztés elválaszthatatlan a személyiség fejlődésétől, s mindkettőre elsőrendű hatással van az iskola felnőtt közössége (pedagógusok, illetve az oktatást segítő munkatársak), akik megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, empátiás készségükkel és társas kapcsolataikkal példaként állnak a tanulók előtt.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a művészeti iskolában

A művészetoktatás során az egyéni foglalkozások mellett folynak csoportos órák. Számos alkalommal nyílik lehetőség különböző bemutatók, előadások, kiállítások szervezésére, amikor növendékeink közös produkciókkal is közönség elé állnak. Ilyenkor a csoport együttműködéséből fakadó, közös erőfeszítéseiből adódó sokszínű élményanyag, az átélt öröme, megpróbáltatások összehozzák és összetartják a csapatot. Nyilvánvalóvá válik a növendékek egymásrautaltsága, hiszen sikerük az egyéni produkciókon is múlik. A közösségben és a közösségért való munkálkodás fejleszti a közösségi érzést.

A közös programok /kirándulások, más településeken való szereplések, vendég művészeti csoportok fogadása, stb. / szintén komoly közösségfejlesztő hatással bírnak.

AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOKAT

TANTESTÜLET

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen személyes kapcsolata valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

ALSÓ TAGOZAT

- Családias légkör kialakítása, szokásrendek kialakítása, a Házi rend szabályainak folyamatos megismertetése, betartása, az osztályközösség kiépítésének megkezdése (felelősi rendszer) saját szabályok létrehozása, betartása, szülőkkel való kapcsolattartás, önkiszolgálás megszervezése, szabadidős tevékenységek szervezése, a személyközi kapcsolatok figyelése, alakítása;
- Az önkormányzó képesség kialakítása 4. osztályra bekapcsolódás a DÖK munkájába a szakasz végén, a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása;
- Fő fejlesztési irányok: az elkülönült évfolyamközösségek egymáshoz közelebbi kapcsolatba hozása.

FELSŐ TAGOZAT

- Az önkormányzás képességének kialakítása, aktív részvétel a DÖK munkájában, a közösség egyéni arculatának hagyományok ápolása, ügyeleti rendszer kiépítése, viselkedési normák betartása (Házi rend), vitakészség fejlesztése;
- A tanuló ismerje és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, a család, az iskola, a társadalom együttélései szabályait. Segítségnyújtás a kamaszkori testi, lelki problémák megoldásához; Multikulturális képességek fejlesztése. A tolerancia képességének fejlesztése, a másság elfogadására nevelés.
- A kulturált beszéd, magatartás csiszolása. Az összetartást erősítő normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG

- Vezetője a munkaközösség-vezető, aki az iskolavezetés tagja. Szakmai és módszertani kérdésekben ad segítséget az iskolai nevelő-oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez. Saját éves munkaterv szerint dolgozik. Szervezi az adott szaktárgyak versenyeit, szakmai vitákat tart, továbbképzéseket szervez, irányt mutat a továbblépéshez. Törekszik az egységes eljárások és módszerek, az értékelés, osztályozás egységes módszereinek megtalálására.

OSZTÁLYKÖZÖSSÉGEK

- A gyermek neveltségének fontos eleme a közösségben a közösségekért végzett munka. A közösségi nevelés fontos része az önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése. Közös tevékenységek szervezése, amelyek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik. Cél: jó csoportlégtörben az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében közös munkálkodás. Fontos az önállóság lehetővé tétele. Közös szabályok, normák alkotása, azok betartása. Közben kialakulnak a megfelelő személyközi viszonyok, mélyül a föl- és alárendelt pozíciókban a tanuló helyes önértékelése.

CSOPORTOK

- A felnőttek és a gyerekek között egyaránt létrejönnek egy-egy rövidebb vagy hosszabb időszakra szóló, egy adott feladat megoldására létrejövő csoportosulások, csoportok. Szerveződhetnek közös érdeklődési kör alapján, vagy konkrét feladat megoldására. Igen értékesek ezek a csoportok a közösségfejlesztés szempontjából, hiszen alulról szerveződnek. Jelenlétük és segítségük igen fontos az iskolai munkában.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus feladata az iskolai tantárgyak szakszerű és hatékony oktatása a tantárgyfelosztásban meghatározott rendben. Az iskolai pedagógiai program alapértékeinek képviselője a szakmai munkában.

A pedagógus alapvető felelősségei és feladatai:

- A pedagógus felelősséggel és önállóan a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzi munkáját.
- Nevelő-oktató munkáját a nevelőtestület által kialakított egységes elvek alapján a módszerek és a taneszközök szabad megválasztásával tervszerűen végzi.
- Megismeri a szaktárgyában rendelkezésre álló programokat és tankönyveket, s ezek közül az iskola pedagógiai koncepciója alapján, a tanulók adottságaihoz igazítva választja ki a legmegfelelőbbet.
- Év elején a követelményeket és az előző évi mérések eredményét figyelembe vevő, a képességek fejlesztését célzó időtervet/tanmenetet készít.
- Tanítási óráira és a tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, azokat szakszerűen és pontosan megtartja.
- Óráin gondot fordít a tanulók differenciált foglalkoztatására, egyéni fejlesztésüket optimális szintű, személyre szabott feladatokkal szolgálja.
- Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók teljesítményeit, eközben gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen.
- Az írásbeli dolgozatokat, felmérők és témazáró feladatlapokat legkésőbb 2 héten belül kijavítja.
- A dolgozatírás időpontját a tanulókkal előre közli, ennek segítségével tanártársaival együtt biztosítja, hogy ugyanabban az osztályban egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot ne írjanak.
- A félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírta.
- A kötelező írásbeli házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli.

- Az iskolavezetés jóváhagyásával a hátrányos helyzetű, lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet.
- A szaktárgyában kimagasló teljesítményt és kreativitást mutató tanulókat az iskola lehetőségeinek kihasználásával hozzá segíti tehetségük kibontakoztatásához (szakkör, tanulmányi versenyre való felkészítés).
- Óráin optimálisan felhasználja az iskolában rendelkezésre álló szemléltető eszközöket. Gondoskodik a szaktárgyához tartozó szertári anyag megfelelő tárolásáról, megőrzéséről, a szertár rendjéről és öntevékenyen részt vállal a szemléltető eszköz-állomány fejlesztésében.
- Az iskola pedagógiai programjában meghatározott – szaktárgyával kapcsolatos – szabadidős programok, versenyek megszervezésében aktív szerepet vállal.
- Az iskolavezetés megbízása alapján elláthat különböző pótlékokkal díjazott feladatokat (osztályfőnök, szakmai munkaközösség vezetője) és felelősi tevékenységeket (DÖK vezető, gyermekvédelmi felelős, tankönyvfelelős).
- Az éves munkatervben rögzített időpontban óráközi ügyeletet vállal, beosztható a menzai étkeztetés felügyeletére, szükség szerint – az iskolavezetés utasítására – helyettesítést végez.
- Elvégzi a pedagógus beosztásával kapcsolatos adminisztrációs munkát: pontosan vezeti az osztálynaplót, a tanulók érdemjegyeit beírja, megírja a javító- és az osztályozó vizsga jegyzőkönyveit.
- A pedagógus részt vesz az iskola szülői értekezletein, a fogadóórákon.
- A szülőkkel való találkozási alkalmakkor tájékoztat a tantárgyi követelményekről, a tanulók előmeneteléről, megbeszéli velük a gyerekek fejlődésében felmerülő problémákat.
- A szaktanár, mint a nevelőtestület tagja köteles részt venni a testületi értekezleteken, megbeszélésének, joga van véleményével a közös döntésekhez hozzájárulni.
- Jelen kell lennie minden iskolai szintű rendezvényen, ünnepségen.
- A szaktanár kötelessége szakmai és pedagógia tudásának állandó gyarapítása, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerése és a szakmódszertani fejlesztések körében való tájékozódás.
- Megbízás alapján részt vesz a tanulók tanszerellátásában (tankönyvosztás), meghatározza és közli a szülőkkel a szaktárgyában használatos írószer és egyéb taneszköz- szükségletet, tapasztalatai alapján javaslatot tesz a rászoruló tanulók tanszer-segélyben való részesítésére.
- Aktívan részt vesz szakmai munkaközössége foglalkozásain, ahol megosztja kollégáival önképzésben szerzett ismereteit, egyeztetni velük a szaktárgyi értékelés helyi elveit. Részt vesz a helyi tantervek kidolgozásában, a munkaközösség-vezető felkérésére továbbképzési célú előadást tart.
- Szaktárgya tanításával egy időben minden pedagógus kötelessége a tanulók személyiségének a nevelőtestülettel közösen kialakított pedagógiai koncepció mentén való fejlesztése, a pedagógiai programban rögzített iskolai értékrend következetes képviselése.
- Figyelemmel kíséri a tanulók egyéni fejlődését, ennek előmozdítása érdekében együttműködik az osztályfőnökökkel és a vele egy osztályban tanító kollégákkal. Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízza meg minden tanév augusztusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

A pedagógusok helyi feladatai

- A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.
- a tanítási órák megtartása és az azokra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- a különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák, a képességfelmérés,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok: tehetséggondozás, felzárkóztatás
- felkészítés tanulmányi és művészeti versenyekre, fesztiválokra, bemutatókra, találkozókra és kiállításokra,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- rendszeres önképzés
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete tanítás előtt és után, az óráközi szünetekben és ebédeléskor az ügyeleti rend szerint, szabadidős tevékenységek során,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököket – a munkaközösségek vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Együttműködik a diákönkormányzattal, segíti a tanulóközösség kialakulását, meghatározó a szerepe a közösség formálásban
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik az egyéb foglalkozásokon zajló tevékenységek szervezésében.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: a napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolásának nyomon követése.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Közösséget formál.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységet folytat.
- A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek folytat.

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

Bevezetés

A sajátos nevelési igény meghatározása: különleges bánásmód keretében sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján pszichés fejlődési zavarral küzdők (ezen belül tanulási zavarral küzdők dyslexia, dysgraphia, dyscalculia), továbbá figyelemzavarral és magatartásszabályozási zavarral küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszhetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Iskolánk minden tanulójának biztosítja a tanulási és cselekvési képességek fejlesztését, a sikeres továbbtanulás és a későbbi munkába állás érdekében. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink esélyteremtését és hátrány kompenzálását.

A kulcskompetenciák fejlesztésével igyekszünk kompenzálni az eltérő szociális háttérből, a tanulási-, beilleszkedési- és magatartási nehézségből vagy zavarból, illetve mentális problémából adódó hiányosságokat, kiemelt figyelmet fordítva a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulóinkra.

A fejlesztő program az integrációt segítő sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésére, nevelésére irányul. A nevelőtestület minden évben, a munkaterv készítésekor felülvizsgálja, meghatározza, összefoglalja a célokat és fejlesztéseket.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

- az intézmény pedagógiai programjában,
- a helyi tantervben
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- az egyéni fejlesztési tervben.

Általános célok, alapelvek

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú rehabilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

Általános alapelvek

Az életkori csoportok megtartása mellett a tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, önmagukhoz mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó oktatás és nevelés megvalósítása.

A NAT alkalmazása az SNI tanulók iskolai nevelésében, oktatásában is alapidokumentum, a benne meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a SNI tanulók számára is érvényesek. Az intézmény Pedagógiai Programjának és a Helyi Tantervének elkészítésekor figyelembe vettük: a köznevelési törvényt, a NAT és az Irányelv vonatkozó előírásait, a szülők elvárásait és a tanulók sajátosságait.

Az „Irányelv” biztosítja, hogy:

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmény pedagógiai programjának tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

- Ennek érdekében az „Irányelv” meghatározza:
- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosítását,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, az oktatás és a fejlesztés a szokásosnál nagyobb mértékű kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs ellátása

A SNI tanulók különleges gondozási igénye egy tulajdonság-együttes, mely az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. Ezeket a különbségeket a helyi Pedagógiai Program kialakításakor vesszük figyelembe.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a sérülés típusa, súlyossága,
- a sérülés kialakulásának ideje,
- a SNI tanuló életkora, állapota, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, lehetőség szerint önálló életvitel.

Az SNI tanuló fejlesztésére vonatkozó célok, tartalmak, tevékenységek, követelmények megjelennek:

- a pedagógiai programban,
- helyi tantervben a tantárgyak programjában,
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- egyéni fejlesztési tervben.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus feladatai:

- programok összeállítása,
- fejlesztőmunka,
- közreműködés a tevékenységek tervezésében, s ezt követően a konzultációban.
- a többségi pedagógusok munkájának segítése

A pedagógiai feltételeket a köznevelési törvény határozza meg. Többlétszolgáltatásokat biztosít az SNI tanuló számára.

Együttnevelés

Napjainkban az integráció azt jelenti, hogy a SNI gyermekek beilleszkednek a többségi nevelési intézményeket látogató gyermekek, fiatalok közé. A törvény kimondja, 47.§. (1) hogy „ A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani”.

Az együttnevelés sikeres megvalósítása érdekében a befogadó iskoláknak rendelkezniük kell azokkal a tárgyi és személyi feltételekkel, amelyeket a törvény előír.

Az integrációt vállaló intézmények feladatai:

Alapító okiratában szerepeltetni kell a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének-oktatásának feladatát, s azt hogy milyen fogyatékosági csoporthoz tartozó gyermekekről van szó.

Pedagógiai Programja és a Helyi tanterve tartalmazza a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot.

Szakemberek biztosítása: szükségleteknek megfelelően gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, konduktor a lehetőségek keretein belül.

Fejlesztő eszközök, tanórai segédletek biztosítása.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és foglalkozások biztosítása, a tanórai foglalkozásokon túl. Ennek meg kell jelennie az iskola óratervében, mely a fogyatékoság típusától függően az évfolyamra meghatározott heti óraszám.

Egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesítheti az intézmény vezetője a szakértői vélemény alapján, melyről határozatot hoz.

Az első évfolyamon az értékelés és minősítés alól mentesített tanuló számára egyéni továbbhaladást engedélyezhet az intézményvezető, vagyis a gyermek haladása eltérhet osztálytársaitól egyes tantárgyakban.

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér megléte elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a szubjektív tényezők.

Biztosítani kell:

a SNI tanuló beilleszkedését és együtt haladását a többi tanulóval, ezt segíti a nyitottabb személyiség formálása, a szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat be kell építeni az egyéni fejlesztési tervekbe.

A pedagógusok, a szülők és a többi gyermekfelkészítését, rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítését, sérülés specifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel.

Sikerkritérium az inkluzív, befogadó iskola kialakítása

A befogadó iskolákban szeretik a heterogenitást, akár kiemelkedően tehetséges, akár fogyatékosággal élő tanulóval, akár hátrányos szociális helyzetű gyermekről legyen szó. A pedagógus itt nem hárítja a felelősséget másra, hanem igyekszik saját eszköztárát úgy

bővíteni, hogy megoldást találjon a tanulási nehézségekre. Fontos, hogy a befogadó pedagógusok rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, melyek az adott fogyatékosági típust jellemzik. Mivel a többségi iskolák pedagógusai képzésük során alig-alig szerezhettek ilyen jellegű tudást, lényeges, hogy konzultáljanak a gyermeket segítő gyógypedagógussal, valamint továbbképzéseken vegyenek részt.

A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli. Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb. Ez a fajta tanulásszervezés nemcsak a SNI gyermekek számára kedvező, hanem a csoport valamennyi tagjának. A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki miben marad el társaitól.

Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyása, felelőssége az inkluzív iskolában kifejezetten nagy. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott optimális, támogató környezetet kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a gyógypedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljük egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertesse a gyermektársakkal a fogyatékoság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van.

Együttműködés a szakemberekkel: az intézmény a sajátos nevelési igényű, fogyatékoságnak, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít. A gyógypedagógus feladata sokrétű. Azon túl, hogy egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek munkáját, kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését.

Kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal:

- segíti a diagnózisértelmezését,
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására, folyamatosan konzultál velük, ráirányítja figyelmüket a szakirodalomra.

Helyzetkép

Iskolánkban utazó gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus látja el az SNI tanulók fejlesztési tevékenységét. Ők végzik a rászoruló tanulók fejlesztését a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága által kiadott szakvélemény alapján.

Intézményünkben tanuló SNI-s diákok a törvényeknek, rendelkezéseknek megfelelően integráltan, osztálykeretben vesznek részt az oktatásban, valamint egyéni illetve kiscsoportos foglalkoztatási formában a Szakértői Bizottság szakvéleménye által meghatározottak alapján részesülnek oktatásban.

Minden esetben, minden SNI-s tanuló számára egyénre szabott fejlesztési terv készül, a tanév során. Ezen dokumentum alapján kerül sor a gyermek felzárkóztatására, fejlesztésére.

TEHETSÉGGONDOZÁS

A „tehetség” köznapri értelemben átlagon felüli adottság. Jelenthet kiemelkedő intellektuális képességet, művészeti adottságot, sportteljesítményt, eredeti gondolkodást, bizonyos tevékenységek iránti elkötelezettséget. A környezet segítő hatása elengedhetetlen a tehetség kibontakoztatásához.

A mai pedagógia célja az egyén segítése abban, hogy harmonikusan legyen része ennek a világnak és a világhoz viszonyulni tudjon. Ezt saját élmények megszerzésén, érzések megélésén, igények megfogalmazásán keresztül éri el az ember.

Alapvetően fontos a változás lehetőségeire felkészíteni az egyént. Nem is annyira oktatás, mint inkább nevelés, személyiségfejlesztés. Középpontban az élményeken keresztül szerzett tanulás áll. Az egyénre szabott tanulás, amely alapja és kiindulópontja lehet a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének, a tehetséggondozásnak.

A pedagógusok kötelessége, hogy a tehetséges tanulókat felfedezzék, fejlődésüket figyelemmel kísérjék, tehetségüket kibontakoztassák. Iskolánk célja, feladata a sokszínűség, a változatosság, az önmegvalósítás lehetőségeinek biztosítása.

Fontos, hogy a tanulók más-más területeken is kipróbálhassák ki képességeiket. Színesek, változatosak, a gyermek érdeklődési köréhez közel állóak legyenek a feladatok.

Fontos, hogy a feladatok elvégzését oldott légkörben, szívesen végezzék, hogy átélhessék az alkotás örömét, a produktum létrehozását.

Ebben a folyamatban nem a megtanulandó ismeret mennyiségére koncentrálnunk, hanem az ismeretszerzési technikák alkalmazásának tudására. Céljaink:

- A szociális hátrányok enyhítése.
- Esélyegyenlőség megteremtése.
- Minden gyermeknél megtalálni azt az iskolai foglalkoztatási formát, amiben ki tud emelkedni.
- Új ismeretek szerzése önmagukról, az őket körülvevő világról.
- Lehetőséget biztosítani a tanulóknak arra, hogy az élet más területein is kipróbálhassák
- képességeiket, ne csak a tanórán.
- Megtalálni, kiszűrni a tehetséges gyermekeket, akik lehetőséget kapnak a további fejlődésre.

Feladataink:

- Tehetséggelismerő módszerek, technikák, formák, eszközök folyamatosan megújuló megismerése.
- A tehetséges tanulók egyéni bánásmódban részesítése.
- Érdeklődési körüknek megfelelő megbízatások, feladatok adása.
- Önálló kezdeményezéseiknek támogatása.
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása.
- A pozitív személyiségjegyek támogatása (kudarctűrés, szerénység, mások értékelése).
- A tehetséges tanulók eredményeinek, sikereinek folyamatos és rendszeres értékelése.
- A tehetséggondozás szervezeti formái:

- Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és az egyéb foglalkozásokon zajló területekre egyaránt.

Tanórai tehetséggondozás:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás).
- A tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés:
- Több önálló feladat a tehetséges tanulók számára.
- Több gondolkodást, kreativitást igénylő feladat.
- Személyre szabott házi feladat (kiselőadás, kutatómunka, feladatgyűjtés, stb.).

Választható, nem kötelező egyéb foglalkozások:

- Különböző szintű tanulmányi és sportversenyekre való felkészítés.
- Önismereti foglalkozások a továbbtanulás szilárdabb megalapozására.
- Versenyekre való benevezés, felkészítés.
- Szereplési lehetőség az érdeklődés és a tehetségnek megfelelően egyénileg vagy csoportosan, kulturális és sportbemutatókon, ünnepélyeken.
- Szabadidős foglalkozások (színház-, és múzeumlátogatás).

Pedagógiai tevékenységünk akkor mondható sikeresnek, ha felismerjük a tehetséget.

- Figyelmet fordítunk a tehetséges tanulóinkra.
- Tudatosítjuk, megerősítjük az egyénben az adottságot.
- Elfogadjuk a tehetséget a környezetével.
- Tanórán és iskolán kívüli lehetőségeket tárunk fel képességeinek kibontakoztatására.

A tehetség, képesség-kibontakoztatását segítő tevékenység a művészetoktatásban

A művészeti iskolák kiemelt feladata a tehetséggondozás, a veleszületett, vagy szerzett képességek - értelmi, kombinációs és asszociatív képesség, kreativitás, érzelmi reakció, fantázia, temperamentum, akarat, kitartás, memória, aktivitás, beszédképesség továbbfejlesztése. A grafika tanszak egyben egy tehetséggondozó műhely is. Igen fontos a tehetséges gyerekek minél előbbi kiszűrése, annak érdekében, hogy a fejlődésükhöz szükséges módszereket megválasszuk.

Ezek a következők lehetnek:

- a tanulmányi idő megrövidítése: amikor egy tanévben két év anyagát képes elsajátítani a tanuló,
- gazdagítás, dúsítás: ebben az esetben a tantervi tananyag rövidebb idő alatti elsajátításából adódóan egyéni fejlesztésre nyílik lehetőség.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulás tartalmi összetevői az ismeretek: tények, fogalmak, szabályok, törvényszerűségek, elméletek. Az értelmi fejlődés legjellemzőbb vonása azonban, hogy nem csak ismeretek, hanem intellektuális módszerek, műveletek is felhalmozódnak. A műveletek a cselekvés folyamatának általánosított, lerövidült, interiorizált formái. Az iskolában a gyerekek kreatív személyiség alakulásának kulcsa a pedagógus és az iskolai program.

A nevelő nyitottsága, érzékenysége, empátiája, a gyerek érdeklődését, képességeit figyelembe vevő magatartása, feszültség nélküli légkör, aktivitás-passzivitás váltakozása, tévedés

szabadsága, különböző, akár ellentétes, álláspontok iránti megértés mindez elengedhetetlen az önkifejezés folyamatában.

Az alulteljesítőkre jellemző személyiségjegyek minél korábbi felismerése igen fontos, mert megfelelő segítség hiányában állandósul ez az állapot, s feloldása egyre nehezebb. A felkészültségbeli és nevelési hiányok pótlása az osztályfőnök, a szaktanár és adott esetben a fejlesztő pedagógus együttes munkáját igényli.

A lemaradó tanulók felzárkóztatásának alapvető célja a felkészültségbeli hiányok pótlása, a szükséges megismerő, a munkavégző, az alkalmazási képesség kialakítása és az ehhez szükséges motivációk megteremtése.

A tanulási zavarral küzdő gyermek esetében a személyesség fokozottan hangsúlyossá válik.

Az állandó szorongás, feszültség a viselkedésben is megnyilvánul. Visszahúzó, félénk magatartás, vagy éppen ellenkezőleg, motoros nyugtalanság, túlmozgásosság.

Feladat:

- higgadt nevelői magatartás
- kapcsolatteremtés
- jól strukturált tevékenység, amely megkönnyíti a figyelemösszpontosítást,
- jól érthető, tagolt utasítás, azonnali, vagy mielőbbi értékelés (indoklással, elemzéssel),
- versenyhelyzetek kerülése,
- a túlmozgásos gyermekek manuális feladattal való ellátása,
- az egyéni teljesítmény viszonyítása az adott feladathoz, nehézségi fokához, a többi tanuló teljesítményszintjéhez, az egyén eddigi teljesítményéhez (javulási, vagy visszaesési tendencia).

Szükséges a Pedagógiai Szakszolgálattal való hatékony együttműködés, diszlexiás, diszkalkuliás és diszgráfiás tanulók számára egyénre szabott, vagy kiscsoportos fejlesztés, az adott tanóra tananyagának feldolgozása során differenciálás. A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja, a Pedagógiai szakszolgálat által kiadott szakvélemények alapján. Pedagógiai Szakszolgálat igénybevétele, kapcsolatfelvétel a Családsegítő Szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza.

A felzárkóztatás formái:

- képesség szerinti bontás tanórákon,
- differenciált bánásmód biztosítása,
- segítségnyújtás tanulóinknak önértékelési problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében,
- fokozott segítségnyújtás a tanórákon,
- fejlesztés (kötelező óraszámokon kívüli foglalkozás, egyéni személyiségfejlesztés), szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk,
- esetelemzésekkel alakítjuk az egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében a gyermeket tanító kollégák körében,
- részképességzavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztőpedagógus)

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben. A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás. Pedagógusaink és fejlesztőpedagógusunk segítségével igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárásrendszer létezik. A beilleszkedési zavar okairól és kezelési módjáról megoszlanak a vélemények. Az azonban bizonyos, hogy szoros összefüggést mutat a társadalom általános helyzetével, így a korábbi szabályok, törvények, intézmények meggyengülése esetén a beilleszkedési zavar előfordulása nő. Ugyancsak egyenes összefüggést mutat a beilleszkedési zavar előfordulása a gazdagsággal, illetve a szegénységgel. A korábbi normatív, erkölcsi alapú szemléletmódot napjainkban a megértő, gyógyító hozzáállás váltotta fel, ugyanakkor a beilleszkedési zavar kezelése rendkívül sok nehézségbe ütközik.

Problematicusak (nehezen kezelhetők) azok az ép értelmű gyerekek, akiknek magatartása gyakran kifogásolható, egyéni sajátosságaik, teljesítményeik jelentős mértékben eltérnek az adott életkori szakaszban megkívánható szinttől, és általánosan használt pedagógiai módszerekkel nem lehet náluk kellő eredményt elérni, de nem igényelnek gyógypedagógiai vagy javító nevelést.

Az egyes esetek különbözhetnek egymástól megnyilvánulásaikban, okaikban és súlyosságukban. A gyermeknevelési problémát okozó családi, iskolai vagy szociális vonatkozásban, de saját maga számára is egész személyiségében probléma.

A segítségnyújtás menete:

- tényfeltárás,
- bizalmi-érzelmi kapcsolat kiépítése (az átmeneti időszak küzdelmes, agressziókkal, visszaesésekkel terhes, amelynek oka a bizalmatlanság, szorongás),
- regenerálódás folyamata beindul,
- gyermek biztonságérzetének helyreállítása.

A másodlagos közösségben (iskolában) átélt konfliktusokat fel kell oldani. A nevelőnek ebben kétirányú tevékenysége van: segíteni a szorongó gyermek beilleszkedését a közösségbe, valamint kialakítani az előítéletekkel terhelt közösség részéről a pozitív befogadó készséget.

Az iskola feladata

- A gyerek személyiségének károsodását beavatkozással megelőzni (prevenció).
- A már bekövetkezett károsodásokat és azok hatásait megszüntetni, de legalább enyhíteni (korrekció).

- A prevenció célja, hogy még idejekorán, azaz a károsodások bekövetkezése előtt avatkozzon be a nevelésbe.
- Kellő védelmet nyújtson az ártalmak ellen. Vagy szüntesse meg az ártalomhatást, vagy pedig a gyereket tegye azzal szemben ellenállóvá. A prevenció eredményességének feltétele, hogy a gyermekért felelős pedagógus jól ismerje minden növendékének környezetét. Ezt szolgálják:
 - egyéni beszélgetések,
 - csoportvizsgálati módszerek,
 - értelmezhető dolgozatok, beszélgetések, önéletrajz, önjellemzés, „egy napom tíz év múlva”, „a mi családjunk” témák, szituációs játékok, kérdőívek, összesítések,
 - családlátogatás.

A fejlesztés formái:

- felzárkóztató programok (tanórán kívül, tanórán belül), korrepetálás,
- tanácsadás,
- egyéni beszélgetés,
- csoportos beszélgetés,
- csoportos foglalkozás,
- filmvetítés,
- előadás,
- felvilágosítás,
- egészségvédő programok.

Iskolánk feladatának tekinti, hogy már az iskolába lépéskor az osztálytanítók felmérik a tanulók szociális körülményeit. A tapasztalatok birtokában a gyermekvédelmi felelős figyelmébe ajánlják a segítségre szoruló családokat.

Az 1. évfolyam elején szükségesnek tartjuk az olvasási - számolási problémák (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) gyors felismerését, melyeknek gyanúját a fejlesztő pedagógus vizsgálja, és azonnal jelzi azt a Pedagógiai Szakszolgálat felé. Így mihamarabb megkezdhetjük a korrekciót.

Az 1-4. évfolyamon a környezetismeret órák és a napközis foglalkozások keretében figyelmet fordítunk a helyes életviteli szokások kialakítására.

A tanulásban lemaradó tanulókat napközibe, tanulószobába irányítjuk, és korrepetáljuk őket. A kirívó magatartási és tanulási problémák esetében jelzést küldünk a Gyermekjóléti Szolgálathoz, a családgondozóhoz fordulunk. A problémák megoldásában Pedagógiai Szakszolgálat segítségét kérjük.

A hátrányos és sajátos nevelési igényből eredő lemorzsolódás csökkentését, és a fejlesztő tevékenységet a fejlesztőpedagógus, korrepetáláson és differenciált foglalkozás keretében minden pedagógus végzi.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő vagy tanulási kudarcnak kitett tanulókat segítő pedagógiai tevékenység a művészetoktatásban

A művészeti tagozatra jelentkező növendékek között van beilleszkedési, magatartási vagy tanulási képességzavarral küzdő.

Törekszünk az SNI-s és BTM-es gyerekek művészeti oktatásba való bevonására, hogy, ezáltal személyiségük fejlődjön.

A gondos, körültekintő odafigyelés és az ennek megfelelő nevelő-oktató munka, akár gyógyító hatású is lehet. Közismert, ugyanakkor tudományosan is igazolt, hogy a csoportos munka, az alkotó tevékenység sok esetben milyen személyiségfejlesztő hatású. Lényeges a tanulók esetében a nevelő és a gyermek személyes pozitív kapcsolatrendszere, melynek a kölcsönös bizalom kell alapulnia. Elengedhetetlen a szülővel, családdal (családlátogatás) való személyes együttműködés.

A teljes körű odafigyelés feltételezheti az osztályfőnökkel, a Kistérségi Családsegítő Szolgálat, a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel való kölcsönös együttműködést a gyermek érdekében.

A GYERMEKEK VÉDELMEÉRŐL ÉS A GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓ

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Iskolánkban magas a **hátrányos helyzetű** és **halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló. A hátrányok leküzdésében az iskolának és minden pedagógusnak sok feladata van.. A hátrányok leküzdése érdekében változatos szabadidős programokat szervezünk- osztály, vagy iskolai keretben (színház, kirándulás, múzeum, sportrendezvény). Pályázatokon való részvétellel igyekszünk támogatást szerezni a rászorulóknak számára.

A támogatás területei:

- felvilágosító munka a szociális juttatásokról; helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése,
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás,
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- étkezési támogatás,
- beiskolázási segély

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek a művészeti iskolában

Mentesül a térítési- és tandíjfizetési kötelezettség alól az intézeti, vagy állami nevelt, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és az enyhe értelmi fogyatékos tanuló.

AZ IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
- Jól látható helyen közzétenni a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontos intézmények nevét, címét, telefonszámát.
- A veszélyeztető okok megléte esetén értesíteni a Gyermekjóléti Szolgálatot.
- Anyagi veszélyeztetettség esetén gyermekvédelemi támogatás megállapítását kezdeményezni

- Helyzetelemzéseket készít az osztályfőnökök közreműködésével a hátrányos és veszélyeztetett tanulókról.
- Kapcsolatot tart- az intézmény vezetőjével, osztályfőnökökkel, pedagógus kollégáival, fejlesztő pedagógussal, pszichológussal, védőnővel.
- Rendszeres kapcsolatban áll a gyermekvédelmi intézményekkel, a Polgármesteri Hivatallal.
- Ha a veszélyeztető helyzetet pedagógiai eszközökkel nem lehet megszüntetni, segítséget kér, a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársától a település Családsegítő Szolgálatától, részt vesz az esetmegbeszélésben.
- Gyermekbántalmazás esetén értesíti a Családsegítő Szolgálatot, a Gyámhivatalt és a Rendőrséget.
- Figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók tanulmányi munkáját, iskolalátogatását, hiányzások alakulását.
- Magatartási, beilleszkedési nehézséggel küzdő és tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése (fejlesztő pedagógus, Pedagógiai Szakszolgálat)
- Személyiségzavarok enyhítésére Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek ajánlása.
- Szakorvosi ellátás igénybevételére ajánlás.
- Figyelmet fordít a szenvedélybetegségek megelőzésére, prevenciós tervet dolgoz ki pedagógus kollégáival.
- Figyelemmel kíséri a jogszabályi változásokat és szakirodalmat, ezekről tájékoztatja a tantestületet.
- Fegyelmi eljárás során a tanulók érdekeit képviseli.
- A gyermek érdekeit figyelembe véve kapcsolatot kezdeményez és tart a szülőkkel.
- A gyermekvédelmi tevékenység, három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Veszélyeztető okok megelőzése

- Egyetlen tanulót sem érhet hátrányos megkülönböztetés származása, pénze, vallása, illetve más oknál fogva.
- Minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket.
- Az iskolának rendszeres kapcsolatot kell tartania a családdal.
- Meg kell ismertetni a tanulókat jogaikkal, véleménynyilvánítási lehetőségeikkel.
- Biztosítani kell, hogy az oktatás és nevelés biztonságos és egészséges környezetben folyjon.
- A tanuló jogait tiszteletben kell tartani.
- Biztosítani kell a család anyagi helyzetétől függően ingyenes, vagy kedvezményes étkezést.
- A tanuló joga, hogy testi, érzékszervi, értelmi, beszéd-, vagy más fogyatékosságának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön.
- Az iskolának együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal.
- A szenvedélybetegségek megelőzése, gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítése.
- Az iskolának biztosítani kell a napközi-otthoni, tanulószobai ellátást, a gyermekétkeztetés megszervezésével.

A gyermek testi fejlődését, egészségét veszélyeztető okok:

- a gyermek hosszú vagy súlyos betegsége,

- egészségtelen, zsúfolt lakáskörülmények,
- egészségtelen életmód,
- a táplálkozás hiányossága, egyoldalúsága, túlzásai,
- a szülők (családtagok) hosszú vagy súlyos betegsége,
- családjának tartósan rossz anyagi, szociális helyzete,
- alkoholizálás, dohányzás, kábítószer-fogyasztás,
- túlterhelés, „agyondolgoztatás”,
- A pszichés károsodás okai (strukturális, erkölcsi, nevelési hibák, hiányok) a gyerek vagy fiatal családi környezetében.
- A család hiánya (elárvulás, elhagyás).
- A családi nevelés legjellemzőbb hibái, túlzásai.
- A családi élet legsúlyosabb ártalmait jelenti és a testi szellemi fejlődését, egyaránt gátolják a következők: brutalitás, az erkölcstelen bűnöző családi környezet.
- A baráti, lakóhelyi és szélesebb társadalmi környezetbeli ártalmak okai
- A hasonló vagy idősebb korúakhoz való negatív kapcsolódás (egyetlen személyhez, kisebb csoporthoz, galerihez).
- Az utca hatása (munkakerülés, garázdálkodás, bűnözés, játékszenvedély, látványa, követése),
- A tömegkommunikációs eszközök révén könnyen elérhető információáradat válogatás, irányítás, ellenőrzés és megértés nélküli kritikátlan befogadásának hatása – tv, rádió, mozi, sajtó, internet.
- Az iskola és a pedagógusok feladatai, közé tartozik a tanulót veszélyeztető okok megszüntetése. Az intézménynek együtt kell működnie a Polgármesteri Hivatallal, gyermekorvossal, a családsegítő szolgálattal, a Pedagógiai Szakszolgálattal, a rendőrséggel, a bírósággal, az ügyészséggel, a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- Az oktatási intézmény veszélyeztetettségre való jeleit észlelve értesíti a Családsegítő Szolgálatot, a Gyermekjóléti Szolgálatot, hogy az megtehesse a szükséges lépéseket a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Az iskola feladata, hogy külső segítség igénybe vétele mellett az iskolán belül is törekedjen veszélyeztetettség megszüntetésén ellensúlyozásán.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A tanuló önhibáján kívül is kerülhet olyan helyzetbe, amikor a fejlődését biológiai - fiziológiai, szociális, pszichés sérülés fenyegeti. Magatartása jelzi a változást, a gondot. Lényeges, hogy a tanszakok pedagógusai érzékenyen figyeljenek tanítványaikra, hogy az őket veszélyeztető vagy hátrányokat okozó körülményeket megelőzzük, feltárjuk, megszüntessük. E területen is alapvető fontosságú a bensőséges, bizalmas, jó gyermek - nevelő kapcsolat, a szülőkkel, a családdal való őszinte együttműködés. Igen fontos az osztályfőnökkel, az intézményi ifjúságvédelmi felelőssel való partneri együttműködés. Az ok, problémafeltárás mellett, segítséget kell nyújtani a megoldáshoz, jelzéssel kell élni az illetékes szakemberek, szakszolgálatok, szervezetek irányában. / Pedagógiai Szakszolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Polgármesteri Hivatal, gyermekorvos, stb./

A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Diákönkormányzati tevékenység

A tanulók, a tanulóközösségek, valamint a diákkörök érdekeinek képviselőit az iskolai diákönkormányzat látja el. Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

A diákönkormányzat feladatai közé tartozik:

A diákönkormányzat által biztosítja az iskola a lehetőségét, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Saját szervezeti és működési szabállyal rendelkezik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselőként, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait. A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat működése:

- A diákönkormányzat havonta tart megbeszélést a sors feladatokról.
- A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:
 - saját működéséről,
 - a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
 - hatáskörei gyakorlásáról,
 - egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
 - az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét– az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- az intézményi SZMSZ-ben a tanulókat érintő ügyekben,
- a fakultatív hit- és vallásoktatás idejének és helyének meghatározásához,
- a választható tantárgyakról,
- amennyiben az első tanítási órát reggel 8 óra előtt kívánja az intézmény megszervezni,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,

- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- az adatkezelési szabályzat elkészítésénél,
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a köznevelési intézménymegszüntetésével, átszervezésével,
- feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával,
- vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntések előtt szintén beszerezzük a diákönkormányzat véleményét.

A vélemények írásos beszerzéséért az intézményvezető felelős, aki írásban tájékoztatja a diákönkormányzatot segítő tanárt és a diákönkormányzat elnökét, az adott ügyről. A diákönkormányzatot segítő tanár és a diákönkormányzat elnöke 15 napon belül véleményt nyilvánít, vagy kifejezi egyetértését.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését. A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A tanulókkal igyekszünk a gyermekek és a felnőttek kölcsönös tiszteleten, empátián, tolerancián alapuló kapcsolat kialakítására. Az együttműködés formái:

- tanórai munka,
- osztályfőnöki órák,
- közösségi programok,
- egyéni beszélgetések,
- diákönkormányzat,
- kérdőívek,
- írásos vagy elektronikus kommunikáció

A tanulók tájékoztatási formái

A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az intézményvezető a diákközgyűlésen évente legalább 1 alkalommal, a DÖK faliújságon folyamatosan, az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon tájékoztatják.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatniuk kell. A tanulót a döntés megszületése után mihamarabb értesíteni kell a személyével kapcsolatos büntető és jutalmazó intézkedésekről. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőivel, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A családdal való együttműködés az iskola elsőrendű kapcsolatrendszere. A családi és az iskolai nevelés összhangja nélkülözhetetlen.

A szülők tájékoztatási formái

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az intézményvezető a szülői szervezet (közösség) választmányi ülésén legalább félévenként, az iskolai szülői értekezleten tanévenként legalább 2 alkalommal, a bejáratnál elhelyezett hirdető táblán keresztül, aktuális írásbeli tájékoztatón keresztül, az osztályfőnökök az osztályszülői értekezleten tájékoztatják.

A szülők számára a tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi lehetőségek szolgálnak:

Szülői értekezletek: kölcsönös és közös tájékoztatás az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, közös programjairól, aktuális szervezési feladatokról és problémákról.

A nevelők fogadóórái: lehetőség a szülőknek, hogy egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről.

A nyílt tanítási napok: a szülők betekintést nyernek az iskola nevelő-oktató munkájának folyamatába, személyesen megismerik a tanítási módszereket.

Írásbeli tájékoztatók: az intézmény vezetői, a szaktanárok és az osztályfőnökök a tájékoztató füzetek, illetve ellenőrzők vezetésével tesznek eleget tájékoztatási kötelezettségüknek. A szülők így kapnak folyamatos tájékoztatást gyermekük előre haladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, taneszközökről, tanulmányi segédletekről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő-oktató munkához szükség lesz (a Köznevelési törvény 9.§ (3) bekezdése alapján). Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel a tájékoztató füzetek, ellenőrzők révén, vagy egyéb szokásos írásos formában (ingyenes tankönyvellátás, kedvezményes, illetve az ingyenes étkezésre való jogosultság felmérése).

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola Pedagógiai Programjáról, Szervezeti és Működési Szabályzatáról és Házi rendjéről az iskola igazgatójától, valamint igazgatóhelyetteseitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

A szülőkkel való kapcsolattartás, szülői részvétel az iskola munkájában

A gyermek nevelésének két fő színterén, az iskolában és a családban összhangot, egységet kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkal való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülőkkal, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani.

Ennek érdekében:

- Tájékoztatni kell a szülőket az iskola nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről.
- Ugyanakkor az iskolának mindezekről ismernie kell a szülők véleményét.
- Alkalmat kell biztosítani a szülőknek, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.
- Iskolánk nagy gondot fordít arra, hogy a szülők időben, alaposan informálódjanak intézményünk életéről, működéséről.

A szülők tájékoztatásának formái

Szóbeli

- Iskolai és osztály szülői értekezletek
- Fogadóórák
- Családlátogatás

Írásbeli

- Üzenő-tájékoztatófüzet
- Tájékoztató szórólapok
- elektronikus napló

Szülői képviseleti fórumok iskolánkban

A Nemzeti Köznevelési törvény rendelkezik a szülők közösségéről, valamint az iskolaszékről.

Iskolánkban a szülők érdekeinek képviselését a Szülői Közösség látja el.

Szülői értekezletek

Célja: a közös feladatok, célok megtervezése, a problémák megoldása. Kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között.

Ideje: tanévenként 2 alkalommal, a szülők munkaidejéhez igazodva, az esti órákban.

Fogadóórák

Célja: a szaktanárokkal való egyéni találkozásokon véleménycsere a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről.

Ideje: a szülői értekezletek közötti hónapokban.

Délelőtti fogadóóra

Azok vehetik igénybe, akik különböző okok miatt nem tudnak részt venni a szülői értekezleten, illetve sürgős problémát kell megbeszélni a szaktanárral, osztályfőnökkel. A tanár is hívhatja a szülőt erre az időpontra. Időpontja a tanítási napon van, az adott szaktanár egyéni órarendjétől függően, valamint az intézményvezető és helyettese fogadóórákat tart.

Családlátogatás

Főleg az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős feladata a környezettanulmányozás, közvetlenebb kapcsolat kialakítása, a tanulóval kapcsolatban felmerülő problémák megoldása céljából. (Probléma esetén többször is előfordulhat.)

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat szereplője

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladatainknak sikerességét támogatja, erősíti, színesíti

A tanulók és az iskola együttműködése

Törekszünk arra, hogy a tanulókkal kölcsönös tiszteleten, empátián, tolerancián alapuló kapcsolatot alakítsunk ki. A diákokkal történő kapcsolattartás egyik formája a diákönkormányzat működése, amelynek feladata a diákok érdekvédelme, a tartalmas szabadidős tevékenység szervezése, ötleteik megvalósítása. (Bővebben a DÖK működésénél)

INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATA, FORMÁI

Óvoda:

Az intézményvezető a leendő első osztályos tanulók szüleivel már az iskolába lépés előtt felveszi a kapcsolatot

- Az óvodában szervezett szülői értekezleteken.
- Az iskolában megrendezett „Iskola csalogató” rendezvényén.
- Az óvodásokkal szervezett közös programok.

Fenntartó:

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmény profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös és folyamatos az együttműködés az iskola egész életén belül. Az intézményvezető feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során az optimális helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai nevelési programokat. Az intézmény részt vesz a fenntartó által szervezett a gyermekek személyiségfejlesztését szolgáló programokban.

Gyermekvédelem:

Folyamatos a kapcsolattartás. Probléma esetén jelzést küldünk a gyermekjóléti szolgálatnak. Esetmegbeszéléseken veszünk részt.

Szakértői Bizottság:

A tanulási kudarcra érintett tanulókról jelzést küldünk a nevelési tanácsadónak, javaslatukra szakértői bizottsághoz fordulunk. Ösztönözzük a szülőket, hogy ezeken a vizsgálatokon jelenjenek meg a gyermekükkel, mert ez számukra nagyon fontos. Minél korábban felfedezik a problémát annál hamarabb kezdődhet meg a segítségnyújtás.

Önkormányzat:

Iskolai rendezvényekre meghívjuk a település vezetőit, igyekszünk velük jó kapcsolatban lenni. A községi rendezvényeken felkérés, meghívás alapján az iskola diákjai és dolgozói is részt vesznek, műsorral készülnek. (Nemzeti ünnepek, koszorúzás, egyéb rendezvény)

Más köznevelési intézmények:

Iskolánk igyekszik jó kapcsolatot fenntartani a többi baptista fenntartású intézményekkel.

Közös programokon, versenyeken veszünk részt, megismerjük egymás munkáját, értékeit, hagyományait. Tanulunk egymástól. De nem csak a baptista iskolákkal ápolunk jó kapcsolatot, hanem a környező iskolákkal is.

Védőnő, iskolaorvos: rendszeres a tanulók egészséges fejlődése miatt.

Kisvárdai és Térségi Családsegítő Szolgálat munkatársai: heti rendszerességgel.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai: szükség esetén, ha a tanuló eltérő fejlődése indokolja.

Rendőrség: Rendkívüli esetben, intézkedés céljából, de ezen kívül megállapodás keretében különböző előadások tartása céljából, például biztonságos közlekedés, drog prevenció, bűnmegelőzés).

A szülő, a tanuló, az iskolai pedagógus együttműködésének formái a művészetoktatásban

Az iskolai diákönkormányzat tevékenységében tanulóink aktívan vesznek részt képviselve az alapfokú művészeti iskola érdekeit is.

Iskolánkban Szülői Szervezet működik, melynek tagjai tanulóink szülei is.

A szülőket tájékoztatjuk a tagozat, a tanszakok életéről, az iskolai munkaterről, az időszaki feladatokról s különösen gyermekeik egyéni haladásával kapcsolatos kérdésekről.

Ennek érdekében:

Félévkor és év végén, bemutatót vagy nyilvános foglalkozást szervezünk, kiállítást rendezünk, ahol a szülők betekinhetnek a tanszakok nevelő - oktató munkájába. A tanév közben felmerülő aktualitások közlésére a tájékoztató füzetet használjuk. Tanáraink szoros kapcsolatot tartanak fenn az általános iskolai kollégákkal, különösen tanítványaink osztályfőnökeivel.

Intézményünk kapcsolatot tart a területi-, megyei-, országos-, szakmai-, művészeti szervezetekkel, alap- és középfokú művészeti iskolákkal.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA

A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga, pótló vizsga) követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a Pedagógiai Program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra vonatkozik.

A művészetoktatásban tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozó vizsga

Az intézmény osztályozó vizsgáit a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző vagy az azt követő két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (6) bekezdésben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A szabályosan megtartott osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsgán a magántanuló minősítése elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás, iskolán belüli magasabb szintű tanulmányok folytatása vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg

kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.
A különbözeti vizsga kötelezettsége a tanulók átvételekor is érvényes, amennyiben a tanuló valamely tantárgyat nem tanult az előző iskolájában.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Művészeti alapvizsga időpontja

Az alapfokú művészeti iskolában a művészeti alapvizsgát a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontban kell megszervezni.

A művészeti alapvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgafeladatokat az intézmény helyi tanterve alapján kell kidolgozni.

A művészeti alapvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata. A művészeti alapvizsgát több alapfokú művészeti iskola közösen is megszervezheti.

Független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a megyeszékhely szerinti járási hivatal szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül

továbbítja a járási hivatalnak.

A járási hivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Vizsgára való jelentkezés

A javítóvizsgára írásbeli jelentkezés nem szükséges.

Az osztályozó és különbözeti vizsga letételének engedélyezését a tanuló az igazgatónak címzett kérvényben kérheti. A kérvény beadásának határideje: május 15. illetve december 15.

Az igazgató az engedélyezés után továbbítja a kérvényt az igazgatóhelyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről.

A vizsgák előkészítése

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó a jogszabályban meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő.

Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

Vizsgaszabályzat

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakgimnáziumban húsz óráig – tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételleket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni.

A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában 45 perc, minimum 30 perc maximum 60 perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.

A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Szabálytalanság kivizsgálása:

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.

A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.

A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkolatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól.

A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Ellenőrzés, javítás, értékelés:

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

A szóbeli vizsga lebonyolítása:

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.

Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

Ha a vizsgázónak a 68. § (4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie.

A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát.

A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Szabálytalanság kezelése:

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Gyakorlati vizsga:

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg. A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati

vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.

A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

Az értékelés rendje

Az érdemjegyek megállapításánál a szóbeli és írásbeli vizsgarészek arányát (%-át) a munkaközösségek határozzák meg. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgák követelményrendszerét az adott munkaközösség határozza meg az elfogadott Pedagógia Program, Helyi Tanterve alapján.

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével. A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát.

A követelményrendszer egységes, független a letenni kívánt vizsga fajtájától.

A követelmények írásbeli, szóbeli testnevelésből pedig gyakorlati részből állnak.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

1-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, német (4. évfolyam), ének-zene, vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat, testnevelés.

5-6. évfolyamon magyar irodalom, magyar nyelv, német, történelem, matematika, természetismeret, hon-és népismeret, dráma és tánc, informatika, ének-zene, vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat, testnevelés.

7-8. évfolyamon: magyar irodalom, magyar nyelv, német, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, ének-zene, vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat, testnevelés. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai közösségei állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv(Német)	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Bibliaismeret/ Ref.hités erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat		SZÓBELI	
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv(Német)	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Bibliaismeret/ Ref..hit- és erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret		SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz		SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret	ÍRÁSBELI		
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat		SZÓBELI	
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Tanköteles gyermek:

- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik.

- Azok a gyermekek, akik a szakértői bizottság javaslata alapján további egy nevelési évig az óvodában részesülnek ellátásban.

A tankötelezettség teljesíthető

- iskolába járással, vagy
- ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulóként teljesíthető.
- Az iskolába történő felvételtől és átvételtől a tankötelezettség és a tanulói jogviszony keletkezésének szabályozása szerint kell eljárni.
- A tanulói jogviszony létesítéséről, a felvételtől vagy átvételtől az intézményvezető dönt.

A szülő feladata:

- Nkt. 72. § (2) bekezdés: a szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga.
 - Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között – a járási hivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beírni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.
 - Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik. Életvitelszerű ott lakásnak minősül, ha a tanulónak a kötelező felvételt biztosító iskola körzetében van a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye.

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

A tankötelezettség teljesítésének elmulasztása: szabálysértésnek minősül.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.
- Társadalombiztosítási azonosító jelét. (TAJ szám)

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat.

A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint kell dönteni.

A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

A hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

A hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a járási hivataltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a járási hivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény körzetében van.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanuló jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját.

Az iskola igazgatója tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, határidő-számítás, mulasztás elbírása során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

Alapfokú művészeti iskolába való jelentkezés:

Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A felvételi eljárás rendjét az iskola igazgatója határozza meg. A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban – a helyben szokásos módon – nyilvánosságra kell hozni.

Az alapfokú művészeti iskolában, ha az igazgató másképp nem rendelkezett, a jelentkező képességeit az iskola – adott művészeti ágak megfelelő végzettségű és szakképzettségű – pedagógusaiból álló bizottság méri fel.

A bizottság a jelentkezők képességeinek felmérése után javaslatot készít az igazgatónak a kérelem elbírálására, továbbá arra vonatkozóan, hogy melyik évfolyamra vegyék fel a jelentkezőt.

Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

A tanuló átvétele:

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az átvételi kérelemhez kell mellékelni:

- a gyermek előző iskolájából hozott eredményét igazoló dokumentumokat,
- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt.

A településre költöző, vagy más településről ide felvételt kérő tanulók beiskoláztatásáról az intézményvezető dönt.

Ha az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola teljesítette felvételi kötelezettségét, akkor tud felvenni illetve átvenni más területről vagy iskolából érkezett tanulókat az adott osztály létszámától függően.

Amennyiben az iskola helyi tantervében olyan tanórai tevékenység, illetve idegen nyelv szerepel, amellyel a tanuló eddig nem foglalkozott, akkor megfelelő türelmi idő eltelté után a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. A különbözeti vizsgára a szaktanár készíti fel a tanulót.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló, benyújtott kérelem alapján vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet.

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A tanuló elsajátítsa az elsősegély-nyújtási alapismereteket, és életkorának megfelelően alkalmazza azokat a gyakorlatban.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása az 1-4. osztályig a környezetismeret tantárgy keretein belül, az 5-8. évfolyamokon pedig az osztályfőnöki-, a biológiaórákon belül, valamint délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

1-4. évfolyam

Az elsősegélynyújtás fogalma célja, alap- és általános szabályai. Elemi elsősegély-nyújtási ismeretek.

Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos segélyhívás szabályai.

A légzés, a keringés megfigyelése.

Sebek fogalma, fajtái, elsődleges sebellátás, alapvető kötésformák.

A törés tünetei, fajtái ellátása. Végtagtörések és ellátásuk. Rándulás és ficam.

Áramütés, villámcsapás. Égés és fagyás.

5-8. évfolyam

Tájékozódás a baleset helyszínén. Helyszínbiztosítás, mentőhívás.

Életjelenségek. Az eszméletvesztés tünetei, ellátása.

Stabil oldalfekvés. Betegvizsgálat.

A klinikai és a biológiai halál jelei, különbségek. Életveszélyre utaló jelenségek.

A légzés, a keringés vizsgálata, értékelése. Az újraélesztés ABC-je. A légutak felszabadítása és szabadon tartása. A légzés helyreállítása. Mellkas-kompresszió kivitelezése. Komplex újraélesztés kivitelezése. Újraélesztési gyakorlat AMBU-fantomon. Vérzések fajtái, ellátásuk – különleges vérzések. Artériás nyomópontok helyei és lefogásuk. A kötözések alapszabályai. Pólyamenetek formái, a felső végtag kötése, az alsó végtag, a törzs és a fej kötése, rögzítő és speciális kötések (parittyá-, Desault-kötés és Shanz - gallér készítése). Koponya-, gerinc-, nyakcsigolya-, medence-, bordatörések és ellátásuk.

Végtagtörések és ellátásuk. Pneumatikus sínkészlet használata. Rándulás és ficam. Heveny roszullétek. Sokk és ellátása. Idegen test szemben, légútban. Marószerek okozta sérülések ellátása.

Leggyakoribb mérgezések és azok ellátása. Általános teendők mérgezés esetén. Kimentés, bukósisak levétele, mentőhívás. A csőháló kötszer alkalmazási területei. Teendők tömeges baleset, katasztrófa és vegyi anyagot szállító jármű balesete kapcsán.

Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az iskola Pedagógiai Programja meghatározza az iskola nevelési programját, ennek keretén belül az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, következményeit
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése tantárgyakként.

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás- és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
Kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás szén-monoxid mérgezés
Fizika	égési sérülések forrázás
Testnevelés	magasból esés

Tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe. Támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását a következő tevékenységformák szolgálják:

- a Helyi Tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek.
- Az 5-8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetek esetén, a mentőszolgálat felépítése és működése, a mentők hívásának helyes módja, valamint az iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele egy-egy osztályfőnöki munka megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretek megtartásában.
- Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozás:
- Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap szervezése a tanulók számára.

HELYI TANTERV

A választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését

Az intézmény helyi tanterve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, valamint a Kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. és 2. mellékleteként kiadott kerettantervek alapján készült. A választott kerettanterv megnevezését és a tantárgyi tanterveket külön dokumentum, iskolánk Helyi Tanterve tartalmazza. Az iskolában tanított kötelező és nem kötelező tantárgyakat és óraszámokat (óraterv) az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Az iskola által választott új kerettanterv - Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az általános iskola 1–4. évfolyamán

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok általános iskola 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		

Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező

Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2	2	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2
Informatika	-	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 5–8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természetismeret	2	2	4	4
Földrajz	-	1	1	2
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1

Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Az „A” vagy „B” változatú kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy	Választott kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Biológia – egészségtan	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Technika	A változat
Ének – zene 5. – 8. évfolyam	A változat
Ének – zene 1. – 4. évfolyam	A változat

Kötelező és szabadon választható órák óraterve 1-4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+2
Idegen nyelvek	0	0	0	2
Matematika	4+1	4+1	4	4
Bibliaismeret	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	0	0
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

A magyar nyelv és irodalom tantárgyat 1-2. évfolyamon 1-1, 3-4. évfolyamon 2-2 órával megemeltük, mert nagy életkori lemaradással kerülnek hozzánk tanulóink, ezért gyakorlásra, elmélyítésre kívánjuk fordítani a többletórákat.

1-2. évfolyamon 1-1 órával a matematika, 3-4. évfolyamon pedig 1-1 órával a környezetismeret tantárgy óraszámait növeltük meg hasonló okokból, hogy az alapismereteket biztonsággal el tudják sajátítani tanulóink.

Óraterv 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4+0,5
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1,5
Bibliaismeret/Református hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Tört., társ. és államp. ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2+1		
Fizika			1,5+0,5	1,5
Kémia			1,5	1,5+0,5
Biológia – egészségtan			1,5+0,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5+0,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1+1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	0	0
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A szabadon tervezhető órakeretből az alábbi tantárgyak és évfolyamok óraszámait emeltük meg:

Magyar nyelv és irodalom 6-7. évfolyam 1-1, 8. évfolyam 0,5 óra;

Matematika 6-7. évfolyamon 1-1, 8. évfolyamon 1,5 óra;

Természetismeret 6. évfolyamon 1 óra;

Fizika 7. évfolyamon 0,5óra;
 Kémia 8. évfolyamon 0,5óra;
 Biológia – egészségtan 7. évfolyamon 0,5 óra; Földrajz 8. évfolyamon 0,5 óra;
 5. évfolyamon 1 óra hon- és népismeret mellett 1 óra Dráma és táncot és 1 óra informatikát biztosítunk tanulóinknak a tananyag elmélyítésére, gyakorlásra.

Az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola kötelezően választható tantárgya a következő: Bibliaismeret vagy Református hit –és erkölcstan.
 A szülő joga, hogy az adott tanévet megelőző év április 30.-ig írásban jelezze az iskola vezetésére felé a választott tantárgyat.

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók adaptált kerettanterve 1 – 4. évfolyamán

Óratervezet a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam																
Tantárgyak	1. évf.				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	K.	Sz.t	V.	Ö.	K.	Sz.t	V.	Ö.	K.	Sz.t	V.	Ö.	K.	Sz.t	V.	Ö.
Magyar nyelv és irodalom	7	1	-	8	7	1	-	8	6	1	-	7	7	1	-	8
Matematika	4	1	-	5	4	1	-	5	3	1	-	4	4	1	--	5
Erkölcstan	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1
Környezetismeret	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-	2
Ének-zene	2	-	-	2	1	-	-	1	2	-	-	2	2	-	-	2
Vizuális kultúra	1	-	-	1	2	-	-	2	2	-	--	2	2	-	-	2
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	--	-	1
Testnevelés és sport	5	-	-	5	5	-	-	5	5	-	-	5	5	-	-	5
Össz.óraszám	23	2	-	25	23	2	-	25	23	2	-	25	25	2	-	27

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók adaptált kerettanterve 5– 8. évfolyamán (felmenő rendszerben bevezetve)

Óratervezet a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	K.	Sz.t	V.	Ö	K.	Sz.t	V.	Ö.	K.	Sz.t	V.	Ö.	K.	Sz.t	V.	Ö.
Magyar nyelv és irodalom	4	1	-	5	4	1	-	5	4	1	-	5	4	1	-	5
Idegen nyelvek	-	-	-	--	-	-	-	-	2	-	-	2	2	-	-	2
Matematika	4	1	-	5	4	1	-	5	4	1	-	5	4	1	-	5
Erkölcstan	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1
Történelem, társadalmi és állam-polgári ismeretek	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-	2
Hon-és népismeret	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Természet-ismeret	2	-	-	2	2	-	-	2	4	-	-	4	4	-	-	4
Földraj	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	1	2	-	-	2
Ének-zene	2	-	-	2	2	-	-	2	1	-	-	1	1	-	-	1
Vizuális kultúra	2	-	-	2	2	-	-	2	1	-	-	1	1	-	-	1
Informatika	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	-	-	1	1	-	-	1	2	-	-	2	1	-	-	1
Testnevelés és sport	5	-	-	5	5	-	-	5	5	-	-	5	5	-	-	5
Osztályfőnöki	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1
Össz.óraszám	26	-	-	28	26	2	-	28	29	2	-	31				31

Elsajátítandó tananyag: A szabadon tervezhető időkeret, valamint a tantárgyi időkeret szabadon tervezhető 10 % - át - iskolánk helyi sajátosságait figyelembe véve – gyakorló órák megnevelésére fordítjuk.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

A választott kerettantervi órák felett az intézményünk nem szervez kötelező vagy nem kötelező, választható tanórai foglalkozást.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

A tankönyvek kiválasztásának szempontjai:

2013. szeptember elsején az iskolák első és ötödik évfolyamán, majd tanévenként felmenő rendszerben bevezetésre kerülő új kerettantervi szabályozást követően új tankönyvek kifejlesztésére került sor, ezt követően pedig központi tankönyvellátás lett.

A munkaközösségek által választott tankönyveknek az alábbi szempontoknak kell megfelelniük:

- A tankönyvtartalma megfeleljen az új NAT alaptantervéhez kapcsolódó új kerettantervek alapján készült helyi tantervben megfogalmazott cél-, feladat-, és követelményrendszernek.
- A tanulók számára tartalmilag, formailag könnyen követhető legyen.
- Az ismeretanyagot tudományos igényességgel, ugyanakkor a tanuló életkori sajátosságait figyelembe véve közvetítse.
- A tananyag feldolgozása logikus, jól tagolt legyen.
- Példái, feladatai tükrözzék a valóságos környezetünket, amennyire lehet, naprakészek legyenek.
- Tartalmazzon kidolgozott feladatokat (mintapéldákat) és feladattárat. (pl.: irodalom – szemelvények, versek, kémia, fizika, matematika – feladatok)
- A feladatok változatosak legyenek tartalom, típus, nehézségi fok és funkció tekintetében egyaránt.
- Adjon lehetőséget az önálló tanuláshoz, a differenciáláshoz, a rögzítéshez és a gyakorláshoz.

Formai szempontok

- A kötés és borító minősége megfelelő legyen.
- A tanulók érdeklődését tartalmi és esztétikai szempontból is felkeltse.
- Könnyen eligazodjon a könyv szerkezetében, jelrendszerében az adott korosztály.
- Nyomdatechnikája megfelelő legyen (betűk mérete, ábrák, grafikonok pontossága)
- Emelje ki a lényegét a tanulók számára (dőlt sorok, aláhúzás, vastag betűk).

A tankönyvválasztás nehéz feladatába - a tanári szabadság biztosításával - a munkaközösségeket is be kell vonni. Egy munkaközösségen belül meg kell állapodni egységes, vagy hasonló felépítésű tankönyvcsalád használatában.

Az iskolai tankönyveket (munkafüzeteket nem) 1-8.évfolyamig az iskola ingyenesen biztosítja a tanulók számára. Ezek egy része könyvtári állományban van, így a tanulóknak azt a tanév végén le kell adni a házirendben meghatározottak szerint. Az elveszett, a megrongálódás miatt használhatatlan tankönyveket a házirendben meghatározottak alapján a szülőnek kártérítést kell fizetni.

A tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának szempontjai:

- A tanulmányi segédletek, taneszközök feleljenek meg az iskola helyi tantervének.
- A tantárgyakkal kapcsolódó ismeretanyag megértését, rögzítését, elmélyítését szolgálják.

- A képességek fejlesztésére, a differenciált képességfejlesztésre egyaránt alkalmasak legyenek.
- Rendszeres használatra, igénybevételre (több tanéven keresztül) alkalmasak legyenek.
- A tanuló számára könnyen kezelhető legyen.

A taneszközök választásakor leglényegesebb az életkori sajátosságok figyelembevétele. A tanulóknak tapasztalatszerzésre, kísérletre van szükségük, ehhez elengedhetetlenek a jó taneszközök.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév végén) tájékoztatni kell. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelezettsége.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alsó tagozat első két évében igen nagy a tanulók között tapasztalható különbség. Ennek kiküszöbölése:

- differenciált foglalkoztatással,
 - egyéni fejlesztéssel, korrepetálással,
 - a DIFER mérésből levont következtetések felhasználásával,
 - a menetidőszak igényekhez igazításával, motiválással történik.
- ✓ az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése,
 - ✓ alkalmazott Difer – mérések eredményeinek kiértékelését követő egyénre szabott fejlesztés,
 - ✓ tanórai differenciálás,
 - ✓ változatos tanítás –szervezési formák alkalmazása,
 - ✓ mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat – és problémamegoldáshoz,
 - ✓ megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit, szokásait,
 - ✓ fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
 - ✓ a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével sokoldalúan fejlesztjük a gyermekek, megalapozva a koncentráció és relaxáció képességüket, hozzásegítve őket a tartós figyelem, a koncentráció és a kötelességérzet kialakításához, mélyítéséhez.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A 3-4. évfolyamon fokozódik a teljesítmény elvárása, az önálló tanuláshoz való közelítés. Ennek eszközeként motivációs és tanulásszervezési feladatokat alkalmazunk.

- ✓ fokozatosan előtérbe kerül a motiválási és tanulásszervezési folyamat,
- ✓ a tanítási – tanulási folyamatokat úgy igyekszünk szervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt abban,
- ✓ a tanulók előzetes ismereteire alapozva olyan tanítás – tanulásszervezési módszerek kerülnek előtérbe, melyek előmozdítják a tanulók belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakulását fejlesztését,

- ✓ az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, tanítási órákon a kooperatív tanítás – tanulás technikáit és formáit alkalmazzuk,
- ✓ az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a tanórákon és tanórán kívüli tevékenységek során előtérbe helyezzük,
- ✓ intézményi bemeneti és kimeneti mérések eredmények alapján nagy hangsúlyt fektetünk a tanulói képességek megismerésére, a készségek fejlesztésére, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazására,
- ✓ egységes alapon nyugvó ellenőrzési és értékelési eljárásokat alkalmazunk, melybe igyekszünk tanulóinkat is bevonni,
- ✓ a tanulók szociokulturális hátterének folyamatos nyomon követésével, a szülői házzal való folyamatos kapcsolattartással a tanulói lemaradásokat megakadályozni.

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A felső tagozat 5-6. évfolyamán a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciákat továbbfejlesztjük, a tudástartalmak megalapozását folytatjuk.

- ✓ elsőrendű feladat a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség – együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása,
- ✓ fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív – interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat,
- ✓ intézményi bemeneti és kimeneti mérések eredményei alapján elsőrendű feladat a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatának fejlesztése,
- ✓ az életkori jellemzők figyelembe vételével a tanulási stratégiák megválasztásának segítő irányítása,
- ✓ az ismeretek és ismeretszerzés tapasztalati megalapozása, az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- ✓ fejlesztő értékeléssel az önismeret alakítása, az önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a csoportban, a társas kapcsolatokban,
- ✓ a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása, pozitív magatartás minták megismertetésével, helyes magatartásformák gyakoroltatásával,
- ✓ az egészséges életvitel kialakításához egyrészt az egészségtan gyakorlatközpontú oktatásával kívánunk hozzájárulni, másrészt a tanórán kívüli tevékenységek programjaiban is hangsúlyt fektetünk e területre.

A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A felső tagozat 7-8. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A fentiekén túl:

- ✓ alapvető feladat - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése,
- ✓ az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása,
- ✓ hangsúlyos szerepet kap a pályaaorientáció minél sokoldalúbb, széles körű feltárása

- ✓ a pályaválasztás egyéni képességeket és személyes adottságokat figyelembe vevő előkészítése, segítése,
- ✓ intézményi bemeneti és kimeneti mérések eredményei alapján differenciálás,
- ✓ olyan pedagógiai módszerek alkalmazása, melyek előmozdítják a tanulóknál a tanulás igénye iránti belső motivációt,
- ✓ a tanítási – tanulási helyzetek, tanulásszervezési módok, értékelési eljárások segítsék elő a tanulók kreativitását, a különböző képességterületeken megmutatkozó tehetségek kibontakozását,
- ✓ a mentális képességek, és rész – egész viszony összefüggés meglátásának célirányos fejlesztése,
- ✓ az önálló és lényegkiemelő tanulás, tanulási módszerek elsajátításának segítése, önművelés igényének alakítása.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és probléma megoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív/interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján iskolánk napi 1, heti 5 testnevelés órát biztosít a tanulóknak minden évfolyamon.

A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYA

Az alapképzést kiegészítő választható tanórai, és választható nem tanórai foglalkozásokat, tevékenységi formákat az iskola célrendszeréhez igazodva tervezzük meg. Ezeket a szülők felé jelezzük, és a tanulók jelentkezésének elfogadásáról értesítjük őket.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék – amennyiben ezt a helyi adottságaink lehetővé teszik -, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni.

Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a foglalkozás vezetésére.

A választásukat a tanulók és szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanítási óra lenne.

Választható egyéb foglalkozások:

- Szakkör: énekkar, furulyaszakkör angol szakkör az igények, érdeklődési körök és az óraszám lehetőségének megfelelően.
- Differenciált, képességfejlesztő foglalkozások matematika és magyar tantárgyakból a mérések, központi felvételi minél sikeresebb teljesítéséhez,
- Tehetség gondozás művészeti foglalkozások keretében és az órai differenciált munka során.
- Napközis foglalkozást az alsó tagozatos tanulók számára biztosítunk,

- Tanulósobai foglalkozást a felső tagozaton.

A választható foglalkozások esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy érdeklődési körüknek megfelelő szakköri foglalkozások közül választhassanak, illetve a felzárkóztató, fejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások alkalmával képességeiknek megfelelő képesség / készségfejlesztésekben részesülhessenek.

Választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Célunk ezzel, hogy

- a tanulói ismereteket elmélyítsük,
- több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a
- tanulók tudásának megalapozására.

A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI, MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Az értékelés célja és alapelvei

Az értékelés célja, hogy – alapelvei szellemében – a tanítás tanulás egész rendszerét folyamatosan javítsa, a pedagógiai folyamat minél átfogóbb vizsgálata, ellenőrzése, minősítése segítségével.

A különböző értékelési formák alapján kapott információk egyrészt a nevelőtestület, a tanulók, a szülők, a fenntartó és a tágabb környezet tájékoztatására szolgálnak, másrészt szembesítve a célkitűzésekkel, feladatokkal, kritériumokkal azok állandó kontrollját, esetleges korrekcióját segítik elő.

Az értékelés további célja a helyes értékrend közvetítése, az elvárások megértése, a pontos munkavégzés igényének kialakítása. A helyes értékelés segíti a tanulók önértékelésének kialakítását, fejlesztését.

Az értékelés elsődlegesen a pedagógus feladata, de lehetőséget kell teremteni arra is, hogy a tanulók értékeljék önmaguk, valamint társaik munkáját.

Pedagógiai alapelveinknek megfelelően az értékelés és minősítés rendszere is a segítő, alkotó légkört erősíti.

Ezért törekszik arra, hogy az értékelés minden formája:

- személyre szóló,
- tárgyyszerű,
- ösztönző hatású,
- nyilvános, folyamatos és kiszámítható,
- az önállóságot, önértékelést erősítő legyen.

Ehhez képest és az életkori sajátosságok figyelembe vételével kell megfogalmazni, hogy az adott gyermek hova fejlődött az év során.

Az értékelés alapelvei:

- Folyamatosan és rendszeresen össze kell vetni a kapott adatokat a fejlődés iránt támasztott követelményekkel. Az értékelés ilyen értelemben az elvárt eredmények összehasonlítása a valósággal, a tényekkel.
- A pedagógus rendelkezzen minél több adattal a tanulófejlődéséről.
- Nemcsak a szorosabb értelemben vett szaktárgyi tudást és előrehaladást, hanem a gyerek valamennyi, pedagógiai szempontból fontos, tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljük.

Az értékelés tájékoztatja a tanulókat, hogy tennivalójuk mely részét oldották meg sikeresen, hol, miben hibáztak, mi lehet a hiba oka és mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.

Fontos szempontok:

- A gyermek készségei, képességei, kompetenciái és ezek fejlődése.
- A tanuló feladattudata, feladattartása.
- Az iskolai és az otthoni munkaintenzitása.
- A tanuló tanulási motivációja.
- A gyermek tantárgyi fejlődése.
- Együttműködés a tanárral és az osztálytársakkal.
- A figyelem, emlékezet koncentráció-képesség, gondolkodás.
- A gyermek személyiségének (pszichikus funkcióinak) fejlődése.
- A munkák, a füzetek külalakja.
- Miben a legjobb a gyermek (ismeretkör, képesség).
- Az alulteljesítés okainak tisztázása.
- Szembesítés, mit tett ebben az évben.
- Értékelés, biztatás.

Az értékelés fajtái, formái és tartalma

Az értékelés fajtái

Diagnosztikus értékelés

Célja helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.

Formatív értékelés: célja a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekciószöveges formában, mindig a gyerek konkrét tennivalóját jelöljük ki. (Mit kell tennie a fejlődés érdekében.)

Szummatív értékelés

Minősítés. Célja az összegzés, adott téma, tantárgy, időszak, vagy tanév eredményességének megállapítása. Lehetőség szerint az előrelépés tényét mindig rögzítjük.

Első évfolyamon, év végén valamint a második évfolyam félévekor a tanuló értékelése szövegesen történik:

- kiválóan teljesített,
- jól teljesített,
- megfelelően teljesített,
- felzárkóztatásra szorul.

A tanulmányi munka értékelése a helyi tanterv követelményrendszerével összhangban: Első osztályban negyedévkor (november) a beszédfejlettséget, magatartást és szorgalmat értékeljük értékelőlapon.

Első évfolyamon félévkor részletes tantárgyankénti szöveges értékelést adunk.

A második évfolyam tanév végétől nyolcadik évfolyamig félévkor és év végén a tanulók tantárgyi teljesítményének minősítése osztályzattal történik.

- 5 (jeles),
- 4 (jó),
- 3 (közepes),
- 2 (elégéses),
- 1 (elégtelen) osztályzatokkal fejezzük ki.

A tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben az első évfolyamon szöveges formában, a második évfolyamtól rendszeresen érdemjeggyel értékeljük: 5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégéses), 1 (elégtelen).

A folyamatos szóbeli és írásbeli értékelések jelentik a félévi és tanév végi minősítő értékelések alapját.

A fejlesztési ciklusok végén a tanulói teljesítmények érdemjegyekkel történő értékeléséhez támpontot jelentenek a fejlesztés várt eredményeinek meghatározása a kerettantervben.

A félévi osztályzatok azt mutatják, hogy a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek, a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok azt mutatják, hogy a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette, megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégésesnek minősítse, megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Jelest kap az a tanuló, aki az előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljes körűen teljesíti.

Az év egészét tekintve miként értékelhető magatartása és szorgalma.

A teljes követelményrendszeren belül meghatározott minimumszint az elégéses osztályzat feltétele.

A féléveket záró jegyek megállapításakor a feleletekre kapott osztályzatok átlagát és a tanulói teljesítményben mutatkozó fejlődést vesszük figyelembe.

TANTÁRGYI ÉRTÉKELÉS

A tanulók értékelésének alapja: az iskola Pedagógiai Programjának követelményrendszere. A teljesítmények értékelése hagyományos módokon történik:

- érdemjegyekkel
- szöveggel
- százalékkal

Iskolánkba új tanulóként érkező, valamint hosszabb betegség után visszatérő tanuló számára a hiányosságok pótlására türelmi időt kell adni.

Nevelőtestületi javaslat alapján iskolánkban a tantárgyi számonkéréseket az alábbi táblázat szerint értékeljük 2. évfolyamtól, 8. évfolyamig.

Jeles	90% - 100%
Jó	75% - 89%
Közepes	50%- 74%
Elégséges	30% - 49%
Elégtelen	0%- 29%

Amennyiben a számonkérés csak minimum követelményeket tartalmazza, az értékelés 50% alatt elégtelen. A központi felméréseknél a tesztkészítő által ajánlott értékelést alkalmazzuk, mivel a feladatok az ajánlott értékelésnek megfelelően vannak összeállítva.

A tantárgyi osztályzatok tartalma

Jeles (5), ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezeket alkalmazni is képes. Pontosan, választékosan fogalmaz, lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is képes visszaadni a szabályt. Tud önállóan beszélni, visszakérdezni.

Jó (4), ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget, apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét.

Közepes (3), ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek.

Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani feladatait. Rövid mondatokat mond.

Elégséges (2), ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló munkavégzésre.

Elégtelen (1), ha a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem képes eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az értékelésre, osztályozásra vonatkozó irányelveket, valamint a Házirendet a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetjük.

Félévi, tanév végi osztályzatok

- Az érdemjegyek nem egyforma súllyal vesznek részt a félévi illetve tanév végi értékelés kialakításában, a különböző típusú számonkéréseket a naplóban eltérő színek jelzik:
- témazárók, felmérések hangsúlyosabbak, két jegyértékűek,
- órai számonkérések, szóbeli vagy írásbeli feleletek, szódolgozatok, szorgalmi feladatok, házi feladatok jegyei 1-es szorzóval szerepelnek a súlyozott tantárgyi átlag kiszámításában,
- Tanulmányi átlag kiszámítása után 5 tized és 7 tized között a pedagógus dönt az érdemjegy alakulásáról, 7 tizedes átlag felett automatikusan a kedvezőbb osztályzatot kapja meg a tanuló.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzetben keresztül.

A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a tanuló szülőjét félévkor értesítőben, év végén bizonyítvány útján értesíti.

Évfolyamonként a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- **első –harmadik évfolyamon:**

Magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat, testnevelés, bibliaismeret/ református hit-és erkölcsan

- **negyedik évfolyamon**

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat, testnevelés, bibliaismeret/ református hit-és erkölcsan

- **ötödik évfolyamon**

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, természetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, hon és népismeret, dráma és tánc, technika, testnevelés, bibliaismeret/ református hit-és erkölcsan

- **hatodik évfolyamon**

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, természetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, informatika, technika, testnevelés, bibliaismeret/ református hit-és erkölcsan,

- **hetedik évfolyamon**

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, biológia – egészségtan, fizika, kémia, földrajz, ének – zene, vizuális kultúra, informatika, technika, testnevelés, bibliaismeret/ református hit-és erkölcsan

- **nyolcadik évfolyamon**

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, biológia, fizika,
kémia, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, informatika, testnevelés,
bibliaismeret/ református /hit-és erkölcsan,

Sajátos nevelési igényű tanuló esetében a szakértő véleményben foglaltak alapján kell eljárni a szülővel egyeztetve.

Az írásbeli és szóbeli ellenőrzés arányának megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló sérülését, társaitól való elmaradását.

Mentesítés az értékelés alól

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti:

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szóveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő
- egyes tantárgy tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

SNI tanulók értékelése:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 24%	Elégtelen (1)
25 – 44%	Elégséges (2)
45 – 64%	Közepes (3)
65– 85%	Jó (4)
86 – 100%	Jeles (5)

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A magatartás értékelésének szempontjai

Magatartás	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
fegyelmezettsége	Állandó, másokra pozitívan kiható	Megfelelő, még nem teljesen a sajátja	Másokat zavaró, kifogásolható, ingadozó, de igyekszik javulni	Erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
Viselkedés-kultúrája, hangneme	Példaértékű, tisztelettudó, udvarias	Kevés kivetnivalót hagy maga után	Időnként udvariatlan, nyegle	Durva, romboló, közönséges, heves, hangoskodó
Hatása közösségre, társas emberi kapcsolatai	Pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen jár, kezdeményező	Részt vesz, de befolyást nem gyakorol, jóindulatú	Nem árt, ingadozó, közömbös, vonakodó	Sokat vét ellene
Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Néha hibázik	Részben tartja be	Sokat vét ellene
felelősségérzete	Nagyfokú felelősségtudat	Időnként feledékeny	ingadozó	Felelőtlen, megbízhatatlan

A szorgalom értékelésének szempontjai

Szorgalom	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
Tanulmányi munkája	Céltudatosan törekvő, igényes a tudás megszerzésére	Figyelmes, törekvő	Ingadozó	Hanyag
munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható, önálló, lankadatlan	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállótlan	Megbízhatatlan, gondatlan
kötelességtudata	van	Megfelelő, néha ösztökélni kell	Felszerelése gyakran hiányos	Nagyon sokszor hiányos
Tanórán kívüli információk felhasználása, többletmunkája	Rendszeres, érdeklődő	Előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	Egyáltalán nem

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Iskolánkban az évfolyamonkénti tanulólétszám viszonylag kevés ezért semmilyen tantárgyból nem tervezünk csoportbontást.

Ez alól kivétel a Bibliaismeret és a Református-hit és erkölcstan. A szülő döntésének megfelelően ezen tárgyakból van évfolyamon belüli csoportbontás. A nevelőtestület további elvek meghatározását nem tartotta szükségesnek.

Napközis foglalkozást minden alsó tagozatos tanuló számára szervezünk. A kis osztálylétszámok miatt az 1-2. évfolyam alkot egy csoportot és a 3.-4. a másik csoportot.

Tanulósobai foglalkozást a felső tagozaton biztosítunk összevontan egy vagy két csoport a mindenkori létszámtól és felmentések számától függően.

Szakkörök: a tanulók érdeklődésének és az óraszámok figyelembevételével, énekkar, furulya szakkör, művészeti foglalkozások, (angol szakkör, ha sikerül angol szakost találni.)

Felzárkóztató foglalkozás matematika és magyar tantárgyakból a mérési eredmények javítása érdekében.

A 16 óráig tartó bent tartózkodás alóli mentesítés szabályai:

A tanórai és egyéb foglalkozások 16 óráig történő megszervezésének előírásai az általános iskolák számára kötelezettségként jelentkezik valamennyi évfolyam esetében.

Ugyanakkor a törvény lehetőséget ad arra, hogy a szülő kérelmére az iskolaigazgató saját hatásköre alapján felmentést adhasson, ha a helyi szabályoknak, feltételeknek megfelelő a szülői kérelem indoklása.

A szülő kérheti gyermeke iskolában való délutáni benttartózkodás alóli felmentését, ha:

- a gyermek a tanulmányi előmenetelét segítő családi háttérrel rendelkezik;
- a szülő nem dolgozik, ezért gyermeke otthoni délutáni felügyelete és felkészítése biztosított;

- gyermeke egészségügyileg veszélyeztetett, s a délutáni közösségben való tartózkodás számára aránytalanul megterhelő, vagy nem étkezhet az iskolában, vagy otthoni ellátást igényel;
- gyermekének más, rendszeres délutáni elfoglaltsága van (pl.: különórákra jár);
- gyermeke beilleszkedési, norma – és szabálykövetési problémákkal küzd, emiatt a délutáni foglalkozások megterhelőek lennének számára;
- a szülő munkaidő beosztása szükségessé teszi a tanuló délutáni otthoni tartózkodását, illetve a délutáni egyéb foglalkozásokról hamarabb történő eltávozását (pl.: a szülők nem tudnak a gyermekért jönni 16 óra után).

A kérelem beadását az iskolatitkári irodában kell intézni, ahol a formanyomtatvány kitöltése, aláírása történik. A kérelem elbírálása után a szülő határozatot kap.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az egészségnevelés célja

A társadalom az emberi méltóságot, testi, lelki és szociális jólétet, valamint az alkotóképességet kiemelt fontosságúnak tartja. Az utóbbi évtizedekben kedvezőtlenül alakult a népesség egészségi állapota. A helyzet kialakulásáért az egészségtelen életmód, a hiányos egészségkultúra, a környezeti tényezők és a hiányos prevenciók tevékenységfelelős. Az iskolai egészségnevelés célja, a testi és lelki egészség kialakítása, amit az élet minden területén már gyermekkorban kell megkezdeni, majd folyamatosan erősíteni a saját szellemi, fizikai állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő állampolgári magatartást. Az egészségnevelés során a tanulót olyan gyakorlati tudáshoz és képességekhez kell segíteni, amelyek használatával saját egészségének megőrzésén túl egy biztos és egészséges külső világ megteremtését célzó értelmes döntéseket tud hozni.

Az iskolai egészségneveléssel kapcsolatos feladatok meghatározása:

Az iskolai épületek, berendezési tárgyak, játszóudvarok, biztonsági eszközök átalakításával, az iskolai étkezés megszervezésével egészségfejlesztésre alkalmas munka- és tanulási környezetet kell teremteni.

Az iskolai egészségnevelési célok megvalósítása érdekében a tanulók aktív közreműködésére építő, egységes egészségnevelési programot kell készíteni.

Az egészséges életmódra szoktatáshoz mind a tanuló és családja, mind az iskolai közösség számára az élet minden területére kiterjedő, reális és elfogadható alternatívákat kell nyújtani.

Az egyén egészségének és az iskolai közösség biztonságának növelése érdekében világos, a megvalósítás módját is megjelölő célokat kell megfogalmazni.

Minden tanulónak meg kell tanulnia élni saját fizikai, lelki és szociális lehetőségeivel.

Annak tudatosítása a tanulóknak, hogy az élethosszig tartó mozgás, az önálló sportolás, fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a testi-lelki egészség megőrzésének.

A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknak az egészségtudatos, az egészségmegőrzést preferáló magatartás fontos része.

A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.

A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartás szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása.

Az egészségtudatos, fizikailag aktív, egészségmegőrzésre épülő motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.

Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés célja (2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 78. §), hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Iskolánk működtetése során törekszünk a környezetkímélő megoldásokra, folyamatosan reagálunk a szűkebb környezetünkben bekövetkező változásokra, a szülőkkel és a helyi közösségekkel együttműködve keressük a megoldásokat, valamint egyéb foglalkozásokon kívüli tevékenységekkel biztosítjuk a diákok ismereteinek bővítését.

A környezeti nevelés színterei az iskolában

- Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai.
- A nem hagyományos tanórai foglalkozások (erdei iskola, témanapok).
- Egyéb foglalkozások (versenyek, szakkörök, ökoprogramok stb.).
- Együttműködések más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel.
- Egyéb foglalkozások, kiemelten a délutáni iskolai foglalkozások napközi és tanulószoba.

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben, tanórán

A környezetvédelem kérdésének előtérbe kerülése szükségszerűvé teszi, hogy az elkövetkező években az oktatásban és a nevelésben nagyobb teret kapjanak a környezeti jelenségek, folyamatok és összefüggések megismerését szolgáló tantárgyak és tevékenységek.

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. A természet és a társadalom törvényeinek megismerése, tiszteletben tartása és mindennapi életvitelünk során a természet törvényeivel harmonizáló magatartásformák alkalmazása. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van.

A környezeti oktatás és nevelés feladatai csak úgy teljesíthetők eredményesen, ha azok szerves részét képezik a fenntartható fejlődéssel, a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek. Közvetlen élményszerzésen keresztül alakítja ki a helyes cselekvésre készítő, pozitív viszonyulást a természeti értékekhez, azok védelme érdekében. Az élményszerzés fontos színterei a nemzeti parkok és a védett természeti területek, illetve azok látogató- és bemutatóhelyei.

Az egyszerű víz -, talaj-, és levegő vizsgálati módszereket tanórákon tanítjuk meg. Külön, kiemelten kezeljük ezek elemzését, a következtetések megfogalmazását, a tapasztalataik hatásainak értékelését.

Nem hagyományos tanórai keretben

Az iskolai környezeti nevelés nem szűkíthető le a „tananyag leadásától a számonkérésig” húzódó ívre. A tevékenységeknek ennél sokkal szélesebb körét foglalja magába, s ezeknek csupán kis hányada illeszthető be a tanórák adta lehetőségek közé. Sok olyan oldala van,

amely a tanterem vagy az iskola falain is túlnyúlik. Az egyéb foglalkozásokon zajló tevékenységek gyakran hatékonyabbak is a tanórára tervezhető tevékenységeknél. Az egyéb foglalkozásokon a környezeti nevelés lehetőségei iskolánkban:

A természettudományos gondolkodás az egyéb foglalkozásokon környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megővésének céljaival összhangban:

- „ökodiák” tevékenységek (környezet átalakítása, szelektív hulladékgyűjtés stb.),
- természetjárás (természetben, településen stb.), intézménylátogatás (múzeum, könyvtár, üzem, stb.), kirándulás, táborozás, lehetőség szerint erdei iskola.
- jeles napok (Madarak és Fák Napja, a Föld Napja).
- projektnapok.

Iskolán belüli együttműködés

Diákjaink bevonásával szervezzük a szelektív hulladékgyűjtést és az ehhez kapcsolódó feladatok elvégzését.

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartása, munkája példaértékű legyen a tanulók számára. Ki kell alakítani a környezetbarát iskola fogalmát; részletesen kidolgozni és közzé tenni az ilyen iskola életmódjának, működésének kívánalmait. Segíteni kell a szülőket (és más érintetteket) abban, hogy megismerjék a környezetbarát életmód-kezdemenyvezéseket, eltanulhassák azok sikeres mozzanatait.

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmény profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az intézményvezető feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során az optimális helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

Civil szervezetek

A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Javítani kell az egymás közötti információcserét, a személyes kapcsolatokat és a kiadványok terjesztését. Szükséges, hogy az egész tantestületet érintő környezeti témájú előadások és foglalkozások legyenek rendszeresen a jövőben

A környezeti nevelés tartalmi elemei

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen.

Módszertani elemek

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást. Ennek fontos feltétele, hogy a tanulók érzékennyé váljanak a környezetük iránt. A diákok minél többször, valós globális és helyi problémákkal kerüljenek kapcsolatba.

A környezeti nevelés szinterei

A tantárgyi keretek közt zajló tevékenységek értelemszerűen minden tanuló számára kötelezőek és ingyenesek.

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve integrált módon történik. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

A környezeti nevelés tantervbe illesztésének egyik megvalósítási módja a "beleoldás". Beleoldásnak, vagy tematikus tanításnak nevezzük azt a módszert, amikor a környezeti nevelési fogalmakat, feladatokat és példákat a már meglévő tantervi célkitűzésekbe építik be. Ezt a módszert alkalmazhatjuk egyetlen téma tanításánál, vagy úgy is, hogy az egész tantervet áthatja a környezeti nevelés szemlélete. A megszokott tananyag kiegészítését és kibővítését adják a környezeti nevelési témák.

A beleoldás módszerének előnye, hogy könnyű megvalósítani. Ahol csaknem minden tantárgyat egyetlen pedagógus tanít, magától értetődő módon bele lehet szőni az órák anyagába a környezeti nevelési témákat. Eredményességének oka, hogy itt nyílik a leginkább lehetőség arra, hogy a szokásos napi tevékenységen belül helyet találjanak a környezeti nevelésnek.

A környezetismeret tantárgy az elemi környezeti nevelésnek a fókuszpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket.

A tanulói tevékenységek állnak az órák megtervezésének középpontjában. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

Konkrét célok

Az iskola környékének és udvarának folyamatos rendben tartása, "zöldítése". Feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük. Környezeti értékeink és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

Nem kampányszerű akciókban rejlik a megoldás, hanem a mindennapi tevékenységünkben, a környezettudatos szokásrend kialakításában és mindennapi gyakoroltatásában.

Ezért iskolánk vállalja, hogy az iskola minden tevékenységi területén, a tanórákon és az egyéb foglalkozásokon zajló tevékenységek során folyamatosan építi be a gyerekek napirendjébe a fenntarthatóság szemléletének erősítését.

A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön.

Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő – oktató munka feltételeit, kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelésére, oktatására:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés – oktatás egész folyamatában és valamennyi területen;
- a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeknek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési – értékelési eljárások alkalmazása.

Az esélyegyenlőtlenség ellensúlyozását célzó intézkedések iskolánkban a következők:

a.) Az iskolába való bekerülés segítése

- kölcsönös együttműködésen alapuló folyamatos kapcsolattartás az óvodával, gyermekjóléti szolgálattal
- iskola előkészítő programok – „Iskolahívogató”
- nyílt napok - „Iskolanyitogató”
- családi előkészítő programok

b.) Az osztályba sorolás módja, szempontjai

- figyelembe vesszük az óvodai szakvéleményeket, nevelési tanácsadó, szakértői bizottság véleményét.
- diagnosztikai mérések alkalmazása – DIFER teszt
- a szociális háttér
- heterogén összetétel biztosítása

c.) Képességfejlesztő programok, képesség-kibontakoztatás

- művészeti programokba bekapcsolódás
- tanulmányi versenyeken való részvétel
- közös műsorok, programok, kirándulások
- erdei iskola igény és költségvetési fedezet függvényében)

d.) Tanítási – tanulási módszerek

- konstruktív pedagógia (pedagógus szemlélet)
- probléma alapú tanulás
- egyénre szabott tanulás
- differenciált tananyag feldolgozás

e.) Tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek

- családi napok
- hagyományőrző tevékenységek
- együttműködés a civil szervezetekkel

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FOGYATÉKOSSÁGÁNAK TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ FEJLESZTŐ PROGRAM

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

1. a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,
2. speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
3. a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

a) alsó tagozat: 1–4. évfolyam

Ezen a tagozaton a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hang-súlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek.

Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie.

Nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

b) felső tagozat: 5–8. évfolyam

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Segítő eljárások, amelyek az eredményes integráció feltételei:

- az egyéni képességekhez igazodó, differenciált tanórai munka szervezése;
- a tanulókat önmagukhoz képest mérten értékeljük;
- diagnózisnak megfelelő rehabilitációs, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztató foglalkozás szervezése;
- tanulópárok kialakítása,
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés, egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Fejlesztési területek – nevelési célok

- nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- a testi és lelki egészségre nevelése
- családi életre nevelés
- önálló életvezetésre való felkészítés, kiemelten fontos szerepet kap a gyakorlás, a saját élmény, a tapasztalat
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- együttérző, segítő magatartás, szociális érzékenység kialakítása
- a személyiségfejlesztés
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályaorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása

Kulcskompetenciák

Az Európai Unió országaiban megfogalmazott, a Nat-ban alapvető célként meghatározott kulcs-kompetenciák fejlesztése az enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált (inkluzív) és a gyógypedagógiai intézményekben megvalósuló nevelési formáiban egyaránt fontos nevelési-oktatási elvárásként jelenik meg. Ennek biztosítása elengedhetetlen a társadalmi integráció

szempontjából, s különös hangsúlyt kap az önálló életvezetés, a munka világába való beilleszkedés érdekében.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében a beszéd centráltságát kell előtérbe helyezni. A beszédértés és beszédprodukció fejlesztése az elsődleges feladat.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció, mint kulcskompetencia az enyhén értelmi fogyatékosok nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel. A hallási észlelés, figyelem, emlékezet fokozott fejlesztése mellett a célokat a tanulók szükségletei határozzák meg.

A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a hosszabb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, játékos keretek között történő megvalósításra, helyzetgyakorlatokra.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia birtokában az enyhén értelmi fogyatékos tanuló rendelkezik azzal a képességgel, hogy a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyait felfedezze, képessé válik arra, hogy a tapasztalások útján megszerzett matematikai tudást praktikus feladatokra használja a társadalmi lét különböző területein.

Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világnézet kialakítása.

Kiemelt feladat a tanulók egészségvédelmi, betegségmegelőzési és környezeti ismereteinek, bővítése.

Digitális kompetencia

Az egyéni sajátosságokat és az informális társadalmi elvárásokat figyelembe véve középpontban a munkához, az életvitelhez és a szabadidő hasznos eltöltéséhez kapcsolódó praktikus ismeretszerzés és készségfejlesztés áll.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális kompetencia segíti az enyhén értelmi fogyatékos tanulót abban, hogy megtalálja helyét, feladatát a családi és a társadalmi munkamegosztásban. Felkészül a közügyekben való aktív részvételre. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanítási - tanulási folyamatban az enyhén értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. Tudja fogadni mások segítségét. Tudjon segítséget kérni és adni.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Lényege, kreativitás fejlesztése.

Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés.

Hatékony önálló tanulás

A hatékony önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni. Az írás, olvasás, számolás, az IKT eszközök használata, amelyek lehetővé teszik, hogy képes legyen az enyhén értelmi fogyatékos tanuló önálló ismeretek szerzésére. Legyen képes közös munkában, csoportban dolgozni.

Műveltségi területek

Magyar nyelv és irodalom

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai:

- a) Az olvasás elsajátításához szükséges hármasszociáció megerősítése:
 - vizuális észlelés – jelfelismerés,
 - akusztikus észlelés – hangok differenciálása,
 - a beszédmotoros észlelés fejlesztése.
- b) A téri és síkbeli tájékozódás fejlesztése.
- c) Grafomotoros készségek fejlesztése.
- d) Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése.
- e) Szavak olvasásának begyakorlása – szóemlékezet, vizuális, akusztikus memória fejlesztés.
- f) Szövegösszefüggések megláttatása, szövegértés fejlesztése.
- g) A helyesírási szokások megerősítése.

Fejlesztési feladatok:

- Kommunikációs képességek fejlesztése különféle élethelyzetekben.
- A tanult nyelvi fordulatok alkalmazása tanulási helyzetben és a spontán beszédben is.
- A kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartás, viselkedés fejlesztése, gyakorlása.
- Önismeret erősítése.
- Véleménynyilvánítás, mások véleményének meghallgatása.
- A szövegtartalmat, a beszélő szándékát tükröző kommunikáció eszközeinek alkalmazása fokozódó önállósággal.
- Figyelem, gondolkodás, emlékezőképesség, analízáló, szintetizáló képesség fejlesztése.
- A tanulók passzív és aktív és szókincsének gazdagítása. Összerendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok mellett. Az írás eszközszintű műveleteinek gyakorlatai: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás fokozatai.

- Mozgás, finommotorika, ritmusfejlesztés, szem-kéz koordináció, optikus differenciáló képesség, vizuális észlelés fejlesztése.
- Az önkorrekciós képesség fejlesztése, hibakeresés, – javítás, helyesírási problémahelyzetek felismertetése.
- Helyesírás fejlesztése másolással, tollbamondással, illetve emlékezetből történő írásbeli feladatokkal. Vizuális, akusztikus, fonematikus észlelés, érzékelés fejlesztése.

Idegen nyelvek

Fejlesztési feladatok:

Beszédszándék (idegen nyelven megszólalás gátlásainak oldása)

Beszédértés

Az idegen nyelvi témákban feldolgozott, begyakorolt szavak megértése, értelmezése.

Beszédképesség

Képesség – a tanult témákban – egyszerű kérdések megfogalmazására és azok megválaszolására.

Matematika

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai:

- A tanulás eszközeinek célszerű használata.
- Kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos megerősítése.
- Ismeretek mozgósítása bemutatott analóg helyzetekben, alkalmazás a próbálgatások szintjén.
- Cselekvésben jelentkező problémák segítséggel, majd segítség nélkül való felismerése, megbeszélése, megoldása próbálkozással. Az eredmény ellenőrzése.
- Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, mennyiségek megfigyelése, a látottak értelmezése, és a tapasztalatok összefoglalása.
- A mennyiségállandóság, a mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének kialakítása.
- A matematika tanuláshoz szükséges fogalmak fokozatos megismerése.
- A közös cselekvéshez, munkához szükséges tulajdonságok, képességek felépítése, szokások kialakítása.
- A tantárgy iránti tanulási kedv folyamatos szinten tartása. Az önfejlesztés igényének támogatása, értékelése. Az önismeret, az önszabályozás képességének fejlesztése.
- Az alkotás örömeinek átélése. Az érzelmi, akarati életük fejlesztése, az együttéléssel kapcsolatos értékek megismertetése, elfogadtatása.
- Mindennapos probléma megoldásának elképzelése, sejtés megfogalmazása. A képzelt és a tényleges megoldás összevetése.

Fejlesztési feladatok:

- A térben és időben, valamint a világ mennyiségi viszonyaiban való tájékozódás saját élményből kiindulva.
- A megszerzett tudás, az elvont fogalmak, szabályok, összefüggések stb. felhasználása, kezdetben ismert, majd ismeretlen szituációkban.
- A problémamegoldó képesség megszerzése a próbálkozás útján, majd racionális szinten.

- Kérdések megfogalmazásának, állítások bizonyításának, a véleményalkotás képességének kialakítása.
- A kiválogatás, összehasonlítás, csoportosítás gondolkodási műveleteinek segítségével a matematikai fogalmak, a mennyiségi viszonyok, valamint a mennyiségállandóság fogalmának kialakítása.
- A számolási készség fejlesztése változatos gyakorlati feladatok segítségével.
- Műveletek írásban való végzése, a szóbeli számoláson túl a műveleti sémákra (analógiákra) való emlékezés.
- Cselekvési sorrend tervezése; megoldáskeresés: lehetséges megoldások kiválasztása, megoldása készen kapott sémák szerint, algoritmusok segítségével, később alternatív gondolkodás mentén.
- A feltételezés és a valóság összehasonlításának a képessége az eredmény helyességének megítélésében.
- A segítségkérés és – elfogadás képességének, valamint az együttműködési képesség fejlesztése, kialakítása.
- A gyakorlatban megfigyelt tulajdonságok megnevezése, a lényeges jegyek kiemelése.
- A látottak elemzése, összehasonlítása, a különbségek felfedezése.
- A tájékozódási képesség fejlesztése térben, időben és a mennyiségek között a gyermek ismereteihez igazodva.
- A finommotorika, a térlátás, a szem-kéz koordináció fejlesztése.
- Mennyiségek elképzelése, cselekvéshez, történéshez fűződő megfogalmazással.
- A tulajdonságok kiemelése, a tulajdonságok összehasonlítása, a különbségek felismerése.
- Megadott szempont szerint összefüggések keresése a látszólag különböző dolgok között.
- A tapasztalatok gyűjtése alapján kérdések megfogalmazása.
- Az ítélőképesség fejlesztése.

Ember és társadalom

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Az időészlelés fejlesztése saját élményen keresztül, majd pedig, az évtizedek, évszázadok, évezredek, az emberöltő megértése.
- Az idő múlása és a korok emberének, társadalmának, környezetének változása, összefüggések felfedeztetése. Az egyén és társadalom kapcsolata, egyén, család, közösség, nemzeti társadalom, a világ nemzetei.
- Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelésének, az információgyűjtés technikájának fejlesztése. Az információ forrásainak megkülönböztetése, bizonyosan hiteles, nem bizonyosan hiteles, hiteltelen.
- A tér és idő kapcsolatainak bemutatása, ezek felfedeztetése.
- A kommunikációs képességek fejlesztése.
- A képzelet, a kreativitás alakítása, fejlesztése.
- Tapasztalatok szerzése a valós, a lehetséges és a lehetetlen megítéléséhez, valóság és a fikció közötti különbség érzékeltetése, szemléletes bemutatása.
- A megtartó emlékezet, az akaratlagos figyelem fejlesztése.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése.
- Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazása.

Fejlesztési feladatok:

- Régen és ma érzékelése, események beazonosítása saját élményből.
- A saját szerep, a saját feladat, a saját felelősség felismerése.
- A különböző közösségekben való létezés formáinak, lehetőségeinek ismerete.
- Ismeretszerzés a szabadság, felelősség, emberi helytállás jelentőségéről.
- Erkölc és vallás helye, szerepe az egyén és társadalom szempontjából.
- Történelmi események okainak és következményeinek elemzése fokozatosan csökkenő segítségnyújtás mellett.
- Költségvetési, gazdálkodási ismeretek a családi költségvetéstől az államháztartásig.
- A munkavállalás gyakorlata.

Ember és természet

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Figyelem-, emlékezet fejlesztése, a kíváncsiság, az érdeklődés felkeltése.
- Kérdésfeltevés, kérdések megfogalmazásának tanítása.
- A kommunikációs képességek és készségek fejlesztése.
- A saját testkép, testséma kialakítása, majd pedig a térérzet alakítása, megerősítése, viszonyszavak pontos használata, az idő múlásának érzékelése, felfogása, az idői és téri változás észlelése, értelmezése.
- A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése.
- Analizáló, szintetizáló képesség fejlesztése.
- Ok-okozati összefüggések, probléma felismerés, megoldások keresése.
- Szokások, szokásrendszerek kialakítása.
- A tanulási szokások (megfigyelés, vizsgálódás, lejegyzés, feladatmegoldás, értelmezés, irányított ismeretszerzés kialakítása, megerősítése.
- Kísérletek, saját tapasztalat, a természettudományos ismeretek és a hétköznapi élet tapasztalatai közti összefüggések felismerése, erősítése.

Fejlesztési feladatok:

- Anyagok és halmazállapotok megkülönböztetése a hétköznapi élet példáival.
- Az élőlényekkel kapcsolatos fogalmak gazdagítása, csoportokba sorolás, életműködés felfedeztetése konkrét példákon.
- Az élőlények érzékelhető jegyeinek megállapítása – összehasonlítások, elvonatkoztatások.
- Tapasztalatok, ismeretek gyűjtése a természet könnyen megfigyelhető és felfogható ciklusaival kapcsolatban; a mindennapok időviszonyai.
- Állandóság és változás felfedezése irányítással, egyszerű példákkal.
- Tájékozódás a közvetlen környezetben, a szűkebb lakótérben, lakóhelyen
- Ismeretek a földrajzi környezetről konkrét tapasztalatokból merítve.
- Az élő és élettelen közötti különbség, az életjelenségekhez kötött élet-értelmezés elemi ismeretei.
- Törekvés az ember számára fontos egészségmegőrző szokások elsajátítására: egészséges táplálkozás, tisztálkodás, mozgás.
- A használati tárgyak anyagainak felismerése, az anyagfogalom biztos használata.
- A hétköznapi folyamatokban előforduló energiafajták és energiahordozók bemutatása példák segítségével.

- Egyszerű megfigyeléseken, tapasztalatokon alapuló időjárás-megfigyelés, a változások értelmezése.
- Az élővilágban működő egyensúly szerepének bemutatása az életből vett példákon keresztül.
- Ismeretszerzés saját szervezete működéséről, felépítéséről – megfigyelések, vizsgálódások, konkrét tapasztalatok segítségével.
- A gyakoribb betegségek megelőzése, a gyógyítás mindenki számára elérhető módozatainak ismerete, a környezet és az egészség közötti kapcsolat felismerése, az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok hatásainak megismerése.
- Önismeret, önelfogadás, egészségmegóvás készségének fejlesztése.
- A háztartás, a környezet ismert és használt egyszerű gépeinek működtetése, a fizikai ismeretek alkalmazása a működtetés során.
- Felismertetni a kémiai ismeretekhez kapcsolódó környezeti problémákat.
- A háztartási szerek használatával, tárolásával kapcsolatos elővigyázatossági szabályok megismerése.
- Felelősségérzet kialakítása és fejlesztése magunk és környezetünk iránt, ok-okozati összefüggések, következmények felismerése, következtetések levonása.

Földünk és környezetünk

A műveltségi terület kiemelt habilitációs /rehabilitációs feladatai:

- A gondolkodási funkciók fejlesztése: megfigyelés, elemzés, összehasonlítás, elvonatkoztatás, probléma-felismerés, ok-okozat összefüggés meglátásának képessége. A rövid és a hosszú távú figyelem és emlékezet fejlesztése.
 - A rész–egész viszony a valóságban, a térképi ábrázolásban. A valóság és térképösszefüggéseinek felismerése.
 - Biztos tájékozódás megteremtése a közvetlen térben. Tájékozódás biztonsága a síkban, a jelek, a szimbólumok világában.
 - Tájékozódási feladatok, téri viszonyok felismerése, megértése; valamely tárgy, objektum tényleges és viszonylagos helye, helyzete.
 - Az idő észlelés fejlesztése. Időrend, periódus a természetben, a folyamatokban.
 - Kommunikációs képességek – kérdezni tudás, szakkifejezések használata.
 - Tanulási szokások megerősítése: térképek, információhordozók használata, önálló ismeretszerzés egyszerű szövegből, a tankönyv, a feladatlap, munkalap használata.
- Fejlesztési feladatok:
 - Ismeretszerzés, tanulás – a földrajzi környezetben történő eligazodás képességének fejlesztése, információk szerzése, kezelése.
 - Tájékozódás a földrajzi térben és időben.
 - Tájékozódás földrajzi-környezeti kérdésekben, folyamatokban.
 - Tájékozottság a hazai földrajzi-környezeti folyamatokban.
 - A hétköznapi életben felhasználható földrajzi-környezeti tudás elemeinek elsajátítása, folyamatos gyarapítása.
 - Tájékozottság a regionális és globális földrajzi-környezeti kérdésekben – a természetföldrajzi övezetesség társadalmi-gazdasági életben való megnyilvánulásainak felismertetése példákon keresztül.
 - A világgazdaság működésének a napi életünkre gyakorolt hatásai – példák segítségével.

Művészetek

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Önismeret, önértékelés, társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség fejlesztése.
- Képzelet, kifejezőkészség, kreativitás, fejlesztése.
- Harmonikus mozgás kialakítása, fejlesztése
- A figyelemkoncentráció, a tartós figyelem és az emlékezet fejlesztése.
- Az esztétikai érzékenység készségeinek alapozása, fejlesztése.
- A térlátás fejlesztése, pontos képzetek kialakítása a valós térről, időről, az anyag, forma, funkció, szerkezet, szín, fény és mozgás viszonyairól
- A kommunikációs képességek fejlesztése szóban, ábrázolásban, befogadásban.
- A finommotorika, a kreativitás, az eszközhasználati készség fejlesztése.
- Az ismeretszerzési, a tanulási képességek fejlesztése.
- Az érzékszervi tapasztalatszerzés fejlesztése, az érzelmi nevelés, érzékszervi kultúra gazdagítása.
- Felelősségérzet kialakítása és fejlesztése magunk és környezetünk iránt, ok-okozati összefüggések, következmények felismerése, következtetések levonása.

Fejlesztési feladatok:

- Téri helyzetek leírása szóban, megjelenítése szabadkézi rajzban.
- Egyszerű közlő ábrák értelmezése.
- A kezdeményező, az alkotó magatartás kialakítása, fejlesztése.
- Változatos technikák alkalmazása az önkifejezésben, az alkotásban.
- Az egyéni ízlés, stílus érvényesítése a saját tárgy készítésében.
- A művészi alkotásokban megismert konfliktusok értelmezésével a toleráns, másokkal szemben empátikus személyiség kialakításának segítése.
- Zenei képesség fejlesztése (írás-olvasás, énekhang, zenei memória, fantázia)
- Az életvezetés során adódó krízishelyzetek humánus kezelését szolgáló képességek fejlesztése.

Informatika

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Érzékszervi megismerések.
- Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés műveleteinek gyakorlása.
- Szabályfelismerés, tervező, rendszerező, döntési képesség fejlesztése.
- Csoportosítások, következtetések.
- Algoritmikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A gyors, pontos, koordinált mozgásos reagáló képesség fejlesztése.
- A figyelem, az emlékezet, az akarat, az alkotó képzelet fejlesztése.
- Felismerő, rendszerező képesség, szerialitás fejlesztése.
- Analízis, szintézis.

Fejlesztési feladatok:

- A számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, kezdetben segítséggel, később önállóan is.
- A hálózat eszközként való használata ismeretek gyűjtéséhez, kapcsolatok építéséhez, problémák megoldásához.
- Gyakorlati problémák megoldása a dokumentumok készítésével.
- Eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között, használatuknak megtanulása, szokások kialakítása.

Életvitel és gyakorlat

A műveltségi terület kiemelt habilitációs /rehabilitációs feladatai:

- A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése: azonosságok, különbségek, csoportosítások, szabálykeresések, analógiák, felismerése, összefüggések megoldása, ok-okozat felfedezése.
- A probléma felismerő, a tervező, alakító, konstruáló képesség fejlesztése, kíváncsiság, motiváltság ébrentartása.
- A cselekvőképesség fejlesztése, önellátás, környezetellátás technikáinak elsajátítása, alkalmazása.
- Motorikus képességek fejlesztése, szabályozott akaratú mozgások, mozdulatok továbbfejlesztése. A kar-kéz sebességének és ütemének alakítása
- A munkához való helyes viszonyulás, az érzelem, akarat, kitartás céltudatos fejlesztése.
- A reális énkép, önismeret kialakítása, távlati lehetőségek felismerése, az önfejlesztő magatartás elfogadtatása
- Szociális képességek fejlesztése.

Fejlesztési feladatok:

- A saját élményen, tapasztalaton alapuló egészségmegővő problémakörének felismerése, személyes lehetőség és szerep az életvezetésben, az egészség megővésében, életvezetési problémák felismerése a családi környezetben, a testi-lelki-szociális egészség megőrzésében.
- Tapasztalatszerzés a mesterséges környezetről, szabálykövető magatartás a mesterséges környezetben, anyagok, formák, egyszerű szerkezetek megfigyelése, az anyagalakító tevékenység műveletei.
- Gazdálkodás az anyaggal, energiával, a munkával és az idővel.
- Az egyéni tulajdonságok és eredményesség összefüggései a tervezés, szervezés, kivitelezés során
- Önértékelő-, ítélőképesség, az individuális különbségek megfogalmazása.
- A napi ismétlődő háztartási feladatok felismerése, tevékenységek ön- és környezetellátásban, gyakorlottság az egyszerűbb háztartási munkában, szerszámok, gépek használatában, a szolgáltatások igénybevitelében.
- Tapasztalatszerzés a jövedelem beosztásában, tudatosság a takarékoságban.
- Érzékenység a közvetlen környezet, a lakás formái, esztétikai világában, az otthon nyugalmanak, mint értéknek, örömforrásnak elfogadása, szükségletek és lehetőségek felismertetése egyéni sajátosságok szerint.

- A minőség, a tudatos fogyasztás ismeretei, reklámok értelmezése, szelektálás, viszonyulás.
- Az egyéni adottságok megismerésén alapuló önismeret fejlődése, tapasztalatok a legfontosabb pályákról, a hozzájuk vezető utakról, lehetőségekről, valóság és a vágyak valamint a realitások összehangolása.

Testnevelés

A műveltségi terület kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Erősítse a mozgásigényt, a kezdeményezőkészséget, bátorítson mozgásos feladatok, gyakorlatok elvégzésére.
- Tanítson mozgásos játékokban való együttműködésre, szabálytartásra, a játék örömére.
- Fejlessze a mozgásos alaptechnikák elsajátításának képességét, a kitartást, az állóképességet.

Fejlesztési feladatok:

- Az erő, az állóképesség, a gyorsaság, az ügyesség növelése.
- Koordinációs képesség, mozgástanulási képesség, mozgásszabályozó képesség, mozgásalkalmazkodó képesség, egyensúlyozó képesség, ritmusképesség, reakciók, téri tájékozódó képesség fejlesztése.
- Jellemtulajdonságok – akarat, bátorság – fejlesztése.
- A megosztott figyelem képességének automatizálása.
- Helyzetfelismerő képesség fejlesztése.
- Tartásjavító és korrigáló gyakorlatok, prevenció és rehabilitációs feladatok, sporteszközök alkalmazásával is.
- Önállóan végezhető mozgásfejlesztő, kondicionálást biztosító gyakorlatok.

A pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció, rehabilitáció

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható rehabilitációs, rehabilitációs nevelés célja az enyhén értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja. A fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentését segítő programok az iskola sajátos nevelési igényű tanulóira irányuló helyi tantervnek részeként működnek.

A gyógypedagógus, a terapeuta – esetenként más szakember véleményének figyelembevételével készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló sajátos nevelési igényeire, és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás.

Pszichés fejlődési (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási) zavarral küzdő tanulók ellátása (Részképeségzavar) fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok:

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

A tanítás-tanulás folyamatában a részképeségzavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét soroljuk. E fogyatékoság jellemzője, hogy a részképeségben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt célok, feladatok

- Kudarctűrő képességnövelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztőfolyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégzése.

- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Önállóságra nevelés.

Kiemelt feladatok diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbálisszinten,
- vizuomotoros koordinációgyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- beszédfejlesztés, aktív szókinés bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körültekintő olvasása,
- olvasástechnika, tempófejlesztése,
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató - elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt,
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,

A megvalósítás színterei

- mindentanórán,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozáson,
- napközi, tanulószoba.

Kiemelt feladatok diszkalkúlia esetén:

- testséma kialakítása,
- téri relációk biztosítása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelvtudatosítása,
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés - észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzívfejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár),
- az alapszámok fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

A megvalósítási színterei

- matematikaóra, napközi, tanulószoba,
- rehabilitációs célú fejlesztőfoglalkozás,
- felzárkóztató foglalkozások,
- szabadidő (képességfejlesztő játékok).

Kiemelt feladatok a részképességzavar és/vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd / nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számolás elsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:

- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelésfolyamatait,
- a motoros képességeket,
- a beszéd és nyelvi készség állandóságát.
- A különleges gondozást utazó gyógypedagógus végzi.

Tanácsadás osztályfőnöknek, tanítónak, szaktanárnak, szülőnek.

A megvalósítás színterei:

- tanóra, napközi, tanulószoba

A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

Azt a tanulót, aki tanulmányi, sport, vagy egyéb iskolai munkáját **képességeihez mérten kiemelkedően** végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez, azt a gyereket iskolánk dicséretben részesíti, vagy megjutalmazza.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái:

	Mely tevékenységért?	Az adományozás ideje	Az adományozó
SZAKTANÁRI DICSÉRET	- kiemelkedő tantárgyi teljesítményért	- a tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes rá	- a szaktanár
Osztályfőnöki dicséret (szóbeli, írásbeli) Napközis nevelői dicséret	- kiemelt közösségi munkájáért - a napközis csoportban végzett munkájáért	- a tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes rá	- az osztályfőnök (a szaktanárok, napközis nevelők, diákönkormányzat javaslata alapján)
IGAZGATÓI DICSÉRET	- kiemelkedő tanulmányi, közösségi, kulturális és sporteredményéért	- a tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	- az osztályfőnök, a diákönkormányzat vezető, a szaktanár javaslata alapján az igazgató
Nevelőtestületi dicséret	- példamutató magatartásáért és/vagy kiváló tanulmányi eredményéért	- a tanév végén	- az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület
OKLEVÉL	- kitűnő tanulmányi eredményéért	- a tanév végén	- az osztályfőnök

A tanulmányi, magatartási és szorgalmi követelményeket kiemelkedően teljesítő, az iskola hírnevét kimagasló tanulmányi, sport, kulturális, tevékenységgel öregbítő tanulókat jutalomban részesítjük.

Az iskolai fegyelmező eszközök formái:

Azt a tanulót, aki tanulmányi kötelezettségét folyamatosan nem teljesíti, vagy a Házi rend előírásait megszegi, vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, elmarasztalásban, büntetésben lehet részesíteni.

Ennek formái:

<p>Szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)</p>	<p>A tantárgyi követelmények nem teljesítése, a felszerelés, a házi feladat többszöri hiánya, az órákon előforduló fegyelmezetlenség miatt.</p>
<p>Osztályfőnöki figyelmeztetés Napközis tanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)</p>	<p>A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelezettség-szegése, a Házi rend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.</p>
<p>Osztályfőnöki intés Osztályfőnöki megrovás, Napközis tanári intés, megrovás</p>	<p>U.a. mint a figyelmeztetés. A fokozat megállapítása az osztályfőnök feladata az osztályban tanító szaktanárok véleményének figyelembe vételével történik.</p>
<p>Igazgatói figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)</p>	<p>Az iskolai Házi rend gyakori megsértése, szándékos megsértése károkozás, fegyelmezetlenség miatt.</p>
<p>Igazgatói intés</p>	<p>Az iskolai Házi rend súlyos megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt.</p>
<p>Igazgatói megrovás</p>	<p>Az iskolai Házi rend többszöri súlyos megszegése, súlyos fegyelmezetlenség megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt.</p>

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni!

Fegyelmi büntetések:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- kizárás az iskolából.

Tíz év alatti tanulóval szemben fegyelmi eljárás nem indítható. Tanköteles tanulóval szemben kizárás az iskolából fegyelmi büntetés pedig csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Számonkérési formák:

- Szóbeli felelet a tanórán.
- Írásbeli munka (felmérő, témazáró dolgozat, beszámoló, írásbeli felelet).
- Tanulói kiselőadás megfelelő irányítással.
- Tanórai munka, tanulókísérletek

Írásbeli feladatok értékelése

Év eleji diagnosztikus felmérés: a kiindulási helyzetet méri, visszajelzéseként szolgál, ezért nem osztályozzuk, az értékelésbe nem számít bele.

Írásbeli felelet (röpdolgozat): részismereteket vizsgálja az adott témakörben. Alsó tagozaton naponta kettő íratható, felsőben napi három a maximum. A röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező.

Témazáró dolgozat: összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő dolgozat. A tanulók tudásának változását követi a témakörök végén. A témákat lezáró írásbeli felmérések tájékoztatják a tanítót, a tanulót és a szülőt a tanuló teljesítményéről a helyi tantervben rögzített követelményekhez viszonyítva.

Az adott tantárgyban a témazáró dolgozatok megírásának időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább két tanítási órával a kijelölt időpont előtt tájékoztatni kell. Egy napon maximálisan két témazáró dolgozatot lehet íratni. A félévi és év végi értékelésbe kiemelten beleszámít.

Az írásbeli számonkérések, dolgozatok javítását tíz tanítási napon belül el kell végezni, a dolgozatokat ki kell osztani. A dolgozatok a témazárók kivételével hazavihetőek. Ha a tanuló a dolgozatot a pedagógus hibájából az értékelési határidő lejártá után kapja meg értékelve, jogosult eldönteni, hogy érdemjegye bevezetésre kerüljön-e a naplóba.

Röpdolgozat értékelése, osztályozása a tanító, szaktanár egyéni elbírálása alapján történik. Témazáró dolgozatok esetében a követelményekhez mért teljesítmény arányát %-ban fejezzük ki.

Második osztály félévétől a %-os arányt váltjuk érdemjegyre.

Szöbeli értékelés

A tanulóknak is ismerniük kell, mit várunk el tőlük, ezért a tanév során folyamatosan szóban tájékoztatjuk őket erről.

A tanév során a szóbeli értékelés alapja a tanulók állandó megfigyelése.

A folyamatos, fejlesztő célzatú szóbeli értékelés visszajelzést ad a tanuló számára munkájának eredményességéről, rendszeres tanulásra ösztönöz.

A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből, azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.

A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.
- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.
- Az évfolyam megismétlése nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában folytathassa.
- A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszáz-ötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szülő felé az értesítési kötelezettségének.
- Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
- Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyam ismétléssel folytathatja.
- Osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait a magántanuló és az a tanuló, akinek engedélyezték, az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

- A sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást engedélyez.
- Az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak a tanulmányi követelményeket teljesítenie.
- Az egyéni továbbhaladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból – különböző évfolyamokig, de legkésőbb – az e bekezdésben foglalt kivétellel – a negyedik évfolyam végéig tarthat.

Más iskolából érkező tanuló tanév végéig pótolhatja ismereteit. Ha érdemjegyek alapján nem lehet dönteni a továbbhaladásról, osztályozó vizsgát kell tennie.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Az iskola célja, hogy a tanulók képességeiknek, adottságaiknak megfelelően fejlődjenek, személyiségük sokoldalúan formálódjon.

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy egyszerre mindkettő.

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

A házi feladatok célja

- Az iskolában megértett tananyag átisméltése, rögzítése, a tananyagban szerzett jártasság képességgé válása.
- Az önálló tanulásra, ismeretszerzésre nevelés.
- Önálló szövegértésre és szövegalkotásra való képességek fejlesztése.
- Feladattudatra nevelés.
- Motorikus képességek, algoritmusok beépülésének fejlesztése.
- A logikus gondolkodás kialakulásának és fejlesztésének segítése.
- A gyűjtőmunka megszerettetése.
- Teljesítmény, eredményesség javítása.

A házi feladat lehet:

- feladatgyűjteményből, feladatlapokból adott, füzetbe leírt feladat,
- tankönyvi kérdésekre adandó válasz,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemzőmunka,
- olvasmány-feldolgozás
- szövegalkotó feladat,
- memoriter,

- házi dolgozat,
- gyűjtő-, vagy kutatómunka,
- rajz,
- projektmunka.

A házi feladattal szemben támasztott követelmények

- Kapcsolódjon a tananyaghoz.
- Önállóan is elvégezhető legyen.
- Igazodjon a tanulók életkorához, képességeinek szintjéhez (differenciálás).
- A szóbeli és írásbeli feladat megfelelő arányú legyen.
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és esetleg minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Könnyen ellenőrizhető legyen.

A házi feladatok ellenőrzése, értékelése

- A házi feladatot mindig részben, vagy teljesen ellenőrizni kell.
- A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.
- A hanyagságból elmulasztott házi feladat a tantárgyi érdemjegy megítélésében is szerepet kap, akár szaktanári figyelmeztetést, intőt is vonhat maga után.
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.

A házi feladat kiadásának korlátai

- A napközi otthonban a tanulási idő 1 órájában elvégezhető, megtanulható legyen egy átlagos képességű tanuló számára.
- A tanulók (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetők, számukra szorgalmi feladat javasolható.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos. Kivételt képez a nyári szünet idejére feladott kötelező irodalom elolvasása.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári, vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

1. Kompetenciaalapú oktatás: a kompetenciaterületeket és a nevelési feladatokat a nevelési program részletesen tartalmazza.

2. Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között változatos tevékenység típusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

Szervezésének területei

- környezetvédelem, természetismeret
- évfordulók
- ünnepek

4. Tanulásszervezési eljárások

Első osztálytól kezdve fokozatosan tanítjuk meg tanulóinkat ezekre a tanulásszervezési eljárások, technikákra alkalmazására. A páros munkából kiindulva jutnak el a csoportmunkáig, mindig az adott osztályhoz és a gyerekek életkori sajátosságaihoz, illetve a tananyaghoz igazodva. Az osztály fejlettségi szintjét, tudását, előzetes ismereteiket és az egyéni képességeket figyelembe véve, élve a differenciálás lehetőségével, szervezik órájukat. Az új ismeretek szerzése mellett, elsősorban a gyakorló, összefoglaló, rendszerező órákon dolgoznak ily módon.

4.1 Kooperatív tanulásszervezés

A kooperatív tanulás együttműködést jelent a tanulásban, melynek legfontosabb jellemzői:

- Egyenlő esélyt biztosít a lassabban haladóknak is a munkában való részvételhez
- Egymás elfogadására, segítségére nevel.
- Fejleszti a különböző képességeket: empátia, tolerancia, figyelem, felelősségvállalás, egymás segítése, együttműködés, kommunikáció
- Mindenki számára biztosítja a tanuláshoz való kedvet, a sikerélményt, az eredményességet.

4.2 Tanórai differenciálás

A tanulók egyéni képességeit és haladási, fejlődési ütemét figyelembe véve a pedagógus él ezzel a lehetőséggel.

4.3 Drámapedagógia

Alkalmazása a szociális kompetenciák fejlesztésével összefüggésben alkalmazható.

4.4 IKT. alapú módszerek

Interaktív tábla és egyéb számítástechnikai eszközök alkalmazása a tanórán.

Alapfokú művészeti iskola

helyi tanterv,
képzési struktúra, óraszámok, általános fejlesztési követelmények, a vizsga szabályzata

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG **GRAFIKA –ÉS FESTÉSZET TANSZAK ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI** **KÖVETELMÉNYEI**

Főtárgyak az 1–2. előképző + 1–3. alapfokú évfolyamban

Képzőművészeti tanszak

Grafika és festészet alapjai (1–3. alapfokú évfolyam)

Főtárgyak a 4. alapfokú évfolyamtól a 6. évfolyamáig

Grafika és festészet tanszak

Kötelező tantárgy

Vizuális alkotó gyakorlat (1–8. évfolyam)

Választható tantárgyak

Vizuális alapozó gyakorlatok (1–2. előképző évfolyam)

Népművészet (1–8. évfolyam)

Művészettörténet (3-8. évfolyam)

A tantárgy tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Óraterv

Tantárgy	Előképző		Alapfok					
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2			
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat „Összes óra” rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A vizuális alkotó gyakorlat és a műhelygyakorlatok óraszámra 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható.

A főtárgyak képzési ideje:

2 előképző évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok

3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet alapjai

3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet műhelygyakorlat. A tanítási órák ideje: 45 perc

A KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a képző- és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik.

Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

- Szakmai kompetenciák
- A környezet által közvetített üzenetek befogadása
- A környezet által közvetített üzenetek értelmezése
- Tervezési készség
- Alkotói magatartás
- Kreativitás
- Vizuális gondolkodás
- Vizuális kifejezőkészség
- Eszközhasználati készség
- Anyaghasználati készség
- Komplex szemlélet
- Tudatos környezetformálás igénye
- Biztonságos munkavégzés képessége
- Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség
- Problémaérzékenység
- Véleményformálási képesség
- Személyes kompetenciák:
- Nyitottság

- Fejlődőképesség
- Önállóság
- Önkifejezés
- Rugalmasság
- Érzékenység
- Kísérletező kedv
- Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).
- Társas kompetenciák:
- Motiválhatóság
- Empatikus készség
- Együttműködési készség
- Kezdeményezőkézség
- Segítőkézség
- Módszerkompetenciák:
- Figyelemösszpontosítás
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása
- Következtetési képesség
- Kreativitás, ötletgazdagság
- Módszeres munkavégzés
- Nyitott hozzáállás
- Probléma felismerés, –megoldás
- Tervezési készség
- Új ötletek, megoldások kipróbálása
- A munkakörnyezet tisztántartása

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett..

A művészeti alapvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnakó legyen a tanuló felkészültsége és gyakorlati tudása.

Az alapvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá. Amennyiben az nem, felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A művészeti alapvizsga vizsgatantárgyak

- Műhelygyakorlat
- Vizuális alkotó gyakorlat

A fentiekén felül szabadon választható vizsgatantárgy:

- Művészettörténet

– Népművészet

A szabadon választható vizsgatantárgyak esetén a művészeti alapvizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll.

A szabadon választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – helyezést ért el vagy a versenyfelhívásban meghatározott teljesítményi szintet teljesítette.

Ha a tanuló már rendelkezik a képző- és iparművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapvizsga- vagy záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor felmentés adható a vizuális alkotógyakorlat főtárgyból. A műhelygyakorlat vizsgarész alól felmentés nem adható.

A művészeti alapvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső eredményének a meghatározásában a műhelygyakorlat tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A követelmények és a témakörök a részletes vizsgakövetelmények a mellékletben találhatóak.

Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program nyilvános.

Megtekinthető:

- az iskola honlapján
- az iskola nevelői szobájában
- Az igazgatói irodában

Ez a Pedagógiai Program 2019. szeptember 1-től hatályos, határozatlan időre szól és módosításig vagy visszavonásig érvényes.

Jelen Pedagógia Programot csak a nevelőtestület módosíthatja és a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével, a fenntartó jóváhagyásával.

A Pedagógiai Program a köznevelési intézmények információs tájékoztató felületén (KIR) publikált és az intézmény honlapján nyilvánosságra hozott intézményi közzétételi lista részét képezi.

Módosítása esetén a hatályosított dokumentum feltöltése az említett dokumentumgyűjtemények közé az intézményvezető feladata.

Nyilatkozat (nevelőtestület)

Az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület 2019. május 22-én megtartott értekezletén a Pedagógiai Programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Újkenéz, 2019. május 22.

Szádvariné Janyu Zsuzsanna
nevelőtestület nevében

Nyilatkozat (szülői munkaközösség)

Az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Szülői munkaközössége (SZM) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az SZM 2019. május 22-én megtartott ülésén a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogát gyakorolta.

Újkenéz, 2019.május 22.

Csukáné Fodor Mónika
szülői munkaközösség képviselőjében

Nyilatkozat (Diákönkormányzat)

Az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Diákönkormányzata képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogát gyakorolta. A Diákönkormányzat a Pedagógiai Programot a 2019. május 22-én megtartott ülésén megtárgyalta és elfogadta.

Újkenéz, 2019. május 22.

Debreiné Mártha Ágnes
diákönkormányzat vezetője

P.H.

Péter Istvánné
intézményvezető

MELLÉKLET

KÉPZŐ– ÉS IPARMŰVÉSZE TI ÁG

Tantárgyi követelmények és részletes vizsgaszabályzat

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Képzőművészeti tanszak (előképző 1–2. évfolyam + 1–3. alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

Grafika és festészet tanszak – Grafika és festészet műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1–8. évfolyam)

Választható tantárgyak:

Népművészet (1–8. évfolyam)

Művészettörténet (3–8 évfolyam)

KÉPZŐMŰVÉSZE TI TANSZAK

VIZUÁLIS ALAPOZÓ GYAKORLATOK

A vizuális alapozó gyakorlatok célja az érzékelés, a befogadó készségek fejlesztése. A művészettel való játékos ismerkedésen keresztül a pozitív lelki tulajdonságok gyarapítása, az esztétikai érzékenység, a nyitottság kialakítása. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek fejlesztése.

Az alapozó gyakorlatok feladata az alkotói képességek fejlődéséhez való hozzájárulás komplex, játékos, élményszerű művészeti tevékenységek által.

Előkészítő évfolyamok

1–2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A közvetlen érzéki tapasztalás (hallás, látás, tapintás) útján megszerzett élmények képi, plasztikai feldolgozási képességének fejlesztése.
- A természeti és tárgyi környezet szépségeinek felfedeztetése.
- A hagyományok élményszerű megismertetése.
- Egyszerű kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása:
- Az arányok, színek, formák, felületek, tömegek és a tér felfedeztetése játékos tevékenységeken keresztül.
- Az önkifejezés változatos formáinak megismertetése.
- Az egyéni és csoportos alkotómunka alapelemeinek elsajátíttatása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása. Kreatív munkára és gondolkodásra nevelés.

Tananyag

Feladatcsoportok

Érzékszervi tapasztalások

- Színek, formák, hangok megfigyelése, hasonlóságaik észrevétele
- Hangokkal, mozgással, látvánnyal való analogikus játékok
- Dramatizálással, mozgással, hanggal érzelmek, élmények kifejezése
- A ritmus és a megélt mozgás vizuális megjelenítése

Vonal, forma

- A vonal és a folt megjelenési formái a valóságban és a képzőművészetben
- A forma gazdasága
- Pont-, vonal-, folt- és formaképző játékok

Felületek

- A környezet felületeinek megismerése élményszerű tapasztalatok biztosításával
- Felületképzési játékok síkban és plasztikában változatos anyagokkal

Méreték és arányok

A méretek és arányok érzékletes megtapasztalása (kisebb, nagyobb; hosszabb, rövidebb, sovány, kövér)

- Játékos arányváltó feladatok

A színek világa

- A színek hangulati hatásának átélése, alkalmazása
- Színkeverési játékok

Téri élmények

- A sík és a tér megtapasztalása
- Térjátékok (kinn, benn fent, lent). Zárt és nyitott terek
- Téri élmények rajzi, plasztikai megjelenítése

Idő élmények

- Az idő múlásának és a változás megtapasztalása
- Eseménysort kifejező képsorozat, leporelló készítése
- Egyszerű animációs játékok

Mese és valóság

- A mesebeli világok, lények, történések síkban és plasztikában
- Környezetünk formái, szereplői sík és plasztikus formában

Tárgykészítés

- Játékok, használati és ajándéktárgyak létrehozása (mézeskalács, textilfonatok, papírhajtogatások, papírdombormű, agyag- vagy gipszfigurák)
- Hagyománytárgyak készítése

VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT

A vizuális alkotó gyakorlat célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőkészség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

A tantárgy feladata a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotó folyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot. Az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a népművészeti és művészettörténeti ismeretek aktív beépítése az alkotó tevékenységbe. A baleset-, munka- környezet és tűzvédelmi szabályok betartatása.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az alapvető képzőművészeti technikák segítségével a látvány és jelenségek befogadására, értelmezésére való ösztönözés, gondolatainak, terveinek képi vagy plasztikai megoldásán keresztül.
- A művészeti tevékenységekhez szükséges eszközhasználat, anyagalakítás megismertetése kép és tárgykészítés vagy egyéb alkotófolyamat végig vitelével.
- A tanuló figyelmes, kitartó munkavégzésének fejlesztése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök

Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

Kézműves és népművészeti technikák

Mesék jellegzetes történetvezetése

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatsoportok

Mesék, kalandos történetek

- Egyéni fantáziára épülő illusztratív mesefeldolgozások
- Elbeszélés vonalakkal, különböző vonalminőségek keresése
- Vonalarajos kompozíciók különböző alapformákban, hangsúlyos kontúrok alkalmazásával (ceruza, filctoll, zsírkréta és vízfesték)

Színes világok megelevenítése

- Kitalált történetek feldolgozása színes kompozícióban
- A színek hatása, érzelmi ereje
- Színkontrasztok, színharmóniák (színes ceruza, pasztell, tempera, kevert technikák)

Plasztikus figurák

- A szereplők megjelenítése – mesehősök, állatfigurák (mintázás agyagból, gipszfaragás, papírmásé)
- Figúrateremtés, jellegzetes arányok, karakterjegyek – bábfigurák készítése

Megszemélyesítés

- Síkfigurák kialakítása (papírtépés, ragasztás, kivágás, festés)
- Álarcok, maszkok, készítése (papír, gipsz, agyag, papírmásé)

Mesék birodalma

- A kiválasztott mesehősök környezetének feldolgozása különböző technikákkal (ceruzák, tollak, tusrajz)
- A természeti és ember alkotta környezet modellezése, újrateremtése a fénymásolt elemek, motívumok segítségével
- Hangulati elemek megjelenítése (vidám, mozgalmas, kopár, félelmetes)

Varázslatos tárgyak, különös eszközök

- Edények, eszközök kialakítása (agyagból, karcolt díszítéssel)
- Az adott történethez kapcsolódó valós tárgyak, varázseszközök készítése
- A gyapjú-, a textilanyagok tulajdonságai, felhasználási lehetőségei
- Különböző hagyományos kézműves technikák, díszítési módok alkalmazása
- Természetes anyagok, ágak, termések alakítása, felhasználásuk más anyagokkal együtt

Figura és mozgás

- A történet szereplőinek megjelenítése ecsetvázlattal, színfoltokkal (álló-, guggoló, többkevesebb figura, árnyképek)
- Mozgás, mozdulat, mozdulatsor megjelenítése egyszerű animációs eszközökkel
- Emberi figurák és állatfigurák mintázása – különféle mozdulatok megjelenítése

Minta, jel, jelkép

- A mintaképzés síkbeli és plasztikus módjai
- Megőrzött nyomok az agyaglapon (üzenetek, lenyomatok készítése különböző eszközökkel)
- A törzsi művészet mintakincse, motívumgyűjtés (sgraffito jellegű viaszos technika, festés, karcolás agyagba)
- Papírkivágások – szimmetria, pozitív–negatív formák, ritmusok, sorminták
- Fonások papírcsíkokkal, színes fonalakkal, zsinórokkal
- Szám-, állati és növényi szimbólumok a mesék világában
- Pecsétek, szerencsét hozó tárgyak, amulettek készítése (agyag, gipsz, talált, gyűjtött tárgyak)

Időkerék – évszakváltások

- Az évszakokhoz fűződő népi hagyományok képi, plasztikai feldolgozása
- Mézeskalácsformák rajzolása, tervezése
- A népi kézművesség néhány jellegzetes eleme, technikája

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- vázlatok készítésére,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A vizuális művészetek műfaji sajátosságainak, anyagainak és eszközeinek megismertetése a kézműves tárgyformálás egyes elemeinek, technikai fázisainak kipróbálásán keresztül.
- Az alkotási folyamat során a képzelet, a tapasztalat és az emlékezet élményanyagának mozgósítása, az önkifejezés lehetőségeinek felfedeztetése.
- A környezet által közvetített üzenetek befogadtatása, értelmezése.
- A tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése.
- A tanuló érdeklődésének felkeltése, fenntartása, kitartó munkavégzés képességének fejlesztése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Ábrázolás és tárgyalás az életkori sajátosságoknak megfelelő, változatos alkotó folyamatokba illesztve

A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok, eszközök csoportos és egyéni kreatív használata

Az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségei

A formák, színek használatában való jártasság

Kézműves és képzőművészeti technikák

Az egyes témák, témacsoportok többirányú feldolgozása

A különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Népművészeti hagyományok, művészettörténeti érdekességek

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

- Elbeszélés vonalakkal
- Hétköznapi történetek fő motívumainak megjelenítése
- Feldolgozása különféle vonalrajzos kompozíciókban
- Hangsúlyos kontúrok alkalmazása (ceruzák, tollak, tusrajz)
- Leporelló készítése az egyes jelenetek összeállításával

A színek érzelmi ereje

- Saját élmények feldolgozása színes kompozíciókban
- Színkontrasztok, színharmóniák alkalmazása (színes ceruza, pasztell, tempera, kevert technikák)

Plasztikus figurák – formai felfedezések

- Kedvenc állatok – állatfigurák és figurális dombormű mintázása
- Sosemvolt lények életre keltése (mintázás agyagból, gipszfaragás, papírmasé)
- Agyagplasztikák, figurák készítése, díszítésük földfestékkel

Szabadon formálható anyag

- Ünnepek régen és ma
- Személyes tárgyak, ünnepi ajándékok készítése különféle anyagokból
- Az ünnep díszletei

Tér és idő feldolgozása

- Adott történet, valamilyen folyamat megjelenítése képsorozattal vagy egyszerű fázisrajzokkal (tempera, tollrajz)
- Eseménynaptár – képsorozatok készítése monokróm és színes technikákkal
- Az otthoni környezet modellezése agyagból. A tér átalakítása
- A mi városunk – nagyméretű, színes kompozíciók, csoportmunkában (plasztikus megjelenítés papír, papírmasé és más anyagokkal)

Minta, jel, jelkép

- A mintaképzés síkbeli és plasztikus módjai
- A magyar népművészet mintakincse – motívumgyűjtés
- Fonások hánccsal, színes fonalakkal, zsinórokkal
- Növények stilizált megjelenítése (sgrafitto jellegű viaszos technika, festés, karcolás agyagba)
- Geometriai szimbólumok (négyzet, kör, felfelé – lefelé mutató háromszög, csillag, egymásba kapcsolódó körök)
- Pecsét faragása, idolk, amulettek készítése (agyag, gipsz)

A tárgykészítés folyamata

- Ismerkedés a gyapjú-, a textilanyagok tulajdonságaival, felhasználási lehetőségeivel
- Ünnepi jelkép megjelenítése nemezzen (tarsolyfedőlap)
- Különféle hagyományos kézműves technikák, díszítési módok alkalmazása
- Természetes anyagok, ágak, termések alakítása, felhasználásuk más anyagokkal együtt
- Ragasztóanyagok, ragasztási technikák megismerése
- Ékszerkészítés gyönggyel és más természetes anyagokkal

Évszakváltás

- Az ünnepekhez fűződő népi hagyományok képi, plasztikai feldolgozása
- Mézeskalácsformák rajzolása, tervezése
- A népi kézművesség néhány jellegzetes eleme, technikája
- Változások az ünnepi szokások körében – páros képek készítése

Megszemélyesítés

- Én és a külvilág – Önarckép, jellegzetes arányok, karakterjegyek
- Az önismeret útjai – az emberi arc arányai, a karakter, a mimika megjelenítése
- Meglévő portréfotók felhasználása, nagyítása (ismétlődések, átírások, fénymásolatok segítségével)
- Alakoskodások – szimbolikus tartalmak megjelenítése az arcábrázoláson keresztül
- Maszkok, készítése (papír, gipsz, agyag, papírmasé)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- vázlatok készítésére,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az ismeretek, élmények befogadásának, feldolgozásának segítése, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, változatos alkotó folyamatokba való bevonásával.
- A csoportos és egyéni alkotótevékenységek formáinak megismertetésével a tanuló kreatív személyiségjegyeinek, pozitív lelki tulajdonságainak előhívása, megerősítése.
- A képi emlékezet és képzelet gazdagítása, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása.
- A népművészeti és művészettörténeti ismeretek alkotó tevékenységhez kapcsolódó aktív beépítése.
- A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Ábrázolási és tárgyalkotási ismeretek

A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök

Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

Népművészeti ismeretek, művészettörténeti érdekességek

Kézműves és népművészeti technikák

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Elbeszélés vonalakkal

- Legendás történetek megjelenítése, feldolgozása különböző vonalrajzos kompozíciókban
- Hangsúlyos kontúrok alkalmazása (ceruzák, tollak, tusrajz)

- Leporelló készítése az egyes jelenetek összeállításával

A színek érzelmi ereje

- Természeti erők megelevenítése színekkel, az adott jelenségek saját élményekre épülő (vagy színházra, táncra, mesékre támaszkodó) feldolgozása színes kompozícióban
- Színkontrasztok, színharmoniai alkalmazása
- A színek és alkalmazott technikák megjelenítő és hangulatközvetítő képessége (színes ceruza, pasztell, tempera, kevert technikák)

Plasztikus figurák – formai felfedezések

- Figuraterepítés, jellegzetes arányok, karakterjegyek felfedezése
- Táltosok, paripák, félelmetes szörnyállatok – képzelet és előtanulmányok alapján (figurális dombormű mintázása agyagból, gipszfaragás, papírmasé)
- Növények, termések formája, szerkezete, színei (színes ceruza, kréta, akvarell)

Szabadon formálható anyag

- Agyagedény formálása felrakással
- Agyagplasztikák, állatfigurák készítése, díszítésük földfestékekkel, bekarcolt mintákkal
- Állatok ábrázolása emlékképek vagy közvetlen látvány alapján – tömeg, arányok, mozgás érzékeltetése

Tér és idő feldolgozása

- Természeti erők, különleges és félelmetes természeti jelenségek felidézése, megjelenítése képsorozattal (tempera, tollrajz)
- Különböző kompozíciók készítése spirál- és hullámmotívum felhasználásával
- A természet körforgása (olajpasztell, tempera, fotó, montázs, kollázs)

Minta, jel, jelkép

- Életfa motívum, varázslatos növények megjelenítése népmesék, legendák alapján, (sgraffito jellegű viaszos technika, festés, karcolás agyagba, gipszbe)
- Papírkivágások – szimmetria, pozitív–negatív formák, ritmusok, sorminták
- A varrás, hímzés alapfogásai, formaalkotó és dekoratív szerepük
- Egyéni fantáziára épülő illusztratív feldolgozások
- Az elvonatkoztatás útja és célja – anyaggyűjtés
- A tűz, víz, föld, levegő – szimbólumok a különböző kultúrákban
- Sárga, narancs, piros, barna, lila, zöld, fehér, arany. Színszimbólumok használata (papírragasztás kivágott színes motívumok kompozícióba rendezésével)

A tárgykészítés folyamata

- Az adott témakörhöz, történethez kapcsolódó valós tárgyak, varázseszközök készítése
- Különböző hagyományos kézműves technikák, díszítési módok alkalmazása
- Állat alakú és antropomorf edény készítése agyagból
- A textilanyagok, a gyapjú alkalmazási lehetőségei
- Nemezfigura készítése
- Tárgykészítés népi hagyományok alapján, a keleti és a mai kultúra esztétikája szerint
- Természetes anyagok, ágak, termések alakítása, felhasználásuk más anyagokkal együtt
- Ragasztóanyagok, ragasztási technikák használata
- Ékszerkészítés gyöngyfűzéssel

Évszakváltás

- Az évszakokhoz fűződő népi hagyományok képi, plasztikai feldolgozása
- Mézeskalácsformák rajzolása, tervezése
- A népi kézművesség néhány jellegzetes eleme, technikája
- Megszemélyesítés

- Mozgatható bábfigurák készítése. Karakterábrázolás és a mozgatás lehetőségei
- Zsineggel mozgatható figurák, pálcára vagy lécre szerelt bábok (papírkivágás, mozgatható elemek összeállítása, festés)
- Álarcok, maszkok, készítése (papír, gipsz, agyag, papírmasé)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- a kézművesség, a hagyományos népi kultúra egyes szokásait, tárgyait és technikáit,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat,
- a vizuális művészetek formáit, sajátosságait, anyagait és eszközeit.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- a látvány és jelenségek értelmezésére,
- vázlatok készítésére, átírásra,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalkotás, a képző– és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek megalapozása.
- A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alapjainak elsajátíttatása.
- A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek továbbfejlesztése, a képi műveltség bővítése.
- A tanuló kitartó, feladattudatos munkavégzésének segítése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A látvány megfigyelése, értelmezése, rögzítése

Síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök

Különböző képző– és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok

A középkor művészettörténeti érdekességei

Az egyes népművészeti tájegységekre jellemző stílusjegyek, technikák

A formák, színek tudatos használata és a térábrázolás kérdései

A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák

Hagyományos és új médiumok

Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Történetsszöveg – történetábrázolás

- Képzeltbeli utazás (egy középkori városban – illusztrációk különféle rajzeszközökkel, vagy képregényszerűen elmesélve)

- A kor hétköznapijainak megjelenítése a megismert ábrázolási formák, stílusjegyek felidézésével. A tervek nagyítása, megfestése (képi, fotó, videó – vagy számítógépes feldolgozások)

Környezetábrázolás – hangulatteremtés

- A környezet épített elemeinek rajza (homlokzatok)
- kollázs különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagokkal, tussal, páccal – makett készítése vegyes technikával
- Makett készítés (házak, lakótornyok, várak) különféle anyagok felhasználásával

Színharmóniák

- A monokróm színhasználatról a komplementer színpárokig
- Egy főszínrre hangolás, főszín és elsődleges keverékszínei
- Tiszta színekből és szürkékből építkező képek

Rész és egész

- Papírmozsaik készítése (ókori vagy bizánci minták alapján)
- Üvegablakok
- Rózsaablak – színes kép készítése
- Királyfejek, egészalakos figurák rajza viaszolt, festett alapról visszakaparásos technikával

Képeskönyv

- A mai életünk kódexe
- Cél és célszerűség, a könyvkötés alapfogásai
- A papír tulajdonságai
- Betűkép, iniciálé készítése, szövegírás (temperafestés, kézírás vágott hegyű tollal)

Mintakincs

- Az adott korra jellemző minták, díszítések gyűjtése, vázlatfüzetbe rajzolása
- A gyűjtött minták egy-egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése (vízfestés, ecsetrajz, különböző léptékben – páros munka)
- Ornamentika szerkesztése, rajzolása természeti motívumok, növények, felhasználásával (akvarell ceruza, vízfestékek, sablonok)

Plasztika

- Oszlopszobrok. Szoborfaragás (egyszerűen formált emberfigurák gipszből, ytong téglából, purhabból)
- Vízköpők. Fantasztikus figurák, állatalakok (gótikus templomokról; mintázás agyagból)
- Figurateremtés valódi állatok és képzeletbeli szörnyek megformálásával

Öltözéktervezés

- Sisak készítése. A viselhetőség és a méretek figyelembe vétele
- A szín- és az anyagválasztás szerepe (papír, textilanyagok felhasználása, karcolás, hajtás, ragasztás, festés, varrás)

Arcképtár

- Önarckép különböző elképzelt szerepben, jelmezben és korban való ábrázolása
- Önarckép gyűjtemény mai környezetben (ceruza, krétarajzok, tempera)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a választott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalakotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos – forma – faktúra és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók–tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az emberi és a természeti környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, alkotási tevékenységek iránti érdeklődés megerősítése.
- A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalkotás, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek körének bővítése.
- A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alkalmazásának fejlesztése a különböző feladatok során.
- A manuális tudás és az alkotóképesség továbbfejlesztése, a stílusérzék megalapozása.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A látvány megfigyelése, perspektivikus ábrázolása

Rajzeszközök, plasztikus és modellező anyagok és eszközök

Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok

Az ókori antik világ és a reneszánsz művészettörténet érdekességei

Az egyes népművészeti tájegységekre jellemző stílusjegyek, technikák

A formai, szintani alapismeretek

A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák

Hagyományos és új médiumok

Az előképek megismerése, feldolgozása – tanulmányrajzok, vázlatok, makettek, modellek

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Történetábrázolás

- Életképek (reneszánsz palotában; illusztrációk különböző színes eszközökkel vagy képregényszerűen elmesélve)
- A kor ünnepeinek megjelenítése a megismert ábrázolási formák, stílusjegyek felidézésével (képi, fotó, videó vagy számítógépes feldolgozások)

Tornyok, várak, paloták

- Épületábrázolás tusrajzzal
- Struktúra – textúra, formaszervezet és felületi megjelenés (kollázs különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagokkal, tussal, páccal)

- Makett készítés különféle anyagok felhasználásával csoportmunkában

Színharmóniák

- Tájképek különböző fényviszonyok között – csak színfoltokkal festve – hajnalban, délben, szürkületben, éjszaka (gyűjtés elektronikus formában is, kísérletek a számítógépes grafikai programok használatával)
- Telt és tört színek, komplementer színek és különböző árnyalataik (festés akvarellal, krétával, kevert eljárással)

Környezetábrázolás – kép és valóság

- A tárgyak és a természeti környezet megfigyelése
- Az ablakon át látható világ (ábrázolás pitt–krétával, festéssel)
- A vonalperspektíva, levegő és színperspektíva felfedezése
- Előtér – középtér – háttér (tusrajzok, szénrajzok)
- Öltözéktervezés
- A szín– és az anyagválasztás szerepe
- Fejfedők (bohócsipka) készítése a viselhetőség és a méretek figyelembe vétele (papír és textilanyagok felhasználása, karcolás, hajtás, ragasztás, festés, varrás)

Képeskönyv

- A természet törvényeinek, jelenségeinek megfigyelése, összegyűjtése, lejegyzése
- Növények, állatok minél pontosabb megfigyelés alapján készült illusztrációi
- Magyarázó rajz, részletek és leírások a tervlapon (aprólékos ceruza és tusrajzok, temperafestés, kézírás vágott hegyű tollal)

Mintakincs

- A korra jellemző textilminták, díszítések gyűjtése, vázlatfüzetbe rajzolása
- Gyűjtött minták egy–egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése (vízfestés, ecsetrajz, különböző léptékben – páros munka)
- Ornamentika szerkesztése, rajzolása természeti motívumok, növények felhasználásával (akvarell ceruza, vízfestékek, sablonok,)
- Egyszerű díszítőelemek szimmetrikus, pozitív–negatív formákká, ritmussá rendezése
- Természetes formák redukálása, egyszerűsítése, stilizálása, szín– és forma–variációk létrehozása (papírmetszet létrehozása)

Arcképtár

- Hétköznapi tömeg (piaci sokadalom) összeállítása nagyméretű kartonra (saját, választott figurákkal)
- Különböző korú és karakterű emberek portréja. (Csoportmunka. Ceruza, krétarajzok, tempera)

Fény– árnyék jelenségek

- Titokzatos terek létrehozása, a fény–árnyék hatások felhasználásával
- Vázlatok készítése jellegzetes fény–árnyék viszonyok bemutatására
- Térkonstrukció talált, gyűjtött tárgyakból, lepedőkből, zsinórokból, kartonokból többféle bevilágítással (közös, csoportos alkotás)
- Fényképek, videó készítése a terek bejárásával, a korábbi munkák térbe helyezése, „helyzetbe hozása”

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az adott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalaktásig tartó kreatív folyamat részeit,

- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látvány és a tanult ábrázolás összhangba hozása a személyes mondanivalóval.
- A természet- és emberábrázolás különböző formáinak megismertetése.
- A stílus- és arányérzék továbbfejlesztése.
- Az önálló kézműves tárgyalakítás technikájának megválasztására, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek eszköztárának biztonságos használatára való képesség fejlesztése.
- A látvány utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele, a kompozíció, a szín és az előadásmód finomítása.
- A képi műveltség bővítése.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Rajzeszközök, vizes bázisú festékek és plasztikus anyagok

A képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti technikák

A barokk művészettörténeti korszakára jellemző stílusjegyek, technikák

A stíluskorszakra jellemző előadásmódok

Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Történetábrázolás

- Mozgalmas jelenetek (Álarcosbál egy barokk kastélyban. Illusztrációk különféle színes eszközökkel vagy képregényszerűen elmesélve)
- Grotteszk, vígjátéki történetelemek illusztratív feldolgozása a megismert ábrázolási formák, stílusjegyek felidézésével (képi, fotó, videó vagy számítógépes feldolgozások)

Tornyok, várak, paloták

- Épületek belseje, bútorai
- Épületábrázolás tusrajzzal, vegyes technikával (kollázs különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagokkal, tussal, páccal)

Színharmóniák

- Öltözetek pasztellszínekkel (gyűjtés elektronikus formában, kísérletek a számítógépes grafikai programok használatával)
- Színhangulatok festése zenei hangzásokra (akvarell, kréta kevert eljárások)

Öltözék

- Legyező és maszk készítése a működés és a méretek figyelembe vétele
- A szín- és az anyagválasztás szerepe (papír, textilanyagok felhasználása, karcolás, hajtás, ragasztás, festés, varrás)

Kép és valóság

- A térábrázolási konvenciók, optikai csalódások, illúziókeltés
- A perspektíva és az axonometria fíntorai (Escher rajzai, térformái. Gyűjtések)
- Tárgyak ábrázolása eltérő, végletes nézőpontokból – alulnézet, felülnézet, közletről – és messzire távolodva (grafit, szén, pittkréta)

Mintakincs

- Épületdíszítések, minták gyűjtése, rajzolásuk vázlatfüzetbe
- Gyűjtött minták egy-egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése (vízfestés, ecsetrajz, különböző léptékben – páros munka)
- Ornamentika szerkesztése, rajzolása természeti motívumok, növények, csiga, kagylómotívumok felhasználásával (akvarell ceruza, vízfestékek, sablonok)

Arcképtár

- Arcképek díszes keretben
- Különböző korú és karakterű emberek portréja (ceruza, krétarajzok, tempera)

A tárgyak egyedi vonásai

- Lakomák gazdag tárgyi világa. Gyűjtés a németalföldi festmények és mai fotók, installációk körében
- Hasonlóság és különbözőség. Azonos funkciójú tárgyak megfigyelése, egyedi vonásaik, különbözőségeik felfedezése (ceruza, vízfesték)

A tárgyak összhangja

- Hangszerek
- Klasszikus és saját megoldások
- Csendélet, drapériák, hangszerek beállításával (összefogott kompozíciók, finom részletmegoldások. Pasztellkréta)

Vizsgamunka készítése

Értékelés és kiállítás-rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az adott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalakotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,

- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek eszköztárát,
- a tárgytervezés és tárgykészítés fázisait,
- a rajzolás, festés, terművészet műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit,
- a különböző ábrázolási és tárgyaló technikákat,
- a legjelentősebb művészettörténelmi korszakok művészetének jellegzetességeit, kultúráját, tárgyait,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- az alkotói munka végig vitelére,
- a látvány és jelenségek megragadására, visszaadására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazására,
- szintani ismereteinek felhasználására,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- sokféle eszköz- és anyaghasználatra a kifejezés érdekében,
- konzekvens munkák elkészítésére,
- a művészettörténelmi korok, stílusok megkülönböztetésére, értő befogadására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Vizuális alkotó gyakorlat

- vizsgamunka bemutatása 15 perc
- helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

A) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgye gyűttes,
- festészeti, grafikai alkotás–sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy,
- festészeti, grafikai alkotás,

- szobor, térkonstrukció

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgyai és időtartama

Vizuális alkotó gyakorlat

- a vizsgamunka bemutatása 10 perc
- helyszíni feladat megoldása 180 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

A) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgye gyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás–sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy,
- festészeti, grafikai alkotás,
- szobor, térkonstrukció

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- a vizuális nyelv kifejezőeszközeinek használata,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- sík és térbeli ábrázolási képesség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,

- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Munkaasztalok, székek

Tároló polcok, szekrények, dobozok

Vizes blokk

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Rajzbakok

Festő állványok

Mintázó állványok

Kéziszerszámok

Rajztechnikai eszközök

Rajz-, festő és mintázó eszközök (színes ceruzák, akvarell, tempera akril, kréta, filc, vékony, vastag, és széles-lapos ecsetek, szivacsok, rajztábla, olló, ragasztó)

Számítógépes munkaállomások grafikai szoftverekkel

Fényképező, filmfelvevő eszközök

Modell tárgyak: geometrikus testek, drapériák, tükrök, csontváz, koponya

Munkabiztonsági berendezések

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI

A grafika és festészet alapjai tantárgy célja a képi világ, a képi kifejezés különböző módjainak megismertetése. A fantázia kibontakoztatása, a valósággal való összekapcsolása. Változatos felfedező és alkotó folyamatokon keresztül hozzásegíteni a tanulókat az önálló, kreatív tevékenységekhez.

A tantárgy feladata előkészíteni és megalapozni a művészi igényű szakmai munkát.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezet esztétikumára érzékeny nyitott szemlélet kialakítása.
- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítménnyel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok játékos gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A vonal megjelenési formái

A szín szerepe az érzelmek, hangulat kifejezésében

A forma, folt, felület és textúra jelentése és létrehozásának lehetőségei

A gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának módjai

Részlet és nagyítás

A díszítés sajátosságai

A nyomhagyás egyszerű technikái

Kompozíciós alapismeretek

Az illusztratív ábrázolás

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatszoportok

A vonal

- A vonal megjelenési formái a valóságban és a képzőművészetben. Játékos felfedezések
- A vonal mint mozgásnyom
- Eltérő célú és irányú mozgások megfigyelése, létrehozása
- Változatos mozdulatokkal, mozgással hagyott nyomok más–más felületeken és anyagokon

A szín

- Szín és mozgás
- Különböző mozgások, mozdulatok (simogatás, dobolás) által keltett érzelmek kifejezése színekkel
- Mozdulatok, mozdulatsorok színes lenyomatai nagyméretű felületeken kézzel, szivaccsal, széles ecsettel
- Színek és élmények közti asszociatív kapcsolat
- Érzelmek, hangulatok megjelenítése különböző formájú és anyagú felületeken absztrakt színfoltokkal
- A kedvenc tárgy, lény jellemének kifejező ábrázolása színekkel szokatlan formájú felületeken
- A tárgy, lény hangulatváltozásainak megjelenítése színek segítségével

Felület és forma

- Különböző felületek és formák által kiváltott érzelmek
- Játékos forma– és felületalakítási kísérletek
- Gesztusok által létrehozott foltok, felületek
- Különböző érzelmi állapotok lenyomata

Felület és textúra

- A környezet felületeinek megismerése élményszerű tapasztalatok által
- Vizuális és taktilis érzékelés közti kapcsolat
- Különböző felületű, textúrájú anyagok gyűjtése, meghatározott szempontok szerinti csoportosításaik
- A gyűjtött anyagok kollázsként való felhasználása
- Különböző anyagok felületének tapintással való érzékelése (bekötött szemmel)
- A tapintási élmények megfogalmazása, megjelenítése, tapintási napló, térkép készítése

Minta a környezetben

- Környezetünkben levő tárgyakon található mintákból gyűjtemény létrehozása
- A gyűjtött minták egy–egy részletének nagyítása, új kontextusba helyezése

Díszítés, díszítmények

- Lapok felületek díszítése grafikai és festészeti technikákkal, jelentést hordozó motívumokkal

Nyomhagyás

- Különböző formájú, felületű tárgyakkal foltok, rajzolatok létrehozása

- Az elkészített nyomatok kiegészítése, továbbfejlesztése jelentést hordozó illusztratív alkotással, filctollal, festékkel

Kompozíció

- Képi elemek rendezése
- Ugyanazon elemekből eltérő hatású, egyensúlyú kompozíciók összeállítása monokróm festéssel, kollázssal, egyszerű nyomhagyással

Képalkotás

- Illusztrációk készítése mesék, események szereplőinek nagyméretű ábrázolásával
- Történetek, mesék jeleneteinek illusztratív megfogalmazása grafikai és festészeti eszközökkel, anyagokkal (grafit, toll, kréta, vízfesték, kollázs)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a vonal megjelenési formáit,
- a szín szerepét az érzelmek, hangulat kifejezésében,
- a forma, folt, felület és textúra jelentését és létrehozásának lehetőségeit,
- a díszítés sajátosságait,
- a nyomhagyás egyszerű technikáit,
- a kompozíciós alapismereteket,
- az illusztratív ábrázolás alapjait.

Legyen képes:

- mozgásnyomok vonallal történő rögzítésére,
- az érzelmek vonallal, színnel történő ábrázolására,
- forma, folt, felület és textúra létrehozására,
- a nyomhagyás egyszerű technikáinak alkalmazására,
- képalkotásra,
- gyűjtemény létrehozására,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítménnyel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Vonal a térben

A szín szerepe és hatása a tárgyakon és a térben

A színek és lelki minőségek

Felület és textúra kontrasztok és létrehozásának lehetőségei

A gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának módjai

A díszítés sajátosságai

A tárgyak funkciója és díszítése közti kapcsolat

Egyszerű nyomatok

A kiemelés

Az illusztratív ábrázolás

Eszközhazsnálati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A vonal

- Vonalak a térben
- Vonalszerű anyagokkal (kötél, szalag) térjátékok, installációk létrehozása
- A létrehozott vonalterek megjelenítése különböző grafikai eszközökkel
- Az elkészült grafika továbbfejlesztése, alakítása variációk, sorozatok formájában

A szín

- A színek és térbeli formák kapcsolata a mesékben és a valóságban
- Színes terek, téri formák létrehozása, térátalakítások
- Különböző színű vagy különböző színűre festett talált tárgyak (textilek, dobozok, fonalak) segítségével eltérő funkciójú és hangulatú színes terek megépítése
- A létrehozott terek által nyújtott élmények megjelenítése festéssel, kollázssal
- Tulajdonságok, fogalmak rokonítása, összekapcsolása színekkel és egyszerű térbeli formákkal, tárgyakkal
- Térbeli formák, tárgyak felületének átalakítása festéssel, tárgymesék létrehozása
- Egy konstruált tér hangulatának, jelentésének módosítása színcserével

Felület és forma

- Ellentétek, felületi kontrasztok
- Semleges, nyugodt felületeken markáns ellentétek, felületi kontrasztok létrehozása
- A gesztusokkal létrehozott foltok, felületek által közvetített információk

Felület és textúra

- Különböző felületeket, textúrákat ábrázoló képek, fotók gyűjtése, csoportosítási lehetőségek
- A gyűjtött fotók, fénymásolatok grafikai kiegészítései, átalakításai
- Az elkészült lapokból illetve a gyűjtött fotókból kollázsok, képtárgyak készítése

Minta a környezetben

- Növények, állatok fotóin, illetve mikroszkopikus felvételeken található minták, mintázatok gyűjtése
- A gyűjtött mintakincs szabad felhasználása méret és léptékváltással

Díszítés, díszítmények

- Funkcióval, jelentéssel bíró plasztikus tárgyak felületének megmunkálása, díszítése grafikai és festészeti technikákkal

Egyszerű nyomatok

- Képi üzenetek létrehozása egyszerű sokszorosítási technikákkal (papírdúc, papír- vagy műanyagkarc, sablon átfújással)

Kompozíció

- A kiemelés szerepe és lehetőségei a valóságban, a mesékben és a különböző művészeti ágakban
- A kép egyes szereplőinek, elemeinek hangsúlyozása (formával, mérettel, színnel, aránnyal, nézőponttal, felülettel, kontraszt alkalmazásával, elhelyezéssel)

Képkötés

- Illusztrációk készítése

- Történetek, mesék jeleneteinek illusztratív ábrázolása grafikai és festészeti eszközökkel, anyagokkal, valamint ezek kombinált megoldásaival (festett ceruzarajz, színezett tollrajz, kollázs, vegyes technika)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- vonal a térképző szerepét,
- a szín szerepét, hatását a tárgyakon és a térben,
- felület és textúra kontrasztok létrehozásának lehetőségeit,
- a gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának módjait,
- a díszítés sajátosságait,
- a tárgyak funkciója és díszítése közti kapcsolatot,
- a kiemelés módjait,
- az illusztratív ábrázolás sajátosságait.

Legyen képes:

- vonalvariációk létrehozására,
- a lelki minőségek kifejezésére,
- felület és textúra kontrasztok létrehozására,
- egyszerű nyomatok készítésére,
- képalkotásra,
- gyűjtemény létrehozására,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítménnyel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.
- Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A vonal és a mozgás–változás

A színek egymáshoz való viszonya

A színek érzelmi minősége

Színharmóniák, szíkontrasztok

A forma, folt, felület és textúra kifejező használata

A gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségei

A funkció és díszítés

Egyedi motívumok, motívumrendszer

Dombornyomat

Kompozíciós variációk

Illusztratív sorozatok

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A vonal

- Változások vizuális nyomai
- A valóságos és képzeletbeli változások nyomainak megjelenítése különböző grafikai és festészeti technikákkal
- Improvizatív és tudatos vonal- és hangjátékok
- Különböző hatású, karakterű hangok, zajok, zenék inspiráló hatására különböző karakterű vonalak, rajzos vonalszövetek készítése

A szín

- Színfoltok festése zene hangulatára
- A színek egymáshoz való viszonya, a színek érzelmi minősége
- Természeti jelenségek színekkel és színárnyalatokkal való kifejezése
- Egy-egy szín más színekkel való kapcsolatának mesén, dramatikus játékon keresztül történő átélése, az élmények megfestése
- Árnyalt vizuális minőségek, színharmóniák
- Fogalmakkal, hangokkal, mozdulatokkal leírható tartalmak megjelenítése színek, színharmóniák által
- Színkontrasztok, tartalmi ellentétek
- Színkontrasztok, színellentétek festése – melyek tartalmi ellentéteket és belső élményeket juttatnak felszínre – különös tekintettel a sötét-világos kontrasztra

A felület

- Felület és ábrázolási szándék
- Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése a megismert technikákkal, felületalakítási lehetőségekkel változatos műfaji kísérletek során
- Foltok, folthatárok
- A valóságban látható éles és elmosódott kontúrok megfigyelése és megjelenítésük
- Transzparencia, ellenfény, a részletek láthatósága

Textúra képzés

- Különböző anyagok segítségével, felhasználásával (homok, gipsz, fonal, drót, szögek) változatos textúrájú felületek létrehozása
- Az elkészült lapokból képtárgyak készítése

Minta a környezetben

- Műalkotásokról, építményekről, fotókról minták, ornamentikák gyűjtése
- A gyűjtött és továbbgondolt mintakincs felhasználása tárgyakon

Díszítés, díszítmények

- Funkcióval, jelentéssel bíró mikroterek külső- belső elemeinek díszítése grafikai és festészeti technikákkal
- A mikroterek lakóinak, lényeinek egyedi megjelenítése

Sablon nyomatok

- Meghívó, plakát, képregény készítése sablonnyomat segítségével (kivágott papír vagy műanyag motívumokkal)

Dombornyomatok

- Különböző anyagok, tárgyak segítségével plasztikus papírnyomatok készítése

Kompozíció

- Komponálási módok
- Játékos kísérletek, variációk egy saját alkotás, illetve különböző reprodukciók képi elemeinek, szereplőinek átrendezésére

Képalkotás

- Illusztrációk készítése
- Történetek, mesék jeleneteinek illusztratív ábrázolása sorozatokban grafikai és festészeti technikákkal (monotípiák és kollázs-technika vonalas, festett kiegészítéssel, krétarajzzal, karcnyomatokkal)

Értékelés és kiállítás-rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a mozgás-változás vonallal történő kifejezésének lehetőségeit,
- a színek egymáshoz való viszonyát,
- a színek érzelmi minőségét,
- a színharmóniakat, szinkontrasztokat,
- a gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségeit,
- a funkció és díszítés kapcsolatát,
- a dombornyomat készítésének technikáját.

Legyen képes:

- a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára,
- egyedi motívumok, motívumrendszer alkalmazására,
- dombornyomat készítésére,
- a kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok készítésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET TANSZAK

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET MŰHELYGYAKORLAT

A grafika és festészet műhelygyakorlat célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. Célja továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a kritikus megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével.

A műhelygyakorlat feladata a tanulói képzelet, a belső képek és a valóság törvényszerűségeiből fakadó vizuális látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vizuális kifejezés elemeinek eszközeinek felismerése, egyre tudatosabb alkalmazása.
- A motívumgyűjtés és vázlatkészítés gyakorlatában való jártasság kialakítása.
- A tanult grafikai és festészeti technikák alkalmazási képességének gyakorlása.
- Az esztétikai érzékenység és kifejezőkészség fejlesztése.
- Az önállóság kialakítása.
- A fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátíttatása.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Grafika és festészet technikai, műfaji sajátosságai

Vizuális kifejezés alapvető eszközei, szerepük

A vonal megjelenési lehetőségei, kifejezőereje
A fekete–fehér kontraszt hatása, használatának lehetőségei
A tónus szerepe
A színek érzelmi, hő és figyelemfelhívó hatása
A sötét–világos, a hideg–meleg színekontraszt
A faktúra és textúra alakítás lehetőségei
Képipítési és kompozíciós lehetőségek (szerves elrendezés, kiemelés–elhagyás, pozitív–negatív formák, szabályosság–szabálytalanság)
Téma variációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai
A ceruza–, tus–, pác–, akvarell– és krétarajz technikája
Az anyagnyomatok, a monotypia, a magas nyomás műveletei
Kollázs és vegyes technikájú alkotások készítésének lehetőségei
Az akvarell– és temperafestés eltérő technikai sajátosságai
A pasztellkép készítés technikája
Az alkalmazott grafika műfaji sajátosságainak megfelelő betű, monogram, embléma, piktogram tervezése
Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek
Feladatcsoportok
Vonal
– A vonal ritmust kifejező hatása
– A vonal karaktermegjelenítő szerepe
– A vonal pszichikai kifejezőereje
– Sorsok, korok, egyéniségek kifejezése különböző vonalhasználattal
– Vonal a festészetben és a grafikában
– Vonal a térben és képtárgyakon
– Vonal a tájban, természetben, (monumentális) szabadtéri installációk, land art
Szín
– Színes fonalak, drapériák – színes terek, színekontrasztok
– A színek hatása (érzelmi, hő és figyelemfelhívó hatás)
– A színek analogikus kapcsolata az érzetekkel, a különböző kifejezési nyelvekkel és szellemi tartalmakkal
A fény és a sötét differenciálódása
– A fény és a sötét által közvetített tartalmak (mesék, mítoszok, legendák)
– Játék a fényvel (lámpákkal, vetítőkkel)
– Tárgyak, terek és a fény kapcsolata
– Külső–belső élmények átélése, megtapasztalása és megjelenítése (zenei, akusztikai analógiák felismerése, létrehozása)
– A fekete szín használata, a fekete–fehér kontraszt (fekete tér, fekete tárgy)
– A szürkétől a feketéig – grafikában és festészetben
Felületképzés
– Faktúra és textúra alakítás a grafika és festés eszközeivel
– Felületkontrasztok létrehozása (különböző anyagok nyomataival, kollázssal)
– Lavírozott tus, pác és akvarell rajzok
– A gyors, könnyed festés technikája
– Festett ceruzarajzok. Különböző technikák vegyítése, kísérletezések
Kifejezés, képalakítás

– Organikus képkalkotás (szerves elrendezés, kiemelés–elhagyás, pozitív–negatív formák, szabályosság–szabálytalanság)

– Képi elemek átrendezése, variációk, kompozíciós lehetőségek

Képkalkotás

– Illusztráció készítése

– Tusrajzzal a monokromitás, a foltképzés és a vonalrendszerek szerepének hangsúlyozása

– Egyedi nyomtatással monotypia készítése

Tér – környezet

– A körülvevő környezet elemei által létrehozott különböző méretű, nyitott és zárt terek

– Térépítések és térjátékok a különböző érzékelési területek bekapcsolásával

– Hagyományos és rendhagyó térképek készítése (hang–, taktilis–, hőtéreképek)

– Eltérő hangulatú, méretű, arányú és szerkezetű terekben, (labirintusokban) átélt tapasztalások, élmények megjelenítése grafika, festészet és kevert technikák segítségével

A betű és kép

– Jel (egyedi, saját jel)

– Betűkarakter, monogram

– Az alkalmazott grafika műfaji sajátosságaival embléma, piktogram tervezése

– A kódextől a könyvnyomtatásig

– A nyomtatott írás és a kép használhatósága

– Miniaturák, óriásképek

Műalkotások

– A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációs felhasználása

– Anyagok, eszközök, megoldások a különböző korokban

– A feladatokhoz kapcsolódó műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten

– Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

– a grafika és festészet alapvető technikai és műfaji sajátosságait,

– a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök szakszerű használatát,

– a grafika és festészet néhány kiemelkedő hazai és külföldi képviselőjét, kortárs alkotóit,

– a vizuális kifejezés, képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit,

– a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

– munkájához motívumokat gyűjteni és vázlatokat, színvázlatokat készíteni,

– a vizuális kifejezőeszközök és módok (vonalak, színek, formák, felületek és kompozíciós lehetőségek) kifejezési szándék szerinti használatára,

– a tanult grafikai és festészeti technikákkal (ceruza–, tus–, pác–, akvarell– és krétarajz, anyag nyomatok, monotypia, kollázs, akvarellfestés, temperafestés, pasztell és vegyes technika) alkotásokat létrehozni,

– egy téma kapcsán variációkat és különböző méretű alkotásokat készíteni,

– képzőművészeti alkotásokon a színek, vonalak felületek sajátosságait felismerni,

– eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezet által közvetített üzenetek befogadásának és értelmezésének mélyítése.
- A formák, színek változatos, gazdag használatának kialakítása.
- A külső látvány és a lelki tartalmak érzékeny megjelenítésének fejlesztése.
- A véleményformálás finomítása saját és mások műveivel kapcsolatban.
- A tanulók tervezési készségének és problémamegoldó képességének fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A megvilágítás szerepe

A fény és árnyék grafikai és festészeti eszközökkel való megjelenítésének lehetőségei

A forma, méret, felület, szín és kompozíciós kontrasztok

A redukció, a sűrítés, a fokozás és a kiemelés szerepe

A felületgazdagítás lehetőségei

A színperspektíva szerepe

A különböző színviszonyok hatása, kifejezőereje

Variációk, sorozatok készítése

Nagyítások, méret és léptékváltások alkalmazása

Eltérő képkivágások hatásainak megtapasztalása és alkalmazása

A sablonnyomat, dombornyomat technikája

A linómetszés technikája

Alkalmazott vagy tervezőgrafika sajátosságainak megfelelő tipográfia, könyvborító, plakát tervezése

Jelmezek, maszkok, díszletek készítésének sajátosságai

Egyszerű akció, performance létrehozása

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A fény és a sötét

- Karakteresen eltérő erejű, irányú megvilágítású tárgyak és terek létrehozása, megjelenítése
- A fény és árnyék grafikai eszközökkel való kifejezése
- Színes kompozíciók, és variációk készítése a látvány inspiráló hatására

Kontrasztok

– Forma, méret, felület, szín és kompozíciós kontrasztokra épített kép, képtárgy sorozatok, variációk létrehozása, a zene–hang, mozgás–tapintás, az irodalom és a képzőművészet inspiráló hatására

– További lehetőségek, variációk és kísérletezések új médiumok, műfajok segítségével

Kifejezés – karakterek

- Emberi és mitikus karakterek vizuális kifejezése
- Emberek, hősök, tárgyak jelleme, hangulatváltozásai megjelenítése a festészet és grafika eszközeivel
- Portrék, maszkok, jelmezek készítése
- Kifejező karakterek létrehozásának inspirálása játékokkal és akciókkal
- A kifejezés lehetőségei a redukció, a sűrítés, a fokozás, és a kiemelés eszközeivel
- Egy téma feldolgozása a sablonnyomat (kivágott papír vagy műanyag motívumokkal), dombornyomat, tus– és a temperatechnika lehetőségeit felhasználva
- Felületgazdagítási lehetőségek
- Dramatikus játék a kész alkotásokkal

Tér – környezet

- A közvetlen környezet tárgyai, tárgyakarakterek szembeállítás, csoportosítások

- Tárgyátalakítások, átfestéssel, zavarófestéssel
- Tárgyak idegen, megszokottól eltérő környezetbe helyezése
- Léptékváltás adta lehetőségek felhasználása
- Egy tárgy részletének felnagyítása, változatos képkivágások
- A látvány és fantázia képi elemeinek összekapcsolása egy tárgy, szerkezet belső terének ábrázolása során

Írás – kép

- Alkalmazott vagy tervezőgrafikai ismeretek segítségével könyvborító, plakát készítése
- A képhez felirat tervezése (számítógép segítségével). Betű, tipográfia
- A betű, írás és kép szabad műfajú felhasználása

Szín

- „Szín-tér”, külső–belső terek színviszonyai
- Az illúziókeltés lehetőségei
- Színperspektíva
- Kompozíciós változatok a szíkontrasztra
- A szín kifejezőereje, mélysége, mozgása a külső látvány és a lelki tartalmak megjelenítése során
- Terek berendezése, benépesítése eltérő méretű és színű figurákkal, szalagokkal, textilekkel, lámpákkal
- Doboz szín-házak – azonos motívumok más–más színviszonyok között

Képalkotás

- A gouache technikájának ismerete
- A linómetszés technikájának elsajátítása, sajátosságai, műfaji követelményei, az anyag– és eszközhasználat specifikumai
- Egydúcú linómetszet
- Színes linómetszet kialakítása a dúc továbbvételével
- Különböző méretű illusztráció, illusztráció sorozat készítése zenei, irodalmi alkotáshoz
- Illusztráció készítése egyedi és sokszorosítási technikákkal (ecset– és tollrajz, gouache, linómetszet)

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációs felhasználása
- Anyagok, eszközök, megoldások és stílári jegyek a különböző korokban
- A feladatokhoz kapcsolódó műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a szín kifejezőerejét, a színperspektíva szerepét,
- a különböző színviszonyok hatását,
- a sablonnyomat, dombornyomat, linómetszés technikáját.

Legyen képes:

- a tanult vizuális kifejezőeszközöket és módokat a képalkotási gyakorlatban alkalmazni,
- a fény – árnyék – szín összefüggéseit felhasználni a külső látvány és a lelki tartalmak megjelenítése során,
- alkalmazni a léptékváltás adta lehetőségeket,
- véleményformálásra saját és mások műveivel kapcsolatban,

- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A személyes kifejezési eszközök megtalálásának ösztönzése.
- A kísérletező kedv, a döntésképeség és az alkotói magatartás fejlesztése.
- A képépítési és kompozíciós törvényszerűségek tudatos használatának ösztönzése.
- A tudatos környezetformálás igényének kialakítása.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A színmodulációk, lokál és valór színek

A szín–önkontraszt és komplementer kontraszt hatásai

A túlzás, fokozás szerepe

Az egyensúly feltételei

Az átírás módjai

A dekoratív festészet sajátosságai

A különböző stílusjegyek felismerésének szempontjai

Többdúcú linómetszet létrehozása

Hidegtű vagy pusztatű technikája

Az improvizatív és a tervezett művek közti különbségek

Látványterv létrehozása

Akrilfestés gyakorlata

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Képalkotás

- Személyes jelentéssel bíró fogalmak, tartalmak, tárgyak grafikus megjelenítése (változás, kapcsolat, szembenállás)
- Színes sokszorosítás. A színek felhasználásának lehetősége a sokszorosított grafikában
- Többdúcú linómetszet készítése
- Alapszín keveredések, átfedések, új szín létrehozása, alányomás
- Sorozat készítése amorf keretű linódúcokkal
- Hidegtű
- A hidegtű vagy pusztatű technika elsajátítása, a mélynyomás alapjai
- Alapozatlan, pusztta, felfényesített lemezre karcolás tűvel, a felületek megdolgozása jelet hagyó eszközökkel
- A vonalkarakter lehetőségeinek kiaknázása a dúc felnagyításával
- A magas– és a mélynyomás variálásának lehetőségei

Stílusvariációk, átiratok

- Különböző korok eltérő stílusú, témájú alkotásainak átfestése, összekeverése és egybeépítésük variációi
- Stílusjegyek átváltoztatása, méret– és léptékváltások
- Nagyméretű dekoratív, díszletjellegű megoldások. Tervek készítése
- Fotókból képsorozatok összeállítása, eltérő képkapcsolási lehetőségek tudatos használata
- Művek összehasonlítása

Egyéni vizuális kifejezés

- Személyes kifejezőeszközök és módok megtalálása az egyéniség, a technikai lehetőségek és a műfaji sajátosságok összehangolása által, önálló kísérletezések segítségével
- Folyamat – karakter – személyes idő kifejezési lehetőségei

- Személyes képnapló készítése, lelki tartalmak, történések és változások vizuális rögzítése
- Improvizációk és tervezett művek
- Zenei vagy egyéb inspiráció segítségével túlzások, fokozások, egyensúly vesztesék megjelenítése festészeti és vegyes technikájú alkotásokon, képtárgy sorozatokon

Vizsgamunka

- Az eddigi ismeretek felhasználásával, egyéni kifejezési szándék szerinti kép, képtárgy, képsorozat készítése választott technikával és dokumentálása.

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációs felhasználása
- Anyagok, eszközök, megoldások és stiláris jegyek a különböző korokban
- Elemzések a grafika és festés módszereiről, a színhasználatról és az anyagokról
- Művészeti, művészettörténeti ismeretek beépítése az alkotó tevékenységbe
- A feladatokhoz kapcsolódó kortárs műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit,
- a tanult vizuális kifejezőeszközöket és módokat a képalkotási gyakorlatban,
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit.

Legyen képes:

- különbséget tenni a magas– és mélynyomás között,
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló koncepciók alapján különböző méretű variációkat, kép–, képtárgy sorozatokat, illusztrációkat készíteni,
- munkáját esztétikusan összeállítani, bemutatni,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- véleményformálásra műalkotásokkal kapcsolatban,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet történetét, korszakait, jellemző alkotásait,
- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit,
- a grafika és festészet technikai és műfaji sajátosságait,
- a képgrafikai, alkalmazott grafikai és a festészeti tevékenységeket, eljárásokat
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök szakszerű használatát,
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- munkájához motívumokat gyűjteni és vázlatokat, színvázlatokat készíteni,
- a tanszak tanult műfaji sajátosságainak megfelelő átírásra, absztrakcióra,
- az egyedi– és sokszorosított grafikai eljárások, festészeti technikák alkalmazására,
- a grafikai és festészeti anyagok helyes használatára,
- a színek, formák és kompozíciós lehetőségek kifejezési szándék szerinti használatára
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló alkotások, variációk és illusztrációk készítésére,

- a tanult grafikai és festészeti technikák sokszínű használatára és továbbfejlesztési lehetőségeinek keresésére, kísérletezésre,
- esztétikus képi megjelenítésre,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- önálló véleményformálásra saját és mások műveivel kapcsolatban,
- a munkavédelmi szabályok betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

A grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A grafika és festészet műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján létrehozott alkotás, amely lehet:

- alkalmazott grafikai, sokszorosított grafikai alkotás, sorozat vagy variáció,
- grafikai és festészeti illusztráció sorozat,
- szabadodon választott technikákkal készített képi alkotás, alkotássorozat vagy variáció.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- modell alapján készített képi, képtárgyi átírás,
- alkalmazott grafikai vagy dekoratív festészeti vázlaterv – sorozat.

A vizsga értékelése

A grafika és festészet műhelygyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- tervezési, képalkotási készség,
- színhasználat, kompozíciós készség,
- alapvető anyag- és eszközismeret, jártasság,
- a grafikai és festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása,
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró és kifejezőképesség,
- az elkészült munka összhangja.

Nyilatkozat (nevelőtestület)

Az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület 2019. május 22-én megtartott értekezletén a Pedagógiai Programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Újkenéz, 2019. május 22.

Szadváriné Janyu Zsuzsanna
Szadváriné Janyu Zsuzsanna
nevelőtestület nevében

Nyilatkozat (szülői munkaközösség)

Az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Szülői munkaközössége (SZM) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az SZM 2019. május 22-én megtartott ülésén a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogát gyakorolta.

Újkenéz, 2019. május 22.

Csukáné Fodor Mónika
Csukáné Fodor Mónika
szülői munkaközösség képviselőjében

Nyilatkozat (Diákönkormányzat)

Az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Diákönkormányzata képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogát gyakorolta. A Diákönkormányzat a Pedagógiai Programot a 2019. május 22-én megtartott ülésén megtárgyalta és elfogadta.

Újkenéz, 2019. május 22.

Debreiné Mártha Ágnes
Debreiné Mártha Ágnes
diákönkormányzat vezetője

P.H.

Péter István
Péter Istvánné
intézményvezető

Nyilatkozat

Az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviselőjében - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 32.§ (1) bek. i.) pontja alapján – az Újkenézi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai programját jóváhagyom.

Budapest, 2019. május 27

A fenntartó képviselője